

# Begroting en beheerplan 2025-2029



24 juli 2024  
2024-0024538

<b>Door</b>	Politie
<b>Afdeling</b>	Staf korpsleiding
<b>Versienummer</b>	Typ Versienummer
<b>Datum</b>	24 juli 2024
<b>Kenmerk</b>	2024-0024538
<b>Status</b>	Definitief
<b>Rubricering</b>	Niet Vertrouwelijk



## VOORWOORD

De politie is er 24/7, altijd beschikbaar voor hulp aan burgers. Voor veel situaties geldt: als de politie niet zou komen, komt er niemand. Zoals ook in ons statement naar aanleiding van het hoofdlijnenakkoord is aangegeven, kunnen de samenleving en rechtsstaat op de politie rekenen. Het maatschappelijk ongenoegen stijgt en wordt vaker publiekelijk geuit, steeds meer individuen kunnen hun weg niet meer vinden in de huidige maatschappij, de polarisatie en het verzet in de samenleving neemt toe.

Tegelijk vraagt de digitale wereld steeds meer inzet. Deze relatief nieuwe dimensie is werkende weg ingepast. Digitalisering brengt een zich voortdurend ontwikkelende digitale criminaliteit met zich mee. Zo is het waarschijnlijk dat het korps in de komende jaren te maken krijgen met steeds meer criminaliteit met, door en gericht op artificiële intelligentie (AI) zoals deep fakes. Vanuit ervaring en vakmanschap, moet de politie blijven innoveren en op onderdelen vernieuwen in de manier waarop de politie het werk uitvoert. Zodat wat we doen en hoe we dat doen, aansluit bij wat de samenleving van ons vraagt.

De capaciteit van de politie en de strafrechtketen staan onder druk. Tegelijk is het korps op zoek naar een financieel evenwicht. Ondanks de op verschillende momenten aan de politie toegewezen extra middelen, is nog geen evenwicht in de begroting bereikt. Ook zijn nieuwe knelpunten ontstaan, zoals op de personele voorzieningen, energie en huisvesting. Structurele maatregelen en keuzes zijn nodig om de kosten en beschikbare middelen in balans te brengen. Samen met JenV en de gezagen zullen deze keuzes worden gemaakt. Dat kunnen keuzes zijn in taken, taakuitvoering, rolverdeling in de samenwerking met partners in het veiligheidsdomein, inzet van de capaciteit en welke zaken op te pakken.

Deze begroting en beheerplan richt zich op de jaren 2025-2029 en komt tot stand in de eerste helft van 2024. Op grote lijnen vooruitkijken is het ene jaar beter te realiseren dan het andere.

Het hoofdlijnenakkoord is nu bekend, wordt gevolgd door de kabinetsformatie en een nader uitgewerkt akkoord. Deze elementen hebben we nog niet in deze begroting en beheerplan voor het jaar 2025 kunnen verwerken.

Het korps bouwt aan een toekomst bestendige politie waarbij het maken van keuzes en realisatiekracht belangrijke drijfveren zijn. Het gesprek hier over loopt nog. In 2025, het eerste jaar van deze begroting en beheerplan, zullen de punten concreet zijn en stapsgewijs in uitvoering worden gebracht.

Janny Knol  
Korpschef



# Inhoudsopgave

<b>1</b>	<b>Samenvatting</b>	<b>6</b>
1.1	Doelstellingen 2025	6
1.2	Kerncijfers	15
<b>2</b>	<b>Strategie en risico's</b>	<b>19</b>
2.1	Strategische agenda	19
2.1.1	Waakzaam en dienstbaar in een turbulente samenleving	19
2.1.2	Midden in de samenleving	20
2.1.3	Met en voor mensen	21
2.1.4	Passend georganiseerd	22
2.2	Strategisch risicomanagement	23
<b>3</b>	<b>Veiligheid voor iedereen in Nederland</b>	<b>29</b>
3.1	Hulp bij nood en handhaven openbare orde	29
3.1.1	Dienstverlening	30
3.1.2	Politie voor iedereen; diversiteit, inclusie en het tegengaan van discriminatie	30
3.1.3	Samenwerking politie en BOA's	33
<b>4</b>	<b>Voorkomen, bestrijden en opsporen van criminaliteit</b>	<b>34</b>
4.1	Veiligheidsagenda 2023-2026	34
4.2	Opsporing	34
4.2.1	Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde	34
4.2.2	Forensische opsporing	35
4.2.3	Financieel economische opsporing	36
4.2.4	Intelligence	36
4.2.5	Seksuele misdrijven (zedes, kinderpornografie en seksueel kindermisbruik)	37
4.2.6	Cybercrime	39
4.3	BOTOC, Breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit	41
4.4	Nieuwe Wetboek van Strafvordering	43
4.5	Samenwerking in de strafrechtketen	43
<b>5</b>	<b>Innovatie, technologie en digitalisering</b>	<b>45</b>
5.1.1	Datagedreven werken	45
5.2	IV ontwikkeling	46
5.2.1	IV strategie	46
5.2.2	IV dienstverlening	48
5.2.3	Informatieverwerking	50
5.2.4	Cybersecurity en Informatiebeveiliging	50
5.2.5	Privacy en ethiek	52
5.2.6	Compliance	53
<b>6</b>	<b>Bijzondere politietaken en onderdelen</b>	<b>54</b>
6.1	Internationale politiesamenwerking	54
6.2	Veiligheid van en buiten onze landsgrens	56
6.2.1	NAVO top in 2025	57
6.3	Taken ten dienste van de justitie	58
6.3.1	Korpscheftaken	58
6.4	Politieacademie en politieonderwijs	59
6.5	Landelijke Eenheden	60
6.5.1	Transitie naar twee landelijke eenheden	60

6.5.2	De Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (LO).....	61
6.5.3	De Eenheid Landelijke Expertise en Operaties (LX) .....	62
6.6	Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) .....	67
<b>7</b>	<b>Personeel.....</b>	<b>71</b>
7.1	Personeel .....	71
7.2	Strategisch organisatie- en personeelsbeleid.....	78
7.3	Stelsel beroepsgerelateerde gezondheidsklachten.....	78
7.4	Integriteit en klachtbehandeling.....	79
7.5	Geweldsaanwending politie, Geweld tegen Politieambtenaren en Veilige Publieke Taak .....	80
<b>8</b>	<b>Bedrijfsvoering .....</b>	<b>81</b>
8.1	Materieel.....	81
8.1.1	Uitrusting.....	81
8.1.2	Huisvesting .....	82
8.1.3	Vervoer per eenheid .....	84
8.2	Duurzaamheid .....	85
8.3	Doorontwikkelen Begroten en Budgetteren .....	89
8.4	Kwaliteitszorg .....	90
8.5	Externe toezichthouders .....	90
<b>9</b>	<b>Financiën .....</b>	<b>91</b>
9.1	Financiële randvoorwaarden .....	91
9.2	Waarderingsgrondslagen en uitgangspunten .....	91
9.3	Toelichting op de exploitatie .....	92
9.4	Toelichting op de balans .....	95
9.5	Activa.....	95
9.6	Passiva.....	96
9.7	Investeringen .....	98
<b>10</b>	<b>Bijlagen.....</b>	<b>100</b>
10.1	Bijlage 1 Formatieplan .....	101
10.2	Bijlage 2 Model A Balans .....	103
10.3	Bijlage 3 Model B Exploitatierkening .....	104
10.4	Bijlage 4 Model C Kasstroomoverzicht.....	105
10.5	Bijlage 5 Model D Personeelsinformatie (in- door- en uitstroom) .....	106
10.6	Bijlage 6 Kapstokmodel.....	107
10.7	Bijlage 7 Onderverdeling bijdrage in algemeen en bijzonder.....	109
10.8	Bijlage 8 Overzicht Bijzondere bijdragen .....	110
10.9	Bijlage 9 Politieacademie.....	111
10.10	Bijlage 10 Voorzieningen.....	112

# 1 Samenvatting

## 1.1 Doelstellingen 2025

In dit beheerplan staan de operationele en niet operationele plannen beschreven binnen het beschikbare financiële kader. Onderverdeeld naar kerntaken van het korps, technologie, personeel en bedrijfsvoering. In deze samenvatting worden de **belangrijkste doelstellingen voor 2025** uitgelicht.

### H 2 Strategie en strategische risicomanagement

De kerntaak van de politie is tijdloos. Onveranderd is de politie 'waakzaam en dienstbaar' aan de waarden van de rechtsstaat. Deze missie vervult de politie door, afhankelijk van de situatie, te beschermen (mensen en goederen), te begrenzen (ongoorloofd, eventueel gewelddadig gedrag) en te bekrachtigen (ondersteuning van gewenst gedrag). De legitimiteit van de politie en haar optreden wordt bepaald door de verbinding met de samenleving en het vertrouwen dat burgers in de politie hebben. Die legitimiteit wordt uitgedaagd door snelle veranderingen. De voortschrijdende digitalisering vereenvoudigt samenwerking en communicatie, maar introduceert ook nieuwe dreigingen en vormen van criminaliteit. Het heeft invloed op de manier waarop mensen tot elkaar in verhouding staan.

Politiewerk gebeurt met en voor mensen. Met mensen die bij de politie werken, in alle uithoeken van de samenleving tot alles wat de politie achter de schermen in huis heeft. Politie mensen die andere mensen helpen, de kwetsbaren in de samenleving beschermen en de regels handhaven waar nodig. Daarbij is iedereen voor de politie gelijk. Zeker in een turbulente en polariserende samenleving is het belangrijk dat het werk van de politie vertrouwen wekt.

In 2025 is de huidige **strategie** herijkt, met naar verwachting meer nadruk op:

- de wijze waarop de politie blijvend verbonden is met community's;
- datagedreven samenwerken in de opsporing;
- de rol van de politie in het digitale domein.

Thema's die blijvend van groot belang zijn, zijn diversiteit, inclusie en veilige teams.

De wereld staat niet stil. Nieuwe prioriteiten als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen kunnen tot aanpassingen leiden.

### Strategisch risicomanagement

Een tiental strategische risico's zijn benoemd en voorzien van beheersmaatregelen.

1. Druk op capaciteit en krapte op de arbeidsmarkt. Daarvoor inzet op o.a. de arbeidsmarktstrategie, bredere instroom, behoud medewerkers en leren en ontwikkelen.
2. Duurzame inzetbaarheid. Inzet op aanpak beroepsgerelateerde gezondheidsklachten, leiderschapsontwikkeling en de span of support.
3. Diversiteit en inclusie. Inzet op een diverse instroom, aanpak van discriminatie, veilige teams en controleren conform toetsingskader.
4. Maatschappelijke ontwikkeling in relatie tot de politietaak. Vraagt continu gesprek met gezag en binnen het veiligheidsdomein o.a. over rolverdeling. Verder verbeteren van het managen van de capaciteit.
5. Stapelning van opgaven. Inzet op (gezags)keuzes en op veiligheidsrisico's. Gesprek over de politietaak en efficiënt inzetten van de capaciteit.
6. Overbelasting strafrechtketen. Gesprek en inspanning met ketenpartners, verkorten van de doorlooptijden. Anders kiezen in zaken en communicatie met slachtoffers over verwachtingen.
7. Stabiele financiering en betaalbaarheid. Vraagt scherpe keuzes, bezien meerjarige koers.
8. Digitale politie. Inzet van een programma datagedreven werken en taskforce werving en selectie. Intensivering cybersecurity, investeringen in hard- en software.
9. Bedrijfscontinuïteit. Mitigeren van de gevolgen door bijstelling plannen en ambities.
10. Duurzaamheid. Huisvesting: organisatorische en technologische oplossingen voor zover mogelijk. Netcongestie (capaciteit elektriciteitsnet). Nader onderzoek nodig naar beheersmaatregelen.

### H 3 Veiligheid voor iedereen in Nederland



Duidelijk mag zijn dat de politie bestaat voor de mensen, voor leefbaarheid, voor de lichamelijke en digitale veiligheid, voor het veiligheidsgevoel, voor het beschermen van de zwakkeren, voor het bewaren van maatschappelijke vrede en het voorkomen en tegengaan van chaos.

In **basisteams** en de daarbinnen werkzame (wijk-)agenten is de politie verankerd in de wijken en buurten, zowel in de stad als op het platteland. Maatschappelijke veranderingen, ontwikkelingen in de criminaliteit en digitalisering in de basisteams vragen hierbij om flexibiliteit en wendbaarheid.

Verschillende vraagstukken rondom veranderd politiewerk, digitale transformatie en het benodigde digitale vakmanschap vragen om een aanpak die zich richt op meerdere sporen, uiteenlopend van het bijdragen aan innovaties en experimenten, basiszaken goed op orde krijgen, het inzetten op digitale vaardigheden, het opbouwen van nieuwe netwerken, het actief verhaal geven aan de ontwikkelingen door het vergroten van de capaciteit van de individuele medewerker door diezelfde medewerker verder te professionaliseren in diens vakmanschap.

De voortschrijdende digitalisering vereenvoudigt samenwerking en communicatie, maar introduceert ook nieuwe dreigingen en vormen van criminaliteit. Daarom is het verankeren van digitale nabijheid in de dienstverlening een belangrijke opgave. Binnen de omnichannelstrategie (meerdere kanalen strategie) wordt geïnvesteerd in state of the art digitale kanalen.

Concreet betekent dit het vol inzetten op (door)ontwikkeling van Virtueel Assistent (Chatbot Wout), Livechat, videobellen en de kwaliteit van de intake op de regionale service centra (RSC's).

Aanvullend aan deze ontwikkelingen krijgt de website politie.nl extra aandacht. Politie.nl is het platform waarop het digitale contact tussen burgers en politie plaatsvindt.

#### **Politie voor Iedereen**

Politie voor Iedereen raakt aan (de kern van) de identiteit van het korps. Het gaat over het vertrouwen dat mensen in de politie hebben en de legitimiteit in een samenleving die langs verschillende assen in beweging is.

Vertrouwen en legitimiteit vragen om verbinding. Niet alleen met gelijkgestemden, maar juist met mensen die andere standpunten innemen. Daarom raakt Politie voor Iedereen de kern van het vakmanschap en de professie.

Het korps zet de volgende stappen:

- Samenwerkingsverbanden met Universiteit Leiden (leerstoel) en Giving Back en de doorontwikkeling van communicatie door middel van podcasts, nieuwsbrieven en factsheets.
- Onderzoek naar de volwassenheid van de eenheid op gebied van Diversiteit en Inclusiviteit.
- Virtual Reality (VR) simulatie.
- Landelijk Deskundigheid Makelaar systeem (LDM).

Politie voor Iedereen krijgt vorm via de volgende actiegebieden

- Bijdragen aan veilige en inclusieve teams (V&IT)
- Tegengaan van Uitsluiting, Discriminatie en Racisme (UDR)
- Realiseren diverse instroom
- Samen met JenV zet het korps zich in voor de structurele borging en continuering van de aanpak van discriminatie en racisme.
- Professioneel controleren; aandacht voor het opleiden en trainen op kennis, houding en gedrag van politiemedewerkers.
- Netwerk Divers Vakmanschap (NDV) en Bondgenoten (BGN), Deze netwerken ondersteunen de ontwikkelingen en operationele acties waarbij expertise en kennis van doelgroepen noodzakelijke en gewenst zijn.

#### H4 Voorkomen, bestrijden en opsporen van criminaliteit



Met de uitvoering van 'Opsporen op koers', waarvan de actielijnen in 2023 zijn uitgewerkt, worden alle vormen van **opsporing** verder ontwikkeld. Doel is samenhang brengen tussen de verschillende opsporingsteams en tegelijk het schetsen van de stip op de horizon. De politie zet in op een viertal actielijnen:

- 'triage in de basis';
- 'werkcultuur en leiderschap';
- strategische personeelsontwikkeling en -planning;
- 'dynamisch sturen'.



De **forensische opsporing** werkt met ketenpartners langs vier strategische lijnen:

1. De IV: ketenstrategie en -standaardisatie.
2. De sourcing strategie: overdracht van werkzaamheden op het vlak van DNA en (bulk) onderzoek drugs van het NFI naar de politie. Doel is sporen sneller, in hogere volumes en met meer duiding beschikbaar te krijgen zodat forensische informatie helpt richting te geven aan het opsporingsproces.
3. De heroriëntatie van de tweedelijns laboratoria.
4. Opzetten landelijk voorziening: regie op de ontwikkelingen en daarmee schakel tussen het dagelijkse werk en de ontwikkelingen.



Wat betreft **financieel economische opsporing** richt de politie zich op het positioneren van het financieel perspectief als een basisonderdeel van de aanpak van criminaliteit.

Ten eerste werkt de politie verder aan het verankeren van het financieel perspectief in de operatie, het vakbekwaam maken en houden van de medewerkers, het optimaliseren van de inrichting en het ondersteunen van de operatie met de juiste IV-tools. Ten tweede focust de politie zich op het ontwikkelen en toepassen van financiële intelligenceproducten. Data gedreven werken maakt hier onderdeel van uit als ook het inzetten van het financieel

economisch perspectief vanaf de start van een opsporingsonderzoek.

Ten derde neemt de politie actief deel aan het landelijke ketenproject Ketenversterking Verdachte Transacties.



**Intelligence**-gestuurd werken wordt versterkt met behulp van een voorziening om integrale veiligheidsbeelden per veiligheidsvraagstuk te maken. De grote hoeveelheden data vragen om waarborgen waar het gaat om gelegitimeerd en ethisch verantwoord werken. Hiertoe worden kwaliteitskaders op risicotaxatie, AI en algoritmen uitgewerkt evenals handelingskaders op bestaande en nieuwe bevoegdheden.

Intelligence draagt bij aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit en seksuele misdrijven. En versterkt de informatiepositie om veiligheidsproblemen en openbare orde verstoringen effectief en efficiënt aan te pakken. De politie anticipeert daarmee op de (technologische) ontwikkelingen in de samenleving en de rol die daarbij van haar wordt verwacht. Verkend wordt of aanvullende wettelijke bevoegdheden nodig zijn. Het nader duiden van de huidige juridische kaders en ontwikkeling van nieuwe bevoegdheden is onlosmakelijk verbonden met verdere professionalisering en vakontwikkeling van politiemedewerkers. Hiervoor zullen handelingskaders en toerustingstrajecten worden ontwikkeld.

#### Doelstellingen **aanpak seksueel misbruik**

Focus op opsporingsonderzoeken naar vervaardigers en misbruikers en keyplayers en netwerken. Door bij beide categorieën een uitsplitsing te maken naar medewerking aan internationale opsporingsonderzoeken wordt bovendien zichtbaar welke inzet de politie pleegt ten behoeve van grensoverschrijdende onderzoeken. Ook wordt zicht gegeven op het aantal slachtoffers dat de politie registreert. Het blijft belangrijk dat downloaders en verspreiders van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik niet vrijuit gaan.

De preventieve aanpak bestaat uit het bieden van hulpverlening, het voeren van stopgesprekken, gerichte acties op het darkweb of het ontoegankelijk maken van fora waar beeldmateriaal gedownload kan worden. Ook wordt onderzocht op welke wijze de politie andere (hulp)organisaties kan ondersteunen bij het voorkomen van downloaden. Het uitgangspunt is dat jaarlijks 600 interventies worden gedaan.





Om de werkwijzen van **cybercriminelen aan te pakken** en schade bij slachtoffers te voorkomen of te beperken, richt de politie zich in haar brede bestrijdingsstrategie op opsporing, preventie en versterking. Interventies richten zich bijvoorbeeld op de digitale infrastructuur, criminele communicatie en criminele geldstromen. Op het gebied van preventie probeert de politie niet alleen om burgers en bedrijven weerbaarder te maken tegen een digitale aanval, maar ook om te voorkomen dat mensen dader worden. Met een daderpreventie-toolbox voorkomt de politie dat starters hun cybercriminele carrières verder ontwikkelen.

In 2025 geeft de politie invulling aan de nieuwe meerjarige visie en strategie gericht op de bestrijding van cybercrime die begin 2025 wordt opgeleverd. Het jaar 2025 staat verder in het teken van de bijdrage van de politie aan de Nederlandse Cybersecurity Strategie (NLCS). Met als doelstelling het zicht hebben op digitale dreigingen van staten en criminelen en het grip hebben daarop. Voor het verkrijgen van grip zet de politie in 2025 in op het ontwikkelen van niet-strafrechtelijke interventies ter bestrijding van cybercriminele fenomenen, zoals ransomware.

Verder maakt de politie het voor meer cybercrime fenomenen mogelijk om online melding of aangifte te doen. De politie werkt daarnaast stapsgewijs aan het opstellen van een veiligheidsbeeld over cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

### Aanpak ondermijnende criminaliteit

De politie legt de focus legt op:

- Doorbreken van criminele carrières. Dit behelst zowel jonge aanwas als doorgroeiers (onafhankelijk van leeftijd).
- Ontwrichten van criminele verdienmodel. Dit gaat over het verstoren van de structuren die het rondpompen van crimineel geld mogelijk maken, en over de dienstverleners die daarbij bewust of onbewust behulpzaam zijn.
- Weerbaar maken van logistieke centra. Logistieke knooppunten (groot of klein) die, door hun ligging en/of specifieke economische bedrijvigheid, extra vatbaar zijn om misbruikt te worden, vragen om een brede aanpak van zowel publieke als private partijen.



Komende jaren wordt geïnvesteerd in het vergroten van meldingsbereidheid door o.a. actieve betrokkenheid bij Meld misdaad Anoniem en campagnes die bij bestrijding van ondermijning worden uitgevoerd.

Daarnaast wordt geïnvesteerd in andersoortige en vernieuwende aanpakken, om het zgn. criminele systeem te verzwakken en Nederland minder aantrekkelijk te maken voor misbruik. Hierin zorgt de **Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit (NSOC)** voor extra slagkracht. Door criminele systemen en fenomenen in kaart te brengen en daarop te acteren met innovatieve en aanvullende interventiemethoden. NSOC is een samenwerkingsverband van politie, Openbaar Ministerie, Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, Douane, Belastingdienst en Koninklijke Marechaussee en andere operationele onderdelen van Defensie.

In 2025 wordt binnen de politieorganisatie verder gewerkt om de organisatie in gereedheid te brengen zodat op de datum van invoering (1 april 2029) gewerkt kan worden met het **nieuwe Wetboek van strafvordering**. Dit betekent o.a.:

- Uitvoering geven aan pilots in het kader van de innovatiewet en de uitkomsten uit de WODC-evaluatie, mogelijk voortgezet vanuit 2024.
- Het bepalen van de veranderopgave;
- Aanpassen van alle relevante werkprocessen;
- Aanpassen van relevante ondersteunende ICT-systemen;
- Aanpassen van alle opleidingen en aanpassen van gevalideerde kennis in de kennissystemen;
- De eerste voorbereidingen treffen m.b.t. het opleiden van alle nieuwe en zittende medewerkers met opsporingsbevoegdheden en de docenten;



### H5 Innovatie, technologie en digitalisering

Politiewerk wordt meer en meer **datagedreven**. Dit vraagt de ontwikkeling van toepassingen voor data gedreven werken, zowel met meerwaarde voor de operatie als voor onze bedrijfsvoering. De focus ligt daarbij naar buiten: veiligheid in de samenleving, in de keten, in samenwerkingsverbanden en voor de burger.

Doelstellingen voor de komende periode:

- De politie kan data op een verantwoorde en efficiënte wijze uitwisselen met derden.
- De politie voert haar kerntaken slagvaardiger en efficiënter uit met behulp van data.
- De politie is in staat om snelle ontwikkelingen rond data binnen de wet- en regelgeving en ethische grenzen bij te houden.

Dit vraagt een **digitale transformatie**, het ontwikkelen van nieuwe (politie)vermogens, die cruciaal zijn voor het inrichten van het toekomstbestendig politiewerk. Het gaat dan om het vermogen om:

- Grote volume gegevens snel te verwerken tot bruikbare informatie voor het uitvoeren van de politietaak.
- Op een dynamische manier verbinding te leggen met de buitenwereld.
- Maatwerkinterventies te realiseren voor maatschappelijke vraagstukken.

De digitale transformatie vraagt extra aandacht voor **cybersecurity en de interne informatiebeveiliging**. Een belangrijke pijler uit het Cyber Security Programma is netwerksegmentatie, dat voorkomt dat een virus of aanvaller zich kan verspreiden in het gehele netwerk door het netwerk op te delen in meerdere zones. Ambitie is om in 2026 aantoonbaar te kunnen vertrouwen op de weerbaarheid van mensen en systemen door een organisatie waarin ieder individu verantwoordelijkheid neemt voor risico's, zowel binnen als buiten op straat. In 2025 wordt daarvoor ingezet op het krijgen van grip op informatiebeveiligingsrisico's, het bestendigen van de informatiebeveiligingscultuur en het borgen van een veilig IV fundament.

### H6 Bijzondere politietaken en onderdelen

In 2025 herijkt het korps de internationale strategieën en programma's die richting geven aan de internationale inzet van de Nederlandse politie op prioritaire criminaliteitsfenomenen in het buitenland. Uitgangspunt is het zoveel mogelijk bestrijden van de fenomenen in bron- en transitlanden. En aandacht voor het bestrijden van problematiek vanuit Nederland die gelijkgezinde landen ervaren. Uiteindelijk doel van **internationale politiesamenwerking** is een beter operationeel resultaat en meer maatwerk in de keuze om met andere landen, regionale-, mondiale organisaties en samenwerkingsverbanden zoals de EU en INTERPOL samen te werken. Hierbij staat het veiligheidseffect voorop, is de politie een betrouwbare partner, houdt de politie rekening met de belangen van partners en opereert men vanuit centrale sturing.

Voornemen is om in 2025 naast individuele fenomeenstrategieën ook met regiostrategieën te werken, om de integraliteit van fenomenen binnen een afgebakende regio beter vorm te geven.

De politie heeft in overleg met het Ministerie van JenV de volgende strategische thema's geprioriteerd: Grensoverschrijdende politiesamenwerking en informatie-uitwisseling, Vreemdelingenzaken en migratiecriminaliteit, Georganiseerde criminaliteit (ondermijning drugs, FINEC, CTER, Vuurwapens), Digitalisering en Cybercrime en Maatschappelijke onrust.

Nederland organiseert in 2025 de **Navo-top**. De interdepartementale voorbereidingen onder regie van de NCTV zijn hiervoor al gestart en de politie heeft een NSGBO ingericht. Zowel de voorbereidingen die starten in 2024 als de dagen in 2025 zelf vragen veel van de betrokken organisaties zoals de politie als het gaat om capaciteit, middelen en veiligheidsmaatregelen.

### Politieacademie

De kerntaken van de **politieacademie** zijn de uitvoering en doorontwikkeling van:

1. Basis Politie Onderwijs (BPO)
2. Vakspecialistisch Politie Onderwijs (VPO)
3. Bachelor en Master Politieopleidingen (Hoger Politie Onderwijs – HO)
4. Kennis en Onderzoek

Gegeven de opleidingsbehoeften staat de PA voor diverse uitvoerings- en vernieuwingsopgaven:

- opleiden van de afgesproken aantallen aspiranten en specialistische zij-instromers;
- ontwikkeling van onderwijs voor politieondersteuners;
- ontwikkeling van nieuwe Bachelor en Master Politieopleidingen;
- het beantwoorden van de veranderende vraag naar vakspecialistische opleidingen;
- onderwijsvernieuwing naar inhoud en vorm (flexibilisering, slimme leerroutes, digitalisering);
- bouwen aan toekomstbestendig opsporingsonderwijs;
- de doorontwikkeling van Bewaken& beveiligen en beschermen;
- het onderwijs voor de nieuwe Landelijke Eenheid (datagedreven werken, WOD en Politieleiderschap);
- de leeropgave van het korps in het kader van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.

Per 1 januari 2024 is de **landelijke eenheid** gesplitst in een eenheid Landelijke Expertise en Operaties (LX) en Landelijke Opsporing en Interventies (LO). De transitie gaat na de splitsing onverminderd door. In 2024 en 2025 wordt continu gewerkt aan het ontwerpen en door ontwikkelen van beide eenheden op het gebied van werkcultuur en leiderschap, een duidelijke governance en een passende bedrijfsmatige ondersteuning.

De **Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (LO)** gaat op nationaal en internationaal niveau werken aan de bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit, terrorisme, buitenlandse inmenging en cybercriminaliteit.

Daarnaast ondersteunt de eenheid de politie in heel Nederland met speciale interventies (DSI) en heimelijk operaties. De LO doet dit in nauwe samenwerking met de regionale eenheden en partners.

De LO bestaat uit:

1. Domein Serious organized crime (SOC), Financieel economische criminaliteit (FINEC).
2. Domein High Tech & Environmental Crime.
3. Domein Interventies & Specialistische Opsporing, waaronder heimelijk werken.
4. Domein Landelijke Veiligheid & Intelligence, waaronder CTER, Internationale Misdrijven en het toekomstige team Buitenlandse Inmenging.

De **LX** legt haar focus op de aanpak van deze veiligheidsdreigingen. Dit doet zij onder andere door de operationele slagkracht van het korps te vergroten en te versterken door:

- Een verbindingpunt te vormen in het netwerk van research en development en innovatie van het korps. Daarbij continu in ontwikkeling te zijn.
- Hoogwaardige kapitaalintensieve kennis, kunde en materieel leveren aan het korps en zo mogelijk ook aan andere veiligheidspartners
- Richtinggevend te zijn op basis van een versterkte nationale intelligencevoorziening
- In samenwerking met de eenheden en de DSI politietaken uit te voeren op de hoofdinfrastructuur en in het domein Bewaken, Beveiligen en Beschermen.

LX bestaat uit:

- Crisiscoördinatie, Operatie en Bijstand;
- R&D, Innovatie en Expertise;
- Bewaken, Beveiligen en Beschermen;
- Infra;
- Nationale Intelligence;
- Bedrijfsvoering.



Doelstelling **Bewaken, Beveiligen & Beschermen**:

1. Het huidige bewaken en beveiligen en (getuigen)bescherming in samenhang door te ontwikkelen. Eind 2025 is Bewaken, Beveiligen en Beschermen kwalitatief hoogwaardig, toekomstbestendig en wendbaar ingericht en functioneert als hoofdproces binnen de politieorganisatie.

- Daarnaast is de politie ten opzichte van de stelselpartners gezaghebbend op basis van inhoudelijk hoogwaardige advisering en kwalitatieve uitvoering in de stelsels voor Bewaken en Beveiligen en (Getuigen)bescherming.

Het proces Bewaken, Beveiligen en Beschermen wordt gevormd door beveiligingsexpertise, opsporing en intelligence.



De **Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS)** is een samenwerkingsverband van de meldkamers van de politie, brandweer, ambulance en Koninklijke Marechaussee (KMar). LMS organiseert en draagt zorg voor een landelijk beheerd, 24/7 bereikbaar en beschikbaar netwerk van tien operationeel en technisch met elkaar verbonden meldkamerlocaties waarop de hulpdiensten hun meldkamerfunctie (gezamenlijk) kunnen uitoefenen.

LMS kent vijf meerjarige ontwikkellijnen.

- Versterken continuïteit en stabiliteit van netwerk van meldkamers en missie-kritische communicatie(voorzieningen)

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van:

- 112 robuustheid techniek verbeteren door met andere providers te gaan samenwerken.
- Verbeteren radiodekking.
- Het vastgestelde verbeterplan GMS (Geïntegreerd Meldkamer Systeem) uitvoeren.
- Voorbereiden aanbesteding van het Nieuwe Meldkamer Systeem (NMS).

- Privacy, security en duurzame toegankelijkheid

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van maatregelen nemen op gebied van privacy zoals verwerkingenregister op orde brengen, BIO implementeren (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), continuïteitsplannen maken en oefenen, testomgeving inrichten, komen tot een plan van aanpak op risicomitigatie van het landelijk IV- ICT platform samen met de politie.

- Verbinding en informatie delen

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van:

- Het realiseren van het netwerk van 10 meldkamers. Medio 2025 wordt de laatste meldkamer (Midden-Nederland) aangesloten.
- Breder inzetbaarheid remote werkplekken, verkennen toepasbaarheid cloud-oplossingen.

- Nieuwe technologieën

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van: doorontwikkeling van automatisch melden (naar een internationale standaard), misbruik 112 terugdringen (door inzet AI), beeldregie inrichten en organiseren innovatiekracht LMS.

- Samen werken aan de basis

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van het bouwen aan een gemeenschappelijke architectuur samen met het meldkamerveld.

### H8 Personeel



Om ervoor te zorgen dat de politie ook in de nabije toekomst goed en juist is bezet, is mede gezien de krapte op de arbeidsmarkt, in 2023 begonnen met het uitwerken van een arbeidsmarktstrategie. De arbeidsmarktstrategie richt zich met name op behoud van medewerkers (binden & boeien), optimalisatie van het proces van de instroom van medewerkers en het anders organiseren van het werk.

In de begrotingsjaren (2025-2029) wordt daarom veel aandacht besteed aan diverse personeelsstromen, zoals onderkend in de arbeidsmarktstrategie. Voorbeelden hiervan zijn initiële instroom (PO21 en de nieuwe bacheloropleidingen) en instroom via andere paden zoals via ESI (specifieke inzetbaarheid) en ATH-BOA. En behoud specifieke groepen (o.a. Bewaken en Beveiligen, Meldkamer en I&S).

De hogere uitstroom kan komende jaren ternauwernood worden opgevangen met de maximaal mogelijke instroom van aspiranten en een toenemende instroom via andere paden. In de afgelopen jaren is de ingerichte en toegekende formatiegroei zodanig geweest dat de formatie de bezetting gedurende de gehele begrotingsperiode (2025-2029) overstijgt.

De onderbezetting in de GGP en Tactische Opsporing houdt aan en neemt in sommige eenheden nog wat toe. In de begrotingsperiode 2025-2029 stijgt de formatie van de operationele sterkte met in totaal 600 fte's.

Tot de NOS van de politie behoren o.a. alle ondersteunende bedrijfsvoeringsfuncties in het korps en de docentenfuncties bij de Ondersteunende dienst Politieacademie.

Al een aantal jaren is de bezetting van de NOS hoger dan de formatie. Een deel van de NOS-overbezetting bij de Regionale Eenheden wordt gebruikt om de effecten van de onderbezetting in de OS te mitigeren. De beschrijving van (alle) NOS als (uitsluitende) ondersteunende functies past niet meer bij de realiteit. Het korps is in 2024 drukdoende met het opnieuw bepalen van de indicatoren voor de operationele slagkracht en naar het onderscheid tussen OS en NOS als stuur- en beheersinstrument.

De politiebonden, het ministerie van Justitie en Veiligheid en de korpsleiding zijn begin 2024 eens geworden over een oplossing voor het verbeteren van de (operationele) leiding en de personeelszorg bij de politie. Hiervoor dient opnieuw gekeken te worden naar het LFNP.

Het is de verwachting dat de ingebruikname van het doorontwikkelde domein Leiding en het nieuwe vakgebied voor Gespecialiseerde Politietaken in het landelijk functiegebouw in 2025 zullen plaatsvinden.

Het nieuwe rechtspositionele stelsel voor de aanspraken van medewerkers, als sprake is van **beroepsgerelateerde gezondheidsklachten**, zal - onder voorbehoud van de benodigde regelgeving (AMvB) en financiering - naar verwachting op 1 januari 2025 in werking treden. Dit stelsel zal dan in principe gelden voor alle nieuwe meldingen. Het overgangsrecht bepaalt wie er tijdelijk nog van het huidige stelsel gebruik kan maken en onder welke voorwaarden eerdere incidenten of diagnoses onder het nieuwe stelsel vallen. Overige en lopende meldingen waarbij na herstel en re-integratie resterende schade aan de orde is, gaan vallen onder het overgangsbeleid.

### H9 Bedrijfsvoering

De vervanging van het huidige veiligheidsvest wordt voorbereid en in de komende jaren gerealiseerd. Op basis van onderzoek wordt ingezet op een lichter vest met mogelijkheden om de uitrusting van het koppel op het vest te dragen. Daarmee kunnen agenten zelf het gewicht beter verdelen over het lichaam en worden gezondheidsproblemen voorkomen.

In 2023 is gekozen 6 nieuwe waterwerpers aan te schaffen. De verwachting is dat deze eind 2024/begin 2025 worden geleverd.

Op basis van de Huisvestingsvisie 2040 en vastgoedstrategie werkt de politie toe naar een meer efficiënte, duurzame en flexibele vastgoedportefeuille van passende kwaliteit, die de uitvoering van de politietaak optimaal ondersteunt. De hiervoor benodigde huisvestingsprojecten zijn opgenomen in een meerjarig portfolio. De realisatie van dit portfolio wordt structureel gemonitord en periodiek herzien op basis van actuele inzichten en ontwikkelingen, zoals wettelijke eisen voor duurzaamheid, kostenstijgingen en netcongestie. In 2025 zullen op basis van het meerjarig portfolio meerdere projecten worden gestart, variërend van nieuwbouw en verwerving tot renovatie en afstoot van panden. Ook lopen er uiteraard vóór 2025 gestarte projecten door of worden deze in 2025 opgeleverd.



**Duurzaamheid** is een opgave die onder andere gaat over klimaat, schaarste, diversiteit, gezondheid en veiligheid. Om als werkgever toekomstbestendig te blijven en bij te dragen aan een toekomstbestendige samenleving, geeft de politie duurzaamheid een plaats in de gehele strategie van de organisatie.

Ook met het oog op schaarste in brandstoffen zoals bijvoorbeeld diesel is het van belang voor de continuïteit van de operatie om zo min mogelijk afhankelijk te zijn van schaarse, fossiele brandstoffen. Met de

juiste strategie wordt niet alleen de negatieve milieu-impact verminderd, de risico's verkleind maar ook de kansen vergroot. De opgave is verdeeld in de volgende onderdelen:

- Verduurzaming (binnen) door bedrijfsvoering.
- Milieuveiligheid (buiten) door politiewerk.
- Voorbereiden op de gevolgen van de duurzaamheidstransitie en de gevolgen van milieu/klimaat problemen.

De hoofdoelstellingen zijn:

- 60% CO2 reductie in 2030 ten opzichte van 1990.
- Klimaatneutrale bedrijfsvoering in 2050.

De doelstelling van **Doorontwikkeling Begroten en Budgetteren** (DoBB) is het beter in positie brengen van de Politiechef en (operationele) lijnchefs richting het lokaal gezag over de inzet van mensen en middelen. Dit gebeurt vooral door het verstrekken van inzichten die een feitelijke basis bieden voor het maken van keuzes in de mix van mensen en middelen en door toe te werken naar een meer op grondslagen gebaseerde budgetsystematiek.

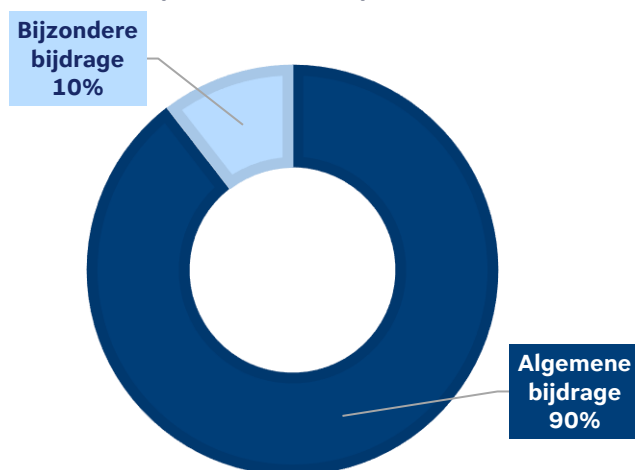
De onderwerpen waarmee DoBB zich in 2025 voornamelijk bezighoudt:

- 2024 Transparantie: oefenen binnen centraal personeelsbudget 2024.
- 2025 Zeggenschap: voor de eenheden voor hun aandeel binnen centraal personeelsbudget.
- 2026 Budgetteren: als blijkt dat zeggenschap bij de eenheden nog onvoldoende bijdraagt, wordt decentralisatie van het personeelsbudget overwogen.
- In 2023 en 2024 zijn de producten en diensten geïnventariseerd en de herkenbaarheid daarvan voor de eenheden en het PDC. In 2025 vindt toerekening van de kosten aan deze producten en diensten plaats.

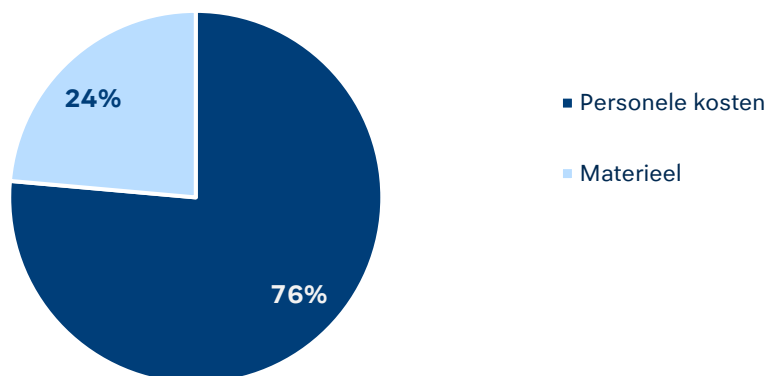
## 1.2 Kerncijfers

De financiële en personele cijfers zijn een samenvatting van de begroting.

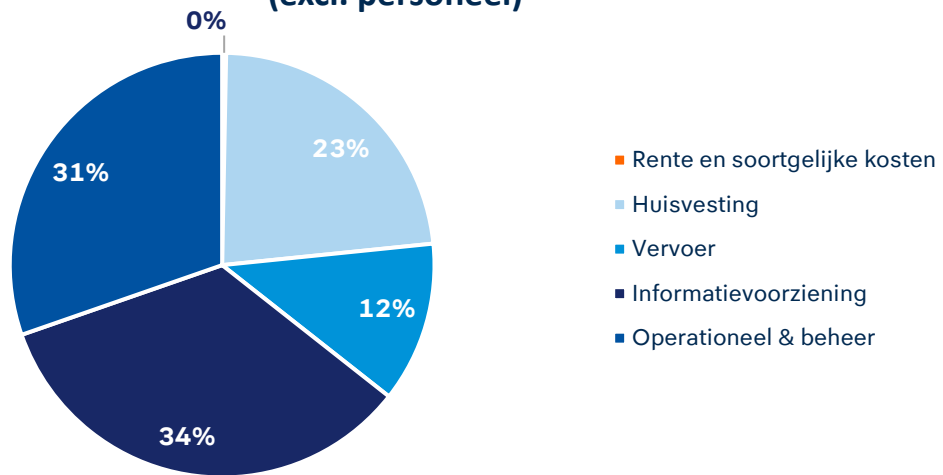
### Onderverdeling bijdrage (€ 8.136 mln.)



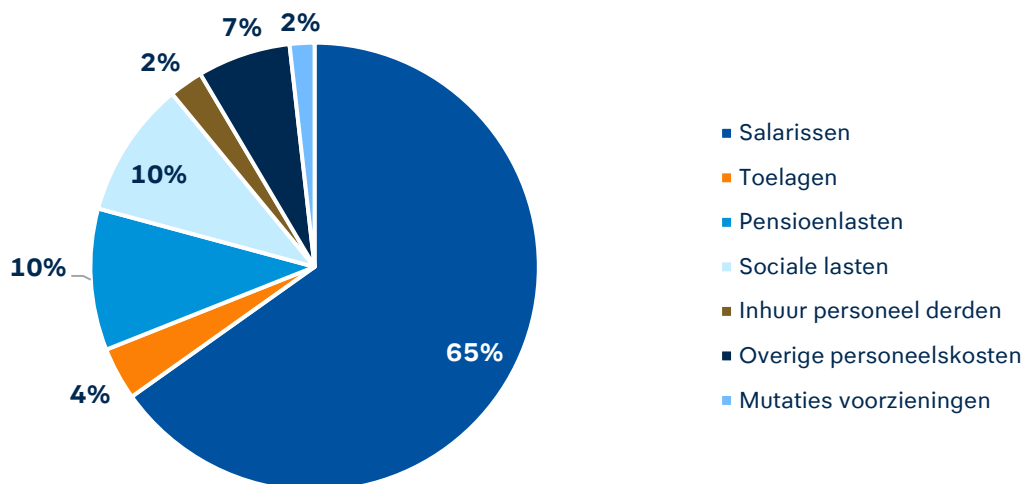
### Onderverdeling exploitatiekosten



### Verdeling exploitatiekosten (excl. personeel)

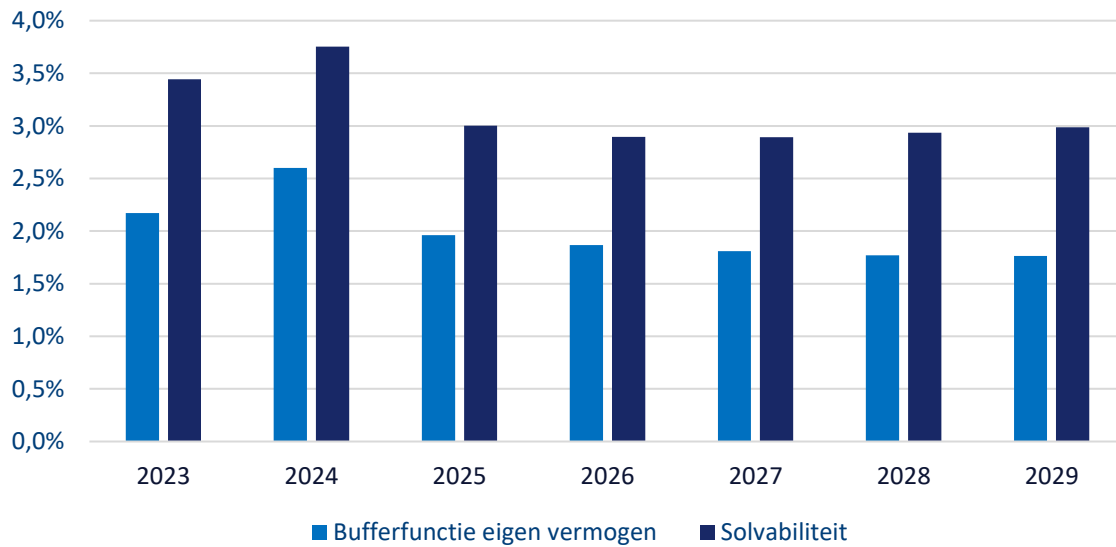


### Onderverdeling personele kosten

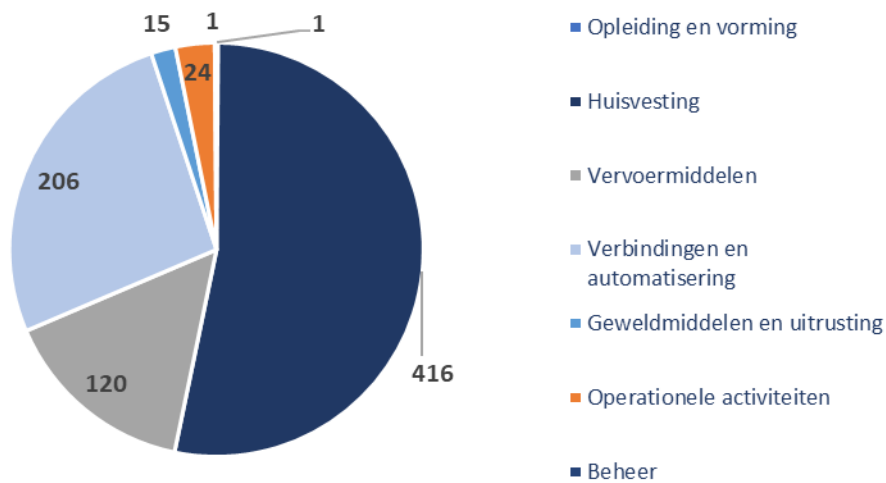




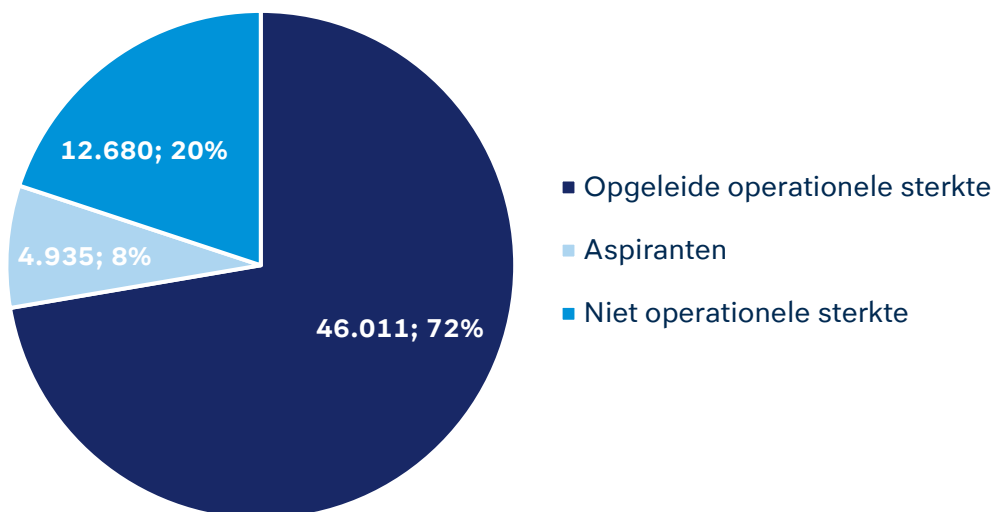
### Eigen Vermogen



### Investerings Bedragen x € 1 miljoen



## Gemiddelde bezetting 2025



Capaciteit in FTE	Realisatie (Bezetting) 2023	Formatie (doel) 2024	Formatie (doel) 2025	Formatie (doel) 2026	Formatie (doel) 2027	Formatie (doel) 2028	Formatie (doel) 2029
OS Regionale eenheden (incl. RST)	41.092	43.552	43.966	44.001	44.001	44.001	44.001
OS Landelijke eenheden	4.735	5.601	5.714	5.737	5.739	5.739	5.739
OS korpsleiding, LMS, NSOC en ondersteunende diensten	248	168	168	167	167	166	166
<b>Totaal OS excl ASP</b>	<b>46.076</b>	<b>49.320</b>	<b>49.848</b>	<b>49.904</b>	<b>49.906</b>	<b>49.905</b>	<b>49.905</b>
Aspiranten	4.863	4.682	4.681	4.681	4.681	4.681	4.681
<b>Totaal OS incl ASP</b>	<b>50.939</b>	<b>54.002</b>	<b>54.529</b>	<b>54.585</b>	<b>54.587</b>	<b>54.586</b>	<b>54.586</b>
NOS	12.437	12.249	12.274	12.265	12.265	12.242	12.242
<b>Totaal</b>	<b>63.376</b>	<b>66.251</b>	<b>66.803</b>	<b>66.850</b>	<b>66.852</b>	<b>66.828</b>	<b>66.828</b>

## 2 Strategie en risico's

### 2.1 Strategische agenda

In 2024 wordt gewerkt aan een opvolger van de huidige strategische agenda voor het korps. Dit valt samen met het aantreden van een nieuwe korpschef en de splitsing van de landelijke eenheid in de LX en de LO. Vanuit de politie is, in samenwerking met de Radboud Universiteit, het identiteitsverhaal opgetekend waarin de politie aangeeft hoe zij haar invulling van de politietaak ziet. Opgenomen in het document: 'De betekenis van de politie in de samenleving'. Vanuit het ministerie van JenV wordt momenteel gewerkt aan een traject om te komen tot uitwerking van de ontwikkelagenda die invulling geeft aan een visie op de politiefunctie in Nederland.

De omschreven ontwikkelingen spelen in een tijd waarin de capaciteit van de politie en de strafrechtketen onder druk staat. De oproep om focus aan te brengen is veelgehoord. Samen met ketenpartners (Regioburgemeesters en OM) zal gekeken worden naar een passende manier om hier in de keten mee om te gaan. Dit in de wetenschap dat ook de doorgeschoven implementatie van het nieuwe Wetboek van Strafvordering beslag tijdelijke extra druk geeft op de capaciteit.

Deze veelvoud aan bewegingen zal grote impact hebben op de opvolger van de huidige strategische agenda voor de politie. De pijlers en de inhoud van de huidige strategische agenda staan nog steeds overeind. De verwachting is dat de opvolger van deze agenda wat meer focus aanbrengt in de wijze waarop de politie blijvend verbonden is met community's, focus op datagedreven samenwerken in de opsporing en de rol van de politie in het digitale domein. Thema's die blijvend van groot belang zijn, zijn diversiteit, inclusie en veilige teams.

In haar position paper heeft de politie aan de politiek kenbaar gemaakt wat nodig is om de veiligheid van Nederland te garanderen en de politie toekomstbestendig te maken.

Voor een stabiele basis:

1. Stabiel beleid en meerjarige financiële zekerheid.
2. Goed werkgeverschap en aanpak PTSS.

Voor de invulling van de aanvullende maatschappelijke opgaven:

3. Behouden en versterken van verankering in de wijk.
4. Investeren in een digitaal vaardige politie.
5. Bestendigen van de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit.
6. Investeren in zorg en jeugd en versterken van samenwerking met (keten)partners.

De wereld staat niet stil. Nieuwe prioriteiten als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen kunnen tot aanpassingen leiden.

#### 2.1.1 Waakzaam en dienstbaar in een turbulente samenleving

De kerntaak van de politie is tijdloos. Onveranderd is de politie 'waakzaam en dienstbaar' aan de waarden van de rechtsstaat. Deze missie vervult de politie door, afhankelijk van de situatie, te beschermen (mensen en goederen), te begrenzen (ongeoorloofd, eventueel gewelddadig gedrag) en te bekrachtigen (ondersteuning van gewenst gedrag). Het signaleren van ontwikkelingen in de samenleving, adviseren de partners daarover en overleggen met het bevoegd gezag over het handelingsperspectief dat daarbij past. De politie is zichtbaar en vertrouwenwekkend, en kan snel schakelen als de context daarom vraagt. Gericht op hulp verlenen, veiligheid bieden, recht doen én versterken van sociale vrede in de leefomgeving van burgers, zeker voor de meest kwetsbaren.

De politie doet dat werk in een wereld die bepaald niet stilstaat en steeds onvoorspelbaarder lijkt te worden. De tweedeling in de samenleving lijkt steeds groter te worden en polarisatie lijkt toe te nemen. Waarbij ook sprake is van een verharding van het geweld tegen de politie.

Globalisering, migratie, groeiende ongelijkheid, en tanende bestaanszekerheid voeden fragmentatie in onze samenleving. Dat gebeurt in een tijd waarin de politie zijn eigen organisatie verder ontwikkelt en tegelijkertijd te maken heeft met een capaciteit die onder druk staat. Technologie en informatie veroorzaken of versnellen een groot deel van de maatschappelijke veranderingen, maar kunnen tegelijk ook helpen om het werk slimmer te doen en slimmer samen te werken binnen de organisatie en met de partners. Om dit alles het hoofd te kunnen bieden, is het belangrijk om een koers te hebben waarop de politie kan terugrijpen als keuzes moeten worden gemaakt.

De strategische agenda van de politie is opgebouwd langs drie lijnen: (1) Midden in de samenleving, (2) Met en voor mensen en (3) Passend georganiseerd.

## 2.1.2 Midden in de samenleving

De legitimiteit van de politie en haar optreden wordt bepaald door de verbinding met de samenleving en het vertrouwen dat burgers in de politie hebben. Die legitimiteit wordt uitgedaagd door snelle veranderingen. De voortschrijdende digitalisering vereenvoudigt samenwerking en communicatie, maar introduceert ook nieuwe dreigingen en vormen van criminaliteit. Het heeft invloed op de manier waarop mensen tot elkaar in verhouding staan. De waarheid staat niet altijd meer onomstotelijk vast. Mensen organiseren zich sneller, om elkaar te helpen maar ook om zich te verzetten. Nationaal én internationaal. Dit heeft invloed op alles wat de politie doet en het stelt de politie telkens voor nieuwe uitdagingen. Maar de verwachting die burgers van de politie mogen hebben, is onveranderd. De politie die veiligheid waarborgt, vertrouwen wekt en verbinding maakt.

Onder deze strategische lijn vat de politie vier grote opgaven:

- Fysiek én digitaal verbonden met de samenleving
- Bestrijden van criminaliteit die mensen het meeste raakt
- Ingrijpen in criminele en ondermijnende systemen
- Met gezag aanwezig in het digitale domein.

Wat de politie al doet:

- Met 'Podium voor goed politiewerk' besteedt de politie aandacht aan de vervagende grens tussen wijk en web, de wereldproblematiek in de wijk en wendbare nabijheid.
- De opsporing richt zich op het vereenvoudigen van de aansturing van de opsporing en het verbeteren van de aansluiting tussen gebiedsgeboden politie en de opsporing.
- Vanuit intelligence bouwt de politie een gestructureerde informatiepositie op met betrekking tot incidentele en structurele dreigingen, versterken de politie het vermogen om intelligence-gestuurd te werken en vergroot de politie het innovatievermogen op het gebied van intelligencewerk.
- De Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit (NSOC) is een landelijk samenwerkingsverband waarin experts van zes organisaties, waaronder politie, structureel samenwerken voor het delen van informatie en het bedenken van nieuwe methoden om criminele structuren en hun verdienmodellen te verstoren.
- De politie ontwikkelt een meerjarige strategie op het thema maatschappelijk ongenoegen, waarin de politie de drijvende krachten achter polarisatie onderzoekt ten en de rol die de politie speelt en moet gaan spelen.



- Met het bepalen van de positie in de informatiesamenleving bereidt de politie zich voor op een gezaghebbende positie in het digitale deel van de samenleving. In dit kader zal de politie ook de dialoog voeren over moreel-ethische kwesties.

### 2.1.3 Met en voor mensen

Politiewerk gebeurt met en voor mensen. Met mensen die bij de politie werken, in alle uithoeken van de samenleving tot alles wat de politie achter de schermen in huis heeft. Politiemensen die andere mensen helpen, de kwetsbaren in de samenleving beschermen en de regels handhaven waar nodig. Daarbij is iedereen voor de politie gelijk. Zeker in een turbulente en polariserende samenleving is het belangrijk dat het werk van de politie vertrouwen wekt. De legitimiteit van de politie wordt in belangrijke mate bepaald door de wijze waarop de politie optreedt. Dat is een belangrijk punt, omdat de politie in toenemende mate samenwerkt met mensen van andere veiligheidsdiensten, partners in het sociale domein, private organisaties of met burgers. Ook in die samenwerking staat de legitimiteit van het politieoptreden telkens centraal.

Onder deze strategische lijn vat de politie vier grote opgaven:

- Politie voor iedereen.
- Zorg voor elkaar.
- De menselijke maat.
- Vakontwikkeling.

Wat de politie al doet:

- Het programma Politie voor iedereen staat voor een politie die voor iedere burger aanwezig is die hulp of bescherming nodig heeft, waar iedereen bij kan komen werken en waar iedere collega ertoe doet.
- Met de grondtoon leiderschap wordt de beweging versterkt naar meer sturing op waarden, sterk (persoonlijk) leiderschap en ruimte voor variatie in de vorm van samenspel en de organisatie.
- De ombudsfunctionaris van de politie ziet toe op een veilige, gezonde en inclusieve werkomgeving voor alle collega's, met aandacht voor interne veiligheid en beroepsziekten.
- In het nieuwe Stelsel beroepsgerelateerde gezondheidsklachten zoekt de politie samen met betrokkenen naar oplossingen waarbij de politie streeft naar preventie, herstel, behoud en re-integratie.
- In het politieonderwijs zet de politie stappen naar de toekomst door het basispolitieonderwijs te moderniseren, inclusief bijpassende didactische methoden en instrumenten. De politie richt zich op nieuwe beroepsprofielen en leren in de praktijk en het moet bijdragen aan versnelde instroom van nieuwe agenten.
- De ambitie van het kwaliteitsstelsel is om zelf toe te zien op de kwaliteit van de taakuitvoering en publieke verantwoording af te leggen.
- De bedrijfsvoering zorgt ervoor dat de ondersteunende taken van de bedrijfsvoering dichter op de operatie worden georganiseerd.



## 2.1.4 Passend georganiseerd

Alles bij elkaar wordt politiewerk en het organiseren daarvan bepaald niet eenvoudiger. Om nieuwe werkwijzen te ontwikkelen, creatieve oplossingen te bedenken, verbinding te maken met een complexe en hybride samenleving, nieuwe samenwerkingsverbanden aan te gaan, een nieuwe cultuur en nieuw leiderschap te ontwikkelen en bij dit alles het vertrouwen van de eigen mensen en de samenleving te behouden, wordt een groot beroep gedaan op politiemensen en de politieorganisatie. Voor dit alles moeten er kunnen worden terugvallen op een organisatie waarin alle randvoorwaarden goed geregeld zijn. Voor een deel kan de politie daar zelf voor zorgen, en voor een deel is zij daarvoor afhankelijk van anderen.

Onder deze strategische lijn vat de politie vijf grote opgaven:

- Politie in beweging
- Digitaal fit en innovatief
- Gezaghebbend leiderschap
- Flexibel samenwerken
- Balans financiering

Wat de politie al doet:

- Het programma Politie in beweging geeft vorm aan flexibilisering van de organisatie en besteedt daarbij ruime aandacht aan veranderingen in operationeel leiderschap en leiding, experimenteeruimte en intern ondernemerschap.
- Met gebiedsgebonden politiezorg bouwt de politie aan de positie van de basisteams, het organiseren van “klein binnen groot”, het ontwikkelen van beter samenspel en vernieuwend werken.
- Met programma’s en opgaven op het gebied van digitalisering en innovatie werkt de politie aan het onderzoek naar de betekenis van sleuteltechnologieën en de toepassing van technologie in het politiewerk.
- Onder de noemer marktwerking in de veiligheidssector onderzoekt de politie hoe de veiligheidssector de afgelopen jaren is veranderd en hoe de ontwikkelingen in de veiligheidssector zich verhouden tot de visie op de politiefunctie. Mede op basis van die vergelijking bepaalt de politie hoe in de toekomst optimaal uitvoering zal worden gegeven aan de invulling van de politietaak.

### **Uitwerking van de strategische agenda**

Een verdere toelichting op elk van de hierboven genoemde opgaven is te vinden in de brochure “Veiligheid, vertrouwen & verbinding - Strategische agenda politie 2021-2025”. De onderdelen van deze agenda zijn uitgewerkt in dialoog met de regionale eenheden, de Landelijke Eenheid en het Politie Diensten Centrum (PDC). Daarbij wordt periodiek vastgesteld welke landelijke opgaven het best passen bij de vraagstukken en ontwikkelingen van iedere eenheid en hoe bestaande oplossingen en ontwikkeltrajecten elkaar aanvullen.

## 2.2 Strategisch risicomanagement

### Strategisch risicomanagement

De politie hanteert voor het uitvoeren van risicomanagement het gedachtegoed van risicogestuurd werken. Dit houdt in dat expliciet aandacht wordt besteed aan de onzekerheden (risico's) die verbonden zijn met hetgeen de politie wil bereiken. Deze risicohouding is onlosmakelijk verbonden met de strategie en de doelstellingen van de politie en wordt mede vormgegeven door de Beroepscode Politie, door de cultuur en door de binnen de politie geldende waarden en normen. Risicogestuurd werken is onderdeel van de reguliere planning- en control cyclus binnen de politie. De korpsleiding benoemt de belangrijkste beheersmatige risico's en hanteert daarbij een neutrale risicohouding. Gedurende het jaar worden de uitvoering van de plannen en de risico-ontwikkeling gemonitord en wordt hierover gevraagd en ongevraagd gerapporteerd. Waar nodig zullen gedurende het jaar aanpassingen in de risicobeheersing plaatsvinden.

Hieronder volgen de belangrijkste strategische risico's die van invloed kunnen zijn op het realiseren van de doelstellingen van de politie en de beheersmaatregelen die de politie hierop inzet. Deze risico's zien toe op de mensen die de politie vormen (A) de taak die zij uitvoeren (B) en de organisatie die daarbij nodig is (C).

#### A. Personele inzet

### Druk op capaciteit en krapte op de arbeidsmarkt

#### Risico

De krapte op de arbeidsmarkt, de grotere onvoorziene uitstroom en de hoge uitstroom door vergrijzing zijn steeds meer van invloed op de beschikbare capaciteit bij de politie. Het risico bestaat dat onvoldoende capaciteit (zowel kwantitatief als kwalitatief) resteert voor het goed uitvoeren van alle de grote hoeveelheid en variëteit aan taken waarvoor de politie gesteld staat. De wervingsuitdaging is er niet alleen voor executieve functies, maar ook voor functies waarvoor bijvoorbeeld specifieke ICT-expertise is vereist. Door de beperkte capaciteit, de grote bestaande en nieuwe opgaven en maatschappelijke ontwikkelingen ervaren veel medewerkers een hoge werkdruk. Dat kan (ondanks de enorme inzet en inspanningen van de medewerkers) effect hebben op de kwaliteit van het werk en verhoogt ook het risico op (langdurige) uitval of vertrek van personeel.

#### Beheersmaatregelen

Om de risico's zo goed mogelijk te beheersen zet de politie met de arbeidsmarktstrategie een breed pakket aan maatregelen in. Deze maatregelen zijn gericht op het werven van nieuw en divers talent, het behoud van medewerkers en het anders organiseren van het werk. De sturing op de arbeidsmarktstrategie is eind 2023 verstevigd met zes deelopdrachten. Iedere deelopdracht heeft een opdrachtnemer die is verbonden aan een samenstel van geprioriteerde maatregelen uit de arbeidsmarktstrategie. Naast de initiële instroom ligt de focus op het verhogen van bredere instroom (ESI, ATH BOA) en op het behoud van medewerkers. Andere belangrijke beheersmaatregelen zijn de inzet op doorontwikkeling van het loongebouw LFNP, het implementatieplan Leren en Ontwikkelen en andere capaciteit bevorderende maatregelen.

Daarnaast zijn duidelijke keuzes noodzakelijk in wat de politie aan zowel bestaande taken als nieuwe opgaven prioriteert, oppakt en uitvoert.

### Duurzame inzetbaarheid

#### Risico

Het politiewerk brengt fysieke, mentale en morele risico's met zich mee. Een deel van de politiemedewerkers wordt dagelijks geconfronteerd met complexe situaties en ingrijpende gebeurtenissen, in het werk en in de omgang met burgers en met elkaar. Het geweld tegen politiemedewerkers blijft een groot zorgpunt. Situaties in het werk kunnen resulteren in uitval door PTSS, gehoorbeschadiging of andere beroepsgerelateerde klachten. Dit effect kan worden versterkt door interne knelpunten (denk aan een te grote span of support voor leidinggevenden of te weinig hersteltijd na een ingrijpende gebeurtenis). Andersom heeft een hoge uitval effect op de inzetbaarheid en werkdruk van een team.

### *Beheersmaatregelen*

Er bestaat een breed palet aan beheersmaatregelen, zoals het inrichten van het nieuwe stelsel voor beroepsgerelateerde gezondheidsklachten, het Programma Specifieke Aandacht en Zorg (SpAZ), de Sociale Agenda en het programma Samen Inzetbaar. Ook is er aandacht voor leiderschapsontwikkeling bij (eerstelijns) leidinggevend en het (waar nodig) verkleinen van de span of support, vanuit de overtuiging dat het versterken van het leiderschap bijdraagt aan betere personeelszorg. De politie spreekt zich daarnaast - samen met andere stakeholders binnen het veiligheidsdomein - uit in het publieke debat over de verharding van de maatschappij op het terrein van het toenemende geweld tegen medewerkers van politie, brandweer en ambulance.

### **Diversiteit en inclusie binnen de politie**

#### *Risico*

De legitimiteit en effectiviteit van de politie hangt samen met de mate waarin zij verbonden is met de samenleving. De diversiteit in de samenleving en de verscheidenheid aan veiligheidsvraagstukken vragen om een divers korps, waarin alle geledingen van de samenleving zich herkennen. Als de politie onvoldoende een afspiegeling vormt van de maatschappij draagt dit het risico in zich van een niet-gelijkwaardige behandeling en een gebrek aan inlevingsvermogen voor verschillen in uitgangspunten, normen en waarden. Dat geldt ook voor de wijze waarop mensen met verschillende achtergrond binnen het korps met elkaar omgaan en samenwerken.

### *Beheersmaatregelen*

Vanuit de opgave 'Politie voor Iedereen' wordt zowel landelijk als op eenheidsniveau werk gemaakt van;

- veilige en inclusieve teams
- diverse instroom
- aanpak discriminatie
- controleren volgens kader
- Netwerk Divers Vakmanschap en Bondgenoten

Het landelijk opgaveteam werkt aan het vergroten van de beweging van Politie voor Iedereen binnen het korps. Binnen de organisatie wordt ingezet op de inrichting van een expertisegebied waarbinnen inspanningen op het gebied van diversiteit en inclusie worden geborgd. Vanuit de arbeidsmarktstrategie en in de opleiding worden maatregelen getroffen om, met het oog op diversiteit, kandidaten met verschillende achtergronden in het selectieproces te behouden.



### **B. Taakuitvoering**

#### **Maatschappelijke ontwikkelingen in relatie tot de politietaak**

#### *Risico*

De politie heeft een tijdloze missie, kernfunctie en wettelijke taak. Hoe hieraan invulling wordt gegeven, beweegt mee met de tijd en de ontwikkelingen in de omgeving. Veranderingen in de maatschappij en de wijze waarop partners daarbinnen hun rol invullen hebben effect op de vraag naar politie-inzet. Denk aan grotere inspanningen aan de zijde van de politie door ontoereikende opvang van dak- en thuislozen en bij verwarde personen. En de toenemende vraag naar 'openbare orde optreden' als gevolg van onrust en polarisatie in de samenleving. Anderzijds worden delen van de bredere politiefunctie in toenemende mate door anderen ingevuld, zoals gemeentelijke boa's en particuliere beveiligingsbedrijven.

Het is van belang om binnen dit speelveld de kerntaak van de politie te bewaken. De politie wordt gevraagd om responsief te zijn. Dit begint met naar buiten kijken. Wanneer geen goede balans wordt gevonden tussen



enerzijds responsief en omgevingsbewust acteren en anderzijds zelfbewust handelen vanuit de wettelijke taak en bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden ondermijnt dat de (sociale) legitimiteit en effectiviteit van de politieorganisatie.

#### *Beheersmaatregelen*

De politie is continu in gesprek met het lokaal gezag, het departement en andere partners in het veiligheidsdomein over de wijze waarop en mate waarin de politie wordt ingezet en de rolverdeling tussen de partners. Ook goed capaciteitsmanagement en de wijze waarop binnen het korps invulling wordt gegeven aan het begrip 'de verbonden politie' dragen bij aan de beheersing van dit risico. Het streven is naar een politie die actief signaleert, passend adviseert en waar nodig ook mobiliseert. De basispolitiezorg moet op orde zijn en blijven, daarnaast wordt ingespeeld op de digitalisering van het veiligheidsvraagstuk; het beschermen van de burgers, ook online.



### **Stapeling van opgaven**

#### *Risico*

Door het stapelen van nieuwe taken en beleidsopgaven boven op bestaande werkzaamheden ontstaat het risico dat de politie overbelast raakt. De (externe) druk op de taakuitvoering is nu al groter dan dat de politie met de beschikbare mensen en middelen kan waarmaken. Dat spanningsveld zien we bijvoorbeeld daar waar capaciteit uit bestaande teams benut wordt voor Bewaken en Beveiligen, waardoor de druk op de GGP en opsporing toeneemt. En in het geven van opvolging aan (wettelijke) ambities voor duurzaamheid binnen de bestaande kaders. De organisatie kan al de gewenste nieuwe taken en veranderingen niet tegelijkertijd aan, het maken van keuzes in ambitieniveau en/of tempo is noodzakelijk. Doorgaan op de huidige weg heeft effect op de kwaliteit van de taakuitvoering, beperkt de ruimte om in te spelen op (maatschappelijke en digitale) ontwikkelingen en raakt mogelijk ook de aantrekkingskracht van de politie als werkgever.

#### *Beheersmaatregelen*

Er is behoefte aan duidelijke (gezags)keuzes in wat de politie aan zowel bestaande taken als nieuwe opgaven prioriteert, oppakt en uitvoert. Hiertoe wordt het gesprek gevoerd met het Ministerie van JenV en met het lokaal gezag over prioriteiten in de taakuitvoering en over de impact van de veranderingen op de politieorganisatie. Aanvullend voert de politie het gesprek met gezagen en met partners over gezamenlijke inzet op veiligheidsproblematiek, met als inzet te komen tot keuzes voor interventies die het beste passen bij de vraag en behoefte van betrokkenen.

Het voorkomen van stapeling vergt ook binnen de politie een scherper gesprek over de kern van de politietaak; waar is de politie wel en ook niet van (zie ook '*maatschappelijke ontwikkelingen in relatie tot de politietaak*'). Daarnaast wordt actief gestuurd op het efficiënt omgaan met de beschikbare capaciteit om zoveel als mogelijk ruimte voor nieuwe taken en beleidsontwikkeling beschikbaar te houden.

### **Overbelasting strafrechtketen**

#### *Risico*

De politie is een belangrijke partner, en vaak het startpunt, in de strafrechtketen. De strafrechtketen heeft de maatschappelijke opgave om zorg te dragen voor tijdig, eerlijk en effectief recht. De keten staat echter onder druk door de toenemende complexiteit van zaken, nieuwe initiatieven op het gebied van beleid en wetgeving (denk aan het nieuwe Wetboek van Strafvordering) met hoge implementatielasten, en druk op de capaciteit en

financiële middelen bij de ketenpartners. Het niet (tijdig) spreken van recht is voor slachtoffers zeer onbevredigend en schaadt het vertrouwen in de rechtstaat en de politie.

#### *Beheersmaatregelen:*

Deze problematiek is onderwerp van gesprek tussen de politie, haar ketenpartners en het Ministerie van JenV. Met de ketenpartners wordt daarbij veel inspanning geleverd op het verkorten van doorlooptijden in de strafrechtketen en het verkleinen van de achterstanden in de behandeling van zaken. Het gaat daarbij ook om 'anders kiezen', met een explicietere afweging tussen 'urgente' en 'belangrijke' zaken en aandacht voor onderwerpen die beter op een andere wijze opgelost kunnen worden dan dat via de strafrechtelijke route. Voorts wordt door de politie ingezet op heldere communicatie met slachtoffers van misdrijven over welke verwachtingen zij kunnen hebben en welke obstakels zij kunnen ervaren in de opvolging van hun strafzaak.

### *C. Organisatie van het werk*

#### **Stabiele financiering en betaalbaarheid korps**

##### *Risico*

Meerjarige financiële stabiliteit in balans met de taken en opgaven van de politie is essentieel om te kunnen blijven doen wat de maatschappij van de politie vraagt. Ondanks de op verschillende momenten aan de politie toegewezen extra middelen, is nog geen evenwicht in de begroting bereikt. Ook zijn sindsdien nieuwe knelpunten ontstaan, zoals op de personele voorzieningen en huisvesting. Op de korte termijn worden structurele tekorten incidenteel gedekt met de onderbesteding op de personele uitgaven en andere incidentele meevallers. Op langere termijn is onzeker of de kosten en benodigde beschikbare middelen in balans kunnen worden gebracht. Vanuit beheersbaarheid en bestuurbaarheid van de organisatie vormt deze situatie een risico. Het ontbreken van stabiliteit kan er daarnaast toe leiden dat projecten en programma's in de taakuitvoering worden opgestart maar door gebrek aan financiering voortijdig moeten worden afgebouwd, zonder tot de beoogde maatschappelijke veiligheidseffecten te komen.

##### *Beheersmaatregelen*

De komende jaren zijn scherpe keuzes nodig. Daartoe beziet de politie het meerjarig financieel totaalbeeld in relatie tot huidige en toegezegde taken en opgaven, belicht scherp de financiële consequenties bij besluitvorming en betracht transparantie over de risico's. Samen met het ministerie van JenV - en waar van toepassing het gezag - moet worden bezien tot welke meerjarige balans en keuzes dit leidt. De interne herbezinning op de koers van het korps kan hierbij ondersteunen, en ook leiden tot inzichten over hoe taken anders kunnen worden uitgevoerd.

#### **Digitale politie**

##### *Risico*

De toenemende digitalisering en technologische ontwikkelingen vergen van de politie een continu meebewegen en doorontwikkelen, waarvoor beperkte (specialistische) kennis en capaciteit beschikbaar is. De politie heeft hierin als opgave om deze digitale transformatie door te maken en daarbij ook het evenwicht tussen veiligheid en privacy te bewaken. Door het toenemend 'datagedreven werken' nemen ook de wensen, eisen en verwachtingen toe rondom het gebruik van deze data, bijvoorbeeld in de opsporing. Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens hoort bij een integere politieorganisatie. Implementatie van de WPG en AVG in de organisatie blijkt ondanks de verbeterinitiatieven van de afgelopen jaren echter weerbarstig, met uiteindelijk risico's voor het vertrouwen van de samenleving in de politie.

Daarnaast is de afgelopen jaren vanuit het programma cybersecurity flink geïnvesteerd in de cyberweerbaarheid van de politie. Maar de dreiging vanuit criminele groeperingen en statelijke actoren blijft toenemen en met de intensivering van het gebruik van IV en Data blijft het risico op cyberaanvallen op vitale politiestructuren een reële zorg.

### *Beheersmaatregelen*

De grote diversiteit aan oorzaken en gevolgen, maakt dat een groot scala aan beheersmaatregelen wordt ingezet. Belangrijk zijn het programma Datagedreven werken, de taskforce werving en selectie, intensivering van cybersecurity en tegengaan van uitval van (kritieke) systemen. Ook worden de noodzakelijke investeringen gedaan in software en hardware. De CISO houdt toezicht op de security compliance en cybersecurity. Het Programma Cybersecurity geeft richting aan de benodigde ontwikkeling. In 2023 is de wettelijke verplichte vierjaarlijkse externe audit op de Wet politiegegevens (Wpg) uitgevoerd. De voorgestelde verbetermaatregelen zijn bij verschillende lijnverantwoordelijken belegd, en zullen in de reguliere PenC cyclus worden gemonitord.

### **Bedrijfscontinuïteit**

#### *Risico*

Geopolitieke ontwikkelingen, een pandemie, een terroristische aanval maar ook marktmonopolies kunnen oorzaken zijn dat inkopen en aankopen (kwantiteit en kwaliteit) van de noodzakelijke middelen, energie en grondstoffen en toegang tot internet maar ook communicatiemiddelen onvoldoende mogelijk of veilig is. Als gevolg hiervan kan de politie haar kernwerkzaamheden, en de daaraan gerelateerde ondersteuning, die altijd door moeten gaan, niet garanderen. De continuïteit van zowel de dienst die we leveren als onze eigen bedrijfsvoering loopt dan gevaar.

### *Beheersmaatregelen*

De achterliggende oorzaken van dit risico zijn niet of nauwelijks te beïnvloeden door het korps. Als ze zich voor doen, zal de beheersmaatregel gevonden moeten worden in het mitigeren van de gevolgen. Daartoe beoogt de politie om Business Continuity Management (BCM) te implementeren zodat er geprepareerd kan worden op risico's en niet achteraf met veel duurdere inzet gerepareerd en hersteld moet worden. Ook worden inventarisaties uitgevoerd naar risicovolle strategische afhankelijkheden en de impact op de politie en het politiewerk als gevolg van verdere oorlogsdreiging. Daarnaast zullen op dat moment de gevolgen worden beperkt door het bijstellen van de planning of ambitie zijn. Als een (onder)deel van de bedrijfsvoering significant duurder wordt zal een ander deel moeten worden afgeschaald. Waardoor de oorspronkelijk ambitie van bedrijfsvoering ter ondersteuning van de operatie zal moeten worden bijgesteld.

### **Duurzaamheid**

#### *Risico*

Om bij te dragen aan een toekomstbestendige samenleving investeert de politie in verduurzaming van huisvesting, vervoer en IV. Geopolitieke ontwikkelingen, verplichte doelstellingen, krapte op de grondstoffenmarkt en beperkte beschikbaarheid van leveranciers hebben impact op de mate waarin de politie in staat is om effectief te verduurzamen, en vormen dus een risico voor het behalen van de (wettelijke) doelstellingen. In sommige gevallen wordt ook de primaire taakuitvoering van de politie hierdoor geraakt. Dat wordt onder andere zichtbaar op de volgende thema's:

#### Huisvesting

Door externe factoren zoals een gebrek aan bouw personeel, beschikbaarheid van vastgoed of grond en hoge energieprijzen kan de realisatie van verduurzaming van huisvesting vertraging oplopen. Hierdoor komen interne doelstellingen met betrekking tot CO2-reductie alsook wettelijke vereisten voor duurzame gebouwen onder druk te staan. Ook kan dit leiden tot suboptimale lange termijn oplossingen voor exploitatie van de huisvesting.

#### Netcongestie

Het risico bestaat dat er op enig moment onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is op het elektriciteitsnet om aan alle vraag te voldoen. Dit heeft impact op de planning van huisvestingsprojecten, maar ook in brede zin op de haalbaarheid van de duurzaamheidsambities en de digitale transformatie van het korps. Ook zijn er als gevolg van netcongestie risico's voor de continuïteit van de taakuitvoering. Zo kan onvoldoende capaciteit op het elektriciteitsnet ertoe bijdragen dat voertuigen niet kunnen worden ingezet, datacentra niet kunnen worden gerealiseerd of werkend gehouden, of er onvoldoende IV-voorzieningen kunnen draaien ten behoeve van digitale opsporing en informatievoorziening.

*Beheersmaatregelen*

Het programma Duurzaamheid besteed korpsbreed aandacht aan verduurzaming van huisvesting, vervoer en IV. Voor huisvesting heeft de politie begin 2024 een meerjarenportfolio huisvesting vastgesteld. Ontwikkelingen in de markt worden gemonitord en gezocht wordt naar organisatorische en technologische oplossingen voor problemen.

De politie voert tevens nader onderzoek uit naar geschikte mitigerende maatregelen om netcongestie tegen te gaan. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen mogelijke maatregelen om de impact van netcongestie op nieuwbouw en geplande projecten te verkleinen en maatregelen die zien op de bestaande huisvesting. De eerste stap betreft het opstellen van vermogensplanningen die inzicht moeten geven in het huidige vermogen van een pand, het gecontracteerde vermogen en geplande veranderingen met effect op de vermogensvraag.

## 3 Veiligheid voor iedereen in Nederland

### 3.1 Hulp bij nood en handhaven openbare orde

De samenleving ziet zich gesteld voor grote uitdagingen en veranderingen op het gebied van onder andere huisvesting, immigratie, geopolitieke spanningen, duurzaamheid, technologische ontwikkelingen en maatschappelijke onrust. De impact van deze uitdagingen is onmiskenbaar en speelt een grote rol in het functioneren van de Gebiedsgebonden Politiewerk (GGP). Duidelijk mag zijn dat de politie bestaat voor de mensen, voor leefbaarheid, voor de lichamelijke en digitale veiligheid, voor het veiligheidsgevoel, voor het beschermen van de zwakkeren, voor het bewaren van maatschappelijke vrede en het voorkomen en tegengaan van chaos.

In basisteams en de daarbinnen werkzame (wijk-)agenten is de politie verankerd in de wijken en buurten, zowel in de stad als op het platteland. Maatschappelijke veranderingen, ontwikkelingen in de criminaliteit en digitalisering in de basisteams vragen hierbij om flexibiliteit en wendbaarheid. De politie heeft goede kennis van de plaatselijke verhoudingen, biedt een eerste aanspreekpunt voor burgers en is de ogen en oren op straat. Deze verbondenheid is een van de grootste krachten van de politie en de inzet is om die in de nabije en verdere toekomst te behouden en te versterken, met name ook op het web.

De digitale ontwikkelingen in de buitenwereld gaan razendsnel. Ze betekenen nu en ook straks iets voor ons dagelijks politiewerk in wijken en buurten. Er zijn digitale sporen op een plaats delict, slachtoffers van cybercrime melden zich op het bureau, oproepen tot rellen beginnen online en politie is in contact met burgers via social media. Verschillende vraagstukken rondom veranderd politiewerk, digitale transformatie en het benodigde digitale vakmanschap vragen om een aanpak die zich richt op meerdere sporen, uiteenlopend van het bijdragen aan innovaties en experimenten, basiszaken goed op orde krijgen, het inzetten op digitale vaardigheden, het opbouwen van nieuwe netwerken, het actief verhaal geven aan de ontwikkelingen door het vergroten van de capaciteit van de individuele medewerker door diezelfde medewerker verder te professionaliseren in diens vakmanschap.

De kern van gebiedsgebonden politie is een politie in verbinding met de samenleving en in het bijzonder met lokale gemeenschappen. Een politie die weet wat leeft en speelt in de wijken en op het web, in haar taakuitvoering daarop inspeelt en op die manier een duurzame bijdrage levert aan een veilige samenleving. Gebiedsgebonden oftewel wijkgericht werken betekent context gedreven werken, betrokkenheid van inwoners en verantwoordelijkheden en bevoegdheden laag in de organisatie en dus professionele ruimte bij teamchefs en medewerkers. De problemen waarmee de politie wordt geconfronteerd zijn complex. Gedeelde urgentie en aanpak met professionele partners en burgerbetrokkenheid is onontbeerlijk, samenwerken is essentieel.



Ontwikkelingen in de samenleving voltrekken zich in steeds sneller tempo. Dit verandert de manier van met elkaar samenleven en dus ook de wijze waarop politie werkt om aan te sluiten bij de behoeften van die samenleving. De politie voert een groot deel van haar werk uit met historisch gegroeide concepten, waaronder de

wijze van incidentafhandeling. Ten behoeve van een meer toekomstgerichte incidentafhandeling werkt de politie aan nieuwe reactieconcepten waardoor incidenten passender kunnen worden afgehandeld en schaarse capaciteit ook ingezet kan worden op proactief politiewerk in de wijk. Het gevolg is een politieorganisatie die kan prioriteren en aan de meest betekenisvolle activiteiten onder specifieke omstandigheden voorrang geeft.

### 3.1.1 Dienstverlening

De legitimiteit van de politie en haar optreden wordt bepaald door de verbinding met de samenleving en het vertrouwen dat burgers in de politie hebben. De Politie geeft de verbinding tussen burgers en politie vorm vanuit de visie "Politie in Verbinding" (PiV). Hierbij gaat het over het contact tussen burger en politie en is noodzaak



voor de politie van overmorgen. De legitimiteit wordt uitgedaagd door snelle veranderingen. De voortschrijdende digitalisering vereenvoudigt samenwerking en communicatie, maar introduceert ook nieuwe dreigingen en vormen van criminaliteit. Daarom is het verankeren van digitale nabijheid in de dienstverlening, uiteraard zonder het belang van fysieke nabijheid uit het oog te verliezen een belangrijke opgave. Binnen de omnichannelstrategie (meerdere kanalen strategie) investeren het korps in state of the art digitale kanalen die waarde creëren voor de burger en voor de politie. Door techniek optimaal te benutten

creëren de politie ruimte om, waar nodig, klaar te staan met excellente fysieke dienstverlening. Concreet betekent dit vol inzetten op (door)ontwikkeling van Virtueel Assistent (Chatbot Wout), Livechat, videobellen en de kwaliteit van de intake op de regionale service centra (RSC's). Aanvullend aan deze ontwikkelingen krijgt de website politie.nl extra aandacht. Politie.nl is het platform waarop het digitale contact tussen burgers en politie plaatsvindt. Je zou het platform het grootste Politiebureau van Nederland kunnen noemen, waar de meeste burgers naartoe komen voor contact met de politie.

Daarnaast is een bijzondere bijdrage voor de implementatie van EU Richtlijn minimumnorm slachtoffers Regionaal Service Centrum (RSC) en Opsporing. Die bedraagt 5,2 mln. euro vanaf 2024. Deze middelen worden ingezet voor de uitvoering van de taken 'informereren over rechten' en de Individuele Beoordeling van slachtoffers door twee verschillende functiegroepen: de regionale servicecentra (RSC) van de politie en de opsporing (districtsrecherche en Dienst Regionale Recherche). Dit draagt bij aan het structureel en gestructureerd de kwetsbaarheid van slachtoffers te beoordelen en waar nodig gericht beschermingsmaatregelen te nemen.

### 3.1.2 Politie voor iedereen; diversiteit, inclusie en het tegengaan van discriminatie

Politie voor Iedereen blijft een prioriteit voor de politie en heeft onverminderd de aandacht binnen het korps. Politie voor Iedereen raakt aan (de kern van) de identiteit van het korps. Het gaat over het vertrouwen dat mensen in de politie hebben en de legitimiteit, in een samenleving die langs verschillende assen in beweging is. Vertrouwen en legitimiteit vragen om verbinding en verbinding vraagt onderhoud. Niet alleen met gelijkgestemden, maar juist met mensen die andere standpunten innemen. Daarom raakt Politie voor Iedereen de kern van het vakmanschap en de professie.

De politie zet zichtbare stappen. Zowel landelijk als in de eenheden is verder geïnvesteerd in de bemensing en activiteiten op het gebied van Politie voor Iedereen. Politie voor Iedereen had een belangrijke plek in het profiel en de keuze voor de nieuwe korpschef en staat op de agenda van het (strategisch) leiderschap en in het curriculum van het onderwijs. De politie investeert fors in de begeleiding van de studenten en jong gediplomeerden en zet een breed pakket aan maatregelen in om veranderingen teweeg te brengen. De komende jaren zal de opgave Politie voor Iedereen nog meer in de verantwoordingslijn binnen de eenheden worden opgenomen. Het landelijke opgaveteam zal toegroeien naar een meer ondersteunende en adviserende rol met expertise.

De volgende stappen zet het korps:

- Samenwerkingsverbanden met Universiteit Leiden (leerstoel) en Giving Back en de doorontwikkeling van communicatie door middel van podcasts, nieuwsbrieven en factsheets.
- Onderzoek door de Erasmus Universiteit Rotterdam naar de volwassenheid van de eenheid op gebied van Diversiteit en Inclusiviteit. Naar voorbeeld van Rotterdam zijn in 2024 de eenheden Amsterdam en Oost-Nederland aan een nulmeting onderworpen. De komende jaren zullen ook in de overige eenheden dit onderzoek plaatsvinden.
- Virtual Reality (VR) simulatie.
- Landelijk Deskundigheid Makelaar systeem (LDM).

#### ***Veilige en inclusieve teams (V&IT)***

Het aanstellen van een landelijk projectleider leidt tot meer ondersteuning en verbinding op de drie grote onderdelen van V&IT (Sociale Veiligheid, Leiderschap en Monitoring). In de komende jaren zullen landelijk beschikbare trainingen beschikbaar zijn en gebruikt worden op o.a. leiderschap van de Operationeel Experts. De aansturing op die thema's krijgt meer inhoud, zodat los van de onderlinge verschillen binnen eenheden, dezelfde tools voorhanden zijn. In de komende jaren zal geïnvesteerd worden in evenementen waarbij het thema 'grensoverschrijdend gedrag' het onderwerp van gesprek zal zijn.

#### ***Uitsluiting, Discriminatie en Racisme (UDR)***

Dit is in 2023 gestart als onderdeel van V&IT. Vanuit dit strategisch actieplan Uitsluiting, Discriminatie en Racisme zal de komende jaren invulling en uitvoering gegeven worden op vier actiesporen. In 2024 is gestart met de uitrol van o.a. het gespreksbord binnen alle eenheden. Voor 2025 en verder zal dit worden geïmplementeerd binnen alle teams.

#### ***Diverse instroom***

De politie wil een voor haar omgeving herkenbare politie zijn, die is afgestemd op wat buiten van haar vraagt, passend bij de lokale bevolkingssamenstelling en lokale veiligheidsvraagstukken. Diversiteit van haar medewerkers is hiervoor een randvoorwaarde. De politie blijft daarom werken aan werven en selecteren van divers talent, maar ook aan het binden en boeien ervan.



Met een hogere instroombehoefte én een gespannen arbeidsmarkt vergt dit nog meer aandacht dan voorheen. De komende jaren zal hieraan met een passend palet aan maatregelen en creativiteit worden gewerkt. Alle eenheden werken aan een meer divers personeelsbestand door actief te werven en de in-, door- en uitstroom te ondersteunen in het voorbereiden van sollicitanten op het selectieproces. Daarnaast wordt er extra hulp geboden aan sollicitanten die zijn uitgevallen tijdens de selectie – denk aan extra sporttrainingen. Ook zijn er voor herkansers tijdelijke banen bij Arrestantenzorg en het regionaal servicecentrum beschikbaar. Hiermee krijgen jonge mensen al werkervaring bij de politie en later een betere kans op een plaats in de opleiding. Alle eenheden en diensten krijgen een budget (als stimulerend vangnet) voor het realiseren van die wervingsactiviteiten die effect hebben op de arbeidsmarkt.

#### ***Aanpak discriminatie***

Samen met JenV zetten het korps zich in voor de structurele borging en continuering van de aanpak van discriminatie en racisme.

De moties van Paternotte en Hermans kennen een tijdelijke financiering (tot en met 2025).

Het huidige beleid en inzet van de politie (en het OM) in de aanpak van discriminatie dient te worden voortgezet. Van belang is dat de politie meer mensen en mogelijkheden houdt om discriminatie te onderzoeken, expertise te ontwikkelen en te vervolgen. Het in 2021 als pilot opgezette Expertisecentrum Aanpak Discriminatie-Politie, waar discriminatierechercheurs onderdeel van zijn, is opgezet om de kennis op het onderwerp te ontwikkelen ten behoeve van de politieorganisatie. Deze pilot wordt in 2024 geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie kan besloten worden hoe structurele borging van het Expertisecentrum en de discriminatierechercheurs eruit kan zien.

Vanuit de motie Hermans is extra aanpak van discriminatie/ geweld tegen LGBTIQA+ gemeenschappen mogelijk gemaakt. Deze gelden zijn tot/ met 2025 beschikbaar.

#### ***Professioneel controleren***

Het controleren én het contact met burgers door de politie in de huidige maatschappij is van wezenlijk belang. Het gesprek voeren en een juiste bejegening geven vertrouwen in onze organisatie waarbij de legitimiteit noodzakelijk is om ons werk goed te kunnen doen. Er is aandacht voor het opleiden en trainen op kennis, houding en gedrag van politiemedewerkers. Niet alleen buiten op straat, maar ook in opsporingsonderzoeken of tijdens telefonisch contact of bij aangiften. Het organiseren van dialooggesprekken met burgers, het monitoren van controles, het doen van (wetenschappelijk) onderzoek met VR simulatie en innovatie en begeleiding van gespreksleiders en ambassadeurs zijn onderdelen die de komende jaren waardevolle onderdelen zijn.

#### ***Netwerk Divers Vakmanschap (NDV) en Bondgenoten (BGN)***

Het netwerk divers vakmanschap (NDV) werkt samen met alle netwerken binnen de politieorganisatie. Deze netwerken ondersteunen de ontwikkelingen en operationele acties waarbij expertise en kennis van doelgroepen noodzakelijke en gewenst zijn. De komende jaren zal uitbreiding en versterking van deze netwerken noodzakelijk zijn om kennis te kunnen uitdragen in de organisatie en de verbinding met de maatschappij te behouden. Activiteiten zijn o.a. het organiseren van educatieve seminars, leiderschapsprogramma's en masterclasses, oprichting en consolideren van een landelijk representatief Bondgenoten-netwerk, deelname aan ontwikkelingen binnen de United Nations op gebied van bondgenoten en netwerken in relatie tot mensenrechten bij demonstraties en LHBTIQA+ gemeenschappen.



### 3.1.3 Samenwerking politie en BOA's

Boa's zijn niet meer weg te denken als veiligheidspartner in onder andere de openbare ruimte. Het is van groot belang dat de politie en boa's door goede samenwerking elkaar zoveel mogelijk versterken en aanvullen. De beleids- en uitvoeringsagenda politie-boa's geven hiervoor belangrijke uitgangspunten. Om optimaal gebruik te maken van beschikbare handhavings- en opsporingscapaciteit ziet de korpschef - vanuit de rol als korpsbeheerder en als direct toezichthouder - toe op een goede samenwerking tussen politie en boa's.

Ter verbetering van de samenwerking tussen politie en boa's zijn de notitie: "Boa en politie, niet naast elkaar, maar met elkaar (2018) en de bijbehorende uitwerkingsagenda (2019) door de Korpsleiding bekrachtigd.

In het kader van het veilig uitvoeren van hun taak krijgen deze boa's steeds vaker de beschikking over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen. Dit aantal neemt gestaag toe. Voordat boa's gebruik mogen maken van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen dienen zij te voldoen aan de eisen van training en toetsing zoals staat beschreven in de Regeling Toetsing Geweldsbeheersing Boa (RTGB). Deze examens worden afgenomen door de politieacademie en OBT. De politieacademie en OBT zijn niet ingericht, hebben niet de middelen en capaciteit om aan deze toenemende vraag te voldoen. In 2024 wordt daarom gewerkt aan een businesscase waarin de certificeringsbehoefte van boa's wordt opgenomen.

## 4 Voorkomen, bestrijden en opsporen van criminaliteit

### 4.1 Veiligheidsagenda 2023-2026

De doelstellingen van de Veiligheidsagenda komen terug bij de thematische paragrafen:

- Financieel economische opsporing 4.2.3
- Intelligence 4.2.4
- Seksuele misdrijven 5.2.5
- Cybercrime 5.2.6
- Internationale politiesamenwerking 6.1

### 4.2 Opsporing

#### 4.2.1 Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde

Om te komen tot een toekomstbestendige opsporing ligt de nadruk op het vergroten van het actievermogen, het lerend vermogen, het intelligence-gestuurd werken, het samenwerkend vermogen, de innovatie in de opsporing en het versterken van de digitale transitie in het opsporingsdomein. Deze doelen krijgen binnen de opsporing vorm door (onder andere) de uitvoering van 'Opsporen op Koers', waar de actielijnen in 2023 zijn uitgewerkt. Ook de digitale, de forensische en de financieel-economische opsporing maken een doorontwikkeling door.

Een van de opdrachten voor de komende jaren is de aanpak van de digitalisering van criminaliteit. Politie ziet een toenemende technische complexiteit van delicten en een toenemende internationalisering van de criminaliteit, maar wetgeving die niet aansluit op de snelheid van ontwikkelingen op dit werkgebied. Dit leidt tot een toename van onveiligheidsgevoelens van mensen in het virtuele domein wat de sociale legitimiteit van de politie onder druk zet. Politie zal - met als basis de opgedane ervaringen vanuit onder andere het traject Centurion - de organisatie hierop technisch en organisatorisch toerusten, en samenwerking zoeken met relevante partners.

Veiligheid bieden en recht doen. Dat is waar de politie zich dagelijks voor inzet. Van internationale zaken rond drugs- en wapenhandel met daarbij het onderscheppen van grote hoeveelheden versleutelde berichten tussen criminelen, tot onderzoek naar straatroof en relatief kleine zaken als inbraken. Klein, maar zeer impactvol. De Nederlandse opsporing hoort tot de betere van de wereld, en daar is de politie trots op. De wereld en dus ook de criminaliteit verandert wel doorlopend en steeds sneller. Ze wordt digitaler en brutaler, wat van politie vraagt te blijven ontwikkelen en innoveren. Binnen de politie wordt deze ontwikkeling onder andere vormgegeven in het programma Opsporen op Koers. Dit programma is het vervolg op de Houtskoolschets en kent vier actielijnen: 'triage in de basis', 'werkcultuur en leiderschap', 'strategische personeelsontwikkeling en - planning' en 'dynamisch sturen'. De uitwerking van het programma Datagedreven werken speelt als een rode draad door de actielijnen heen. De actielijnen komen voort uit een eerste strategische verkenning waar de opsporing heen wil en welke positie de politie in de toekomstige samenleving wil innemen. De zogenaamde Stip op de horizon.



#### 4.2.2 Forensische opsporing

De Minister van JenV heeft in 2018 zijn visie op forensisch onderzoek gepresenteerd. Deze visie is door de ketenpartners uitgewerkt in plannen, ondersteund door een convenant gericht op samenwerking.

Van belang zijn de vier strategische lijnen:

- de IV;
- de sourcing strategie;
- de heroriëntatie van de tweedelijns laboratoria;
- opzetten landelijk voorziening (schakel tussen het dagelijkse werk en de ontwikkelingen).

Dit heeft geleid tot een keten IV strategie waarvan realisatie nu en in de komende jaren plaatsvindt. Dit heeft ook geleid tot de opmaak van een aantal ketenproeftuinen en een ketensourcingstrategie waarvoor de Minister structurele gelden beschikbaar heeft gesteld. Over meerdere jaren wordt daartoe gewerkt aan een overdracht van werkzaamheden op het vlak van DNA en (bulk) onderzoek drugs van het NFI naar de politie. De politie kijkt op haar beurt naar het benutten van de commerciële markt voor de uitvoering van onderzoek. De proeftuinen op dit vlak zijn afgerond en met de lessen die daaruit geleerd zijn kijkt de politie hoe zij de uitkomsten kan implementeren, borgen en opschalen.

Ter ondersteuning van dit traject werkt de politie aan een ketenbrede standaardisatie van definities, werkprocessen en digitalisering (ICT). Ook het gebruik van techniek, sensoren en ICT (remote forensics) draagt bij aan een grotere efficiency en effectiviteit. In lijn met bovengeschetste ontwikkelingen heeft de politie besloten tot een herinrichting van de forensische opsporing – vastgelegd in 16 ('15+1') richtinggevende uitspraken. Doel is sporen sneller, in hogere volumes en met meer duidelijk beschikbaar te krijgen zodat forensische informatie helpt richting te geven aan het opsporingsproces. Daartoe werkt de politie toe naar een systeem waarin eerstelijns werkzaamheden worden uitgevoerd binnen en door eenheden. Tweedelijns activiteiten worden gecentraliseerd en waar mogelijk verantwoord en in afstemming met ketenpartners uitbesteed richting de commerciële markt. De keteninvestering voor de komende jaren is op deze plannen afgestemd.

Naast de twee bovengenoemde strategische lijnen, de IV en de sourcing strategie vanuit de proeftuinen, zijn nog twee strategische lijnen van belang. De eerste daarvan is de heroriëntatie van de tweedelijns laboratoria. Eind 2022 is vanuit de portefeuille de opdracht gegeven om het landelijk toekomstbeeld rondom de FO-labs samen te brengen in een businesscase. Deze verandering richting het 'minder dan elf keer' organiseren van de tweedelijns FO wordt beschreven in de richtinggevende uitspraken. Het daadwerkelijk realiseren van dit toekomstbeeld vraagt de komende tijd veel van ons om zodoende tot de juiste keuzes te komen. Hierdoor blijft de interne bedrijfsvoering op de tweedelijns haalbaar en betaalbaar.

De laatste strategische lijn is het opzetten van een Landelijke Voorziening (LV) om regie te houden op alle ontwikkelingen binnen de keten en daarmee de schakel te vormen tussen het dagelijks werk en de ontwikkeling. De LV borgt, bewaakt en continueert de strategische lijnen in nauw overleg met de ketenpartners. Daarnaast wordt door de Landelijke Voorziening ingezet op het leveren van aantoonbare kwaliteit door FO, het vakbekwaam zijn en blijven van collega's, het versterken van het lerend vermogen van de kwaliteitsnetwerken binnen de keten en het continue innoveren om mee te kunnen met de snelle ontwikkelingen binnen het specialisme. Vanuit de keten is hiervoor gelabeld geld beschikbaar gesteld. Dit schept echter ook verplichtingen richting het korps om deze ontwikkelingen te ondersteunen en faciliteren, zeker gezien de vereisten die voortkomen uit het nieuwe Wetboek van Strafvordering om als FO aantoonbare kwaliteit te leveren.

### 4.2.3 Financieel economische opsporing

Wat betreft financieel economische opsporing richt de politie zich op het positioneren van het financieel perspectief als een basisonderdeel van de aanpak van criminaliteit. Hieronder valt het voorkomen, detecteren en bestrijden van criminaliteit, al dan niet in samenwerking met publieke en/of private partners.

Op basis van hetgeen tot nu toe is gerealiseerd, de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen in de Veiligheidsagenda en actuele politiek bestuurlijke ontwikkelingen concentreert financieel economische opsporing (hieronder wordt ook financiële intelligence verstaan) zich in 2025 op drie hoofdthema's.



Ten eerste werkt de politie verder aan het op orde brengen van de basis voor effectief financieel economisch opsporen. Onderdeel hiervan zijn het verankeren van het financieel perspectief in de operatie, het vakbekwaam maken en houden van de medewerkers, het optimaliseren van de inrichting en het ondersteunen van de operatie met de juiste IV-tools.

Ten tweede focust de politie zich op de aanpak van criminele geldstromen. Hierbij is het ontwikkelen en toepassen van financiële intelligenceproducten een belangrijke pijler. Data gedreven werken maakt hier onderdeel van uit. Ook stuurt de politie op het inzetten van het financieel economisch perspectief vanaf de start van een opsporingsonderzoek, en stimuleert zij kennis en innovatie en de samenwerking met publieke en private partners. Zo is zij bijvoorbeeld betrokken bij het landelijke

programma Criminele Geldstromen onder leiding van het OM.

Ten derde neemt de politie actief deel aan het landelijke ketenproject Ketenversterking Verdachte Transacties.

### 4.2.4 Intelligence

Om te komen tot een toekomstbestendige opsporing ligt de nadruk op het vergroten van het actievermogen, het lerend vermogen, het intelligence-gestuurd werken, het samenwerkend vermogen, de innovatie in de opsporing en het versterken van de digitale transitie in het opsporingsdomein.

Binnen Intelligence worden deze doelstellingen uitgewerkt in de komende Ontwikkelagenda Intelligence 2025-2030 waarbij het intelligence-gestuurd werken wordt versterkt met behulp van een voorziening om integrale veiligheidsbeelden per veiligheidsvraagstuk te maken. De grote hoeveelheden data vragen om waarborgen waar het gaat om gelegitimeerd en ethisch verantwoord werken. Hiertoe worden kwaliteitskaders op risicotaxatie, AI en algoritmen uitgewerkt evenals handelingskaders op bestaande en nieuwe bevoegdheden.

In het kader van de invulling van het Breed Offensief Tegen Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit (BOTOC) werkt de politie in 2025 met partners verder aan het invulling geven van onder meer de Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit (NSOC) en het Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit (SKC GOC). Deze structurele beleidsopgave is in sterke samenhang met het strategische accent Bewaken en Beveiligen.

Landelijke intelltafels zijn ingericht op de thema's van de Veiligheidsagenda (w.o. Bewaken, Beveiligen en Beschermen, Drugs en Geweld, Cybercrime) om zowel operationeel (vanuit samenwerking en capaciteit), vanuit samenwerking met partners en technisch (veiligheidsbeelden en ontsluiting van bronnen) aan te sluiten. Vakontwikkeling en Innovatie zijn hierbij zeer belangrijk.

### **Intelligence t.b.v. GGP**

De politie streeft naar versterking van haar informatiepositie door verbetering van informatietechnologie en -intelligence om veiligheidsproblemen in zijn algemeenheid en (ernstige) openbare ordeverstoringen in het bijzonder efficiënt en effectief aan te pakken. De politie anticipeert daarmee op de (technologische) ontwikkelingen in de samenleving en de rol die daarbij van haar wordt verwacht. Het is evident dat de politie haar taak uitvoert op een ethisch en juridisch verantwoorde wijze. Daarom loopt al geruime tijd een wetgevende verkenning door het ministerie JenV, in nauwe samenwerking met de politie. Hierin wordt zowel de reikwijdte van het voor de politie taakstellende artikel 3 Politiewet als de noodzaak tot nieuwe aanvullende wettelijke bevoegdheden beoordeeld.

Het nader duiden van de huidige juridische kaders en ontwikkeling van nieuwe bevoegdheden is onlosmakelijk verbonden met verdere professionalisering en vakontwikkeling van politiemedewerkers. Hiervoor zullen handelingskaders en toerustingstrajecten worden ontwikkeld.

## 4.2.5 Seksuele misdrijven (zedes, kinderpornografie en seksueel kindermisbruik)

### **Kinderpornografie (online seksueel misbruik)**

De aanpak van online (transnationaal) seksueel kindermisbruik vergt blijvende aandacht en kan alleen effectief zijn als die integraal is. Het aantal meldingen van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik groeit exponentieel. Voor de afspraken in de Veiligheidsagenda is leidend dat opsporingscapaciteit wordt ingezet daar waar het maatschappelijk effect daarvan het grootst is. Dit is wanneer slachtoffers ontzet worden uit acute misbruiksituaties, zowel nationaal als internationaal. Dit kan door het opsporen en vervolgen van daders, het verstoren van de netwerken die seksueel kindermisbruik aanjagen of het tegengaan van het reizen van daders die voor het plegen van seksueel kindermisbruik naar het buitenland gaan. Daarom zal de komende jaren gefocust worden op opsporingsonderzoeken naar vervaardigers en misbruikers (categorie A) en keyplayers en netwerken (categorie B). Door bij beide categorieën een uitsplitsing te maken naar medewerking aan internationale opsporingsonderzoeken wordt bovendien zichtbaar welke inzet de politie pleegt ten behoeve van grensoverschrijdende onderzoeken, waaronder die naar transnationaal seksueel kindermisbruik. Ook wordt zicht gegeven op het aantal



slachtoffers dat de politie registreert. Het blijft belangrijk dat downloaders en verspreiders van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik niet vrijuit gaan (categorie C).

Gezien de aard van deze activiteiten in combinatie met de schaarse politiecapaciteit is het nodig om naast de strafrechtelijke aanpak te bezien welke alternatieve interventies of verstoringssacties uitgevoerd kunnen worden, zoals het bieden van hulpverlening, het voeren van stopgesprekken, gerichte acties op het darkweb of het ontoegankelijk maken van fora waar beeldmateriaal gedownload kan worden. Ook wordt onderzocht op welke wijze de politie andere (hulp)organisaties kan ondersteunen bij het voorkomen van downloaden. Het uitgangspunt is dat jaarlijks 600 interventies worden gedaan. Vanwege het maatschappelijke effect is het streven om in de sturing op een zo hoog mogelijk aantal interventies uit te komen in de categorieën A en B.

De aanpak van online seksueel kindermisbruik en transnationaal seksueel kindermisbruik (TSK) bij politie wordt uitgevoerd door de Teams ter bestrijding van Kinderpornografie en Kindersekstoerisme (TBKK). Hiertoe zijn 152 fte vrijgesteld. In 2024 zijn extra gelden uit de motie Hermans beschikbaar gesteld om extra capaciteit aan te kunnen wenden. Inmiddels is deze extra capaciteit voor 90% geworven en aangesteld.

### **Afspraken uit de Veiligheidsagenda 2023-2026**

De cijfers in de tabel staan voor het aantal voorgenomen interventies. Het uitgangspunt is dat jaarlijks 600 interventies worden gedaan, waarvan minimaal 130 in categorie A en minimaal 20 in categorie B. Vanwege het maatschappelijke effect is het streven om in de sturing op een zo hoog mogelijk aantal interventies uit te komen in de categorieën A en B. Om die reden is voor categorie C geen nadere kwantitatieve afspraak opgenomen.

Hierbij wordt uitgegaan van de volgende planning:

2023: Digitaal meldingen, signalen (inclusief pogingen tot) en aangiften kunnen doen van de meest voorkomende cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit thema's voor zowel burger als bedrijven. In 2024 volgen aanvullende thema' en zijn bedrijven en burgers beter geïnformeerd over aangifte- en meldingsmogelijkheden.

2025: Terugmelding naar slachtoffers vindt systematisch en structureel plaats.

2026: De behandeling van de meldingen, signalen en aangiften vindt geautomatiseerd plaats en is in lijn met de data-gedreven manier van werken.

	2023	2024	2025	2026
A: Vervaardigers en misbruikers	130	130	130	130
B: Keyplayers en netwerken	20	20	20	20
C: Bezitters/verspreiders/downloaders		PM	PM	PM
<b>Totaal*</b>	<b>600</b>	<b>600</b>	<b>600</b>	<b>600</b>

\* Het streven is dat jaarlijks 600 interventies worden gedaan, waarvan minimaal 130 gericht op vervaardigers en misbruikers, minimaal 20 op keyplayers en netwerken en de rest op bezitters, verspreiders en downloaders

De politie draagt bij aan de bereidheid van slachtoffers om zich te melden bij organisaties die hen kunnen helpen, bijvoorbeeld bij het offline halen van beeldmateriaal. De politie doet dit bijvoorbeeld door het ondersteunen van deze hulporganisaties of het uitvoeren van voorlichtingscampagnes.

### **Transnationaal seksueel kindermisbruik**

De bestrijding van transnationaal seksueel kindermisbruik maakt onderdeel uit van de Internationale Fenomeen Strategie. Inzet op dit thema bestaat onder meer uit deelname aan het EMPACT programma Child Sexual Exploitation/ Child Sexual Abuse (CSE/CSA), de Virtual Global Taskforce, het opstarten van nieuwe samenwerkingsverbanden of verkenningactiviteiten en de inzet van liaisons op dit specifieke thema.

### **Internationaal**

Zeker bij kinderpornografie en seksueel kindermisbruik is vaker wel, dan niet sprake van een internationale dimensie. Vandaar dat voor het vakgebied een internationale fenomeen strategie en een internationale fenomeen programma zijn ontwikkeld. Het uitvoeren maar ook het updaten van strategie en programma gaan in 2025 gewoon door. De politie neemt sinds oktober 2021 voor een periode van twee jaar met één vaste medewerker deel aan het internationale samenwerkingsverband Philippine Internet Crimes Against Children Center (PICACC). Dit is een politiesamenwerking die zich specifiek richt op de aanpak van seksueel misbruik via livestreaming in de Filipijnen. Deze onderzoeken zijn complex en kennen een lange doorlooptijd. Door de succesvolle samenwerking met goede resultaten waarbij ook in 2023 kinderen in veiligheid zijn gebracht, is in 2023 deze samenwerking met één vaste medewerker met een periode van twee jaren verlengd tot eind 2025.

### **Implementatie en uitvoeren nieuwe Wet Seksuele Misdrijven (WSM)**

In 2024 is de implementatie van de Wet Seksuele Misdrijven (WSM) afgerond. Na de inwerkingtreding van de WSM zullen het aantal meldingen en de uitvoerbaarheid worden gemonitord.

### **Versterking ketenaanpak**

In 2022 heeft politie samen met partners in de strafrechtketen in opdracht van het bestuurlijk ketenberaad een actieplan Versterken Ketenaanpak Zedenzaken ontwikkeld; ook in 2025 zal opvolging worden gegeven aan dit actieplan. Dit actieplan is een belangrijke stap op weg naar de noodzakelijke verbetering van de doorlooptijden in zedenzaken. Hierin is vastgelegd dat politie inzet op nog meer betekenisvolle interventies, de gezamenlijke werkprocessen optimaliseert en aandacht besteedt aan het verbeteren van de sturing op capaciteit en prioriteit in de strafrechtketen.

## 4.2.6 Cybercrime

Cybercrime heeft zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld tot een serieuze dreiging. Volgens het Cyber Security Beeld Nederland (CSBN) is ransomware zelfs een bedreiging voor de nationale veiligheid. Ransomware is schadelijke software die de databestanden van gebruikers versleutelt met als doel om deze later te ontsleutelen in ruil voor losgeld. Vaak wordt de data ook weggesluisd om er aanvullende misdrijven mee te plegen.



Om de werkwijzen van cybercriminelen aan te pakken en schade bij slachtoffers te voorkomen of te beperken, richt de politie zich in haar brede bestrijdingsstrategie op opsporing, preventie en verstoring. Vaak wordt daarbij samengewerkt met private organisaties zoals banken of securitybedrijven. Interventies richten zich bijvoorbeeld op de digitale infrastructuur, criminele communicatie en criminele geldstromen. Op het gebied van preventie probeert de politie niet alleen om burgers en bedrijven weerbaarder te maken tegen een digitale aanval, maar ook om te

voorkomen dat mensen dader worden. Met een daderpreventie-toolbox voorkomt de politie dat starters hun cybercriminele carrières verder ontwikkelen.

In 2025 geeft de politie invulling aan de nieuwe meerjarige visie en strategie gericht op de bestrijding van cybercrime die begin 2025 wordt opgeleverd. Onderdeel hiervan vormt het nieuwe programma cybercrime dat

ontwikkelactiviteiten bevat die in 2025 worden gecontinueerd, danwel afgerond in lijn met de meerjarige strategie.

Het jaar 2025 staat verder in het teken van de bijdrage van de politie aan de Nederlandse Cybersecurity Strategie (NLCS), die eind 2022 is vastgesteld door het kabinet. Het Cybersecurity Beeld Nederland 2022 (CSBN) vormt het uitgangspunt voor de pijlers en doelstellingen van de NLCS. Cybercrimebestrijding is een integraal onderdeel van de Nederlandse cybersecurity aanpak. Een van de pijlers in deze strategie is het tegengaan van dreiging van staten en criminelen. Daarbij zijn twee doelstellingen vastgesteld. De eerste is het zicht hebben op digitale driegingen van staten en criminelen en de tweede doelstelling is het grip hebben daarop. Voor die tweede doelstelling zet de politie in 2025 in op het ontwikkelen van niet-strafrechtelijke interventies ter bestrijding van cybercriminele fenomenen, zoals ransomware. Dat gebeurt in samenwerking met andere publieke en private partners, waaronder in project Melissa, Cyclotron en door het COPS. Verder blijft de politie inzetten op het versterken van de (inter)nationale samenwerking door onder meer de Ransomware Taskforce (RTF), die zich richt op de strategische aanpak van het fenomeen ransomware.

Verder maakt de politie het volgens de afspraken in de NLCS vanaf 2023 voor meer cybercrime fenomenen mogelijk om online melding of aangifte te doen. Ook in 2025 is dat een van de doelstellingen. De politie werkt daarnaast stapsgewijs aan het opstellen van een veiligheidsbeeld over cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Hierin worden de belangrijkste criminele fenomenen, werkwijzen en hun risico's voor de samenleving geschetst. De beelden geven richting aan de keuze van de politie en het OM voor wat betreft de fenomenen waarop wordt ingezet en de onderzoeken die worden geprioriteerd. Ook voor anderen, zoals het bestuur, zijn deze beelden waardevol. Ook levert de politie in 2025 een bijdrage aan andere onderdelen van de NLCS. Zo wordt in het kader van informatie-uitwisseling vanuit de Rijksoverheid gewerkt aan een samenwerkingsverband tussen publieke en private partijen om informatie-uitwisseling te verbeteren door middel van het programma Cyclotron. De politie is hierin een van de deelnemers en neemt deel aan diverse werkgroepen om het samenwerkingsverband in werking te brengen.

Verder wordt in het kader van de NLCS met andere partijen gewerkt aan het verbeteren van het Landelijk Dekkend Stelsel van informatieknooppunten (LDS) om dreigingsinformatie uit te wisselen en bijvoorbeeld slachtofferschap en (aanvullende) schade te voorkomen. Dit delen van informatie met het stelsel en het ontvangen van signalen over dreigingen vanuit het stelsel is voor de politie van groot belang om keuzes te maken, waaronder op welke fenomenen wordt ingezet.

#### **Afspraken vanuit de Veiligheidsagenda 2023-2026**

	2023	2024	2025	2026
Aantal verdachten van cybercrime regulier	310	350	400	450
<i>Waarvan csv's</i>	10%	10%	20%	20%
<i>Waarvan alternatieve interventies</i>	25%	25%	25%	25%
Aantal fenomeenonderzoeken	41	41	43	45
<i>Waarvan alternatieve interventies</i>	50%	50%	50%	50%
Aantal high tech crime onderzoeken	20	20	20	20

Het aantal alternatieve interventies wordt beschouwd als streefgetal. Bij een alternatieve interventie worden geen verdachten aangehouden, maar worden andere acties uitgevoerd om criminele werkwijzen te verstoren, en schade en/of slachtofferschap te beperken.



## 4.3 BOTOC, Breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit

Nederland is van oudsher een aantrekkelijke vestigings- en handelsplaats voor criminele organisaties. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de combinatie van de geografische ligging, de uitmuntende logistieke processen en de diversiteit in het financiële stelsel. Deze factoren bieden een vruchtbare bodem voor de illegale activiteiten van diverse criminele netwerken. Ondanks dat de politie en andere overheidspartijen via strafrechtelijke en andere interventies diverse criminele netwerken weet te verzwakken of uit te schakelen, blijven die structurele factoren onveranderd.

In de aanpak van ondermijnende criminaliteit legt de politie focus op:

- Doorbreken van criminele carrières. Dit behelst zowel jonge aanwas als doorgroei (onafhankelijk van leeftijd).
- Ontwrichten van criminele verdienmodel. Dit gaat over het verstoren van de structuren die het rondpompen van crimineel geld mogelijk maken, en over de dienstverleners die daarbij bewust of onbewust behulpzaam zijn.
- Weerbaar maken van logistieke centra. Logistieke knooppunten (groot of klein) die, door hun ligging en/of specifieke economische bedrijvigheid, extra vatbaar zijn om misbruikt te worden, vragen om een brede aanpak van zowel publieke als private partijen.

De politiebijdrage aan het Breed Offensief Tegen Georganiseerde Ondernemende Criminaliteit (BOTOC) kent de volgende onderdelen:

### **Aanpak van ondernemende criminaliteit**

De politie heeft een rol bij de integrale aanpak om de aanwas en doorgroei van personen in de georganiseerde en ondernemende criminaliteit te doorbreken. Op basis van lokale en regionale ondernemingsbeelden en stapeling van signalen worden in RIEC-verband (Regionale Informatie- en Expertisecentra) handavingsknelpunten benoemd. De politie draagt bij aan informatie over en duiding van de knelpunten en het bepalen van interventies die door partijen worden uitgevoerd. Deze knelpunten strekken van jeugdaanpak, het veilig en integer maken van bedrijfsterreinen, het tegengaan van criminaliteit in de transportsector, pakketdiensten, aanpak van mistoestanden op vakantieparken en dienstverlenende sectoren in brede zin. De politie-inzet zal onverminderd gericht zijn op informatievoorziening, advisering van partners, handhavingstaken waaronder (integrale) controles, opsporingsactiviteiten, maar ook bestuurlijke rapportages ten behoeve van uitvoering van bevoegdheden van partners.

Op belangrijke nationale thema's zoals de zeehavens, luchthaven en de sierteeltsector, waarin drugshandel en witwaspraktijken dominant aanwezig zijn, is de politie betrokken bij het ontwikkelen en uitvoering van nationale strategieën.

### **Doorbreken criminele carrières**

Om de aanwas en doorgroei van personen in de georganiseerde en ondernemende criminaliteit te doorbreken heeft de politie een rol bij de integrale aanpak daarvan. Een gezamenlijke aanpak is gericht op weerbaarheid tegen criminaliteit of maatregelen om te zorgen dat jongeren niet verder afglijden. Waar de regie bij de gemeenten ligt, heeft de politie een signalerende en adviserende rol aan de preventieve kant. De rol verschuift naar handhaving en opsporing als door repressie het gezag moet gelden.

In het kader van Preventie met Gezag (PMG) wordt samen met partners invulling gegeven aan de 28 lokale PMG-projecten om de in- en doorgroei van jongeren tegen te gaan. De politie heeft een rol in de informatiepositie, samen met bronnen uit lokale omgeving, zoals jongerenwerk en scholen, om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen zodat persoonsgerichte en fenomeengerichte interventies kunnen worden bepaald en uitgevoerd.

### **Publiek Private Samenwerking**

De politie is en blijft betrokken bij de samenwerking met logistieke en financiële dienstverlening en andere bedrijven die een rol (kunnen) spelen in misbruik van de bovenwereld. Samen met de Platforms Veilig Ondernemen (PVO) steunt de politie de uitvoering van het landelijk actieprogramma Veilig Ondernemen 2023 – 2026 van het Nationaal Platform Criminaliteitsbestrijding.

### **Meldingsbereidheid**

Ondermijnende criminaliteit dringt als maatschappelijk fenomeen direct door in de dagelijkse gang van zaken van het bedrijfsleven, dienstverlenende sectoren, bestuur en omgang tussen burgers. In toenemende mate wordt het belang gezien van actieve betrokkenheid van burgers, dienstverleners en bedrijven om ondermijnende activiteiten aan de oppervlakte te krijgen. Komende jaren wordt geïnvesteerd in het vergroten van meldingsbereidheid door actieve betrokkenheid bij Meld misdaad Anoniem en campagnes die bij bestrijding van ondermijning worden uitgevoerd. Ook is de politie deelnemer aan het project meldingsbereidheid dat in het kader van BOTOC door JenV wordt gevoerd.

### **Nationale Samenwerking tegen Ondernemen Criminaliteit (NSOC)**

Het is van groot belang om naast de bestaande interventies ook te investeren in andersoortige en vernieuwende aanpakken, om het zgn. criminele systeem te verzwakken en Nederland minder aantrekkelijk te maken voor misbruik. Hierin zorgt de Nationale Samenwerking tegen Ondernemende Criminaliteit (NSOC) voor extra slagkracht. Dit doet NSOC als platform voor samenwerking in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit, door criminele systemen en fenomenen in kaart te brengen en daarop te acteren met innovatieve en aanvullende interventiemethoden. NSOC is een samenwerkingsverband van politie, Openbaar Ministerie, Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, Douane, Belastingdienst en Koninklijke Marechaussee en andere operationele onderdelen van Defensie. Binnen NSOC werken professionals van deze partners in samengestelde teams, wisselen zij kennis en inzichten uit, en bundelen zij hun krachten om gezamenlijk via vernieuwende interventies Nederland weerbaarder en minder aantrekkelijk te maken voor de (internationale) ondermijnende misdaad.

## 4.4 Nieuwe Wetboek van Strafvordering

### Implementatie nieuwe Wetboek van Strafvordering

De implementatie van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (NWvSv) is een grote meerjarige veranderopgave voor de politie. Het wetsvoorstel voor de boeken 1 t/m 6 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering is in 2023 naar de Tweede Kamer gestuurd (de rest volgt later) en wordt begin 2025 in de Tweede Kamer behandeld. De streefdatum voor inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek is 1 april 2029. Het kabinet Rutte IV heeft de benodigde middelen voor de implementatie van het nieuwe Wetboek in het Coalitieakkoord opgenomen. In het eindrapport van de Commissie Letschert is goed onderbouwd welke activiteiten door de politie worden verricht en welke kosten daarmee gemoeid zijn, dit vormt daarmee een basis voor de toedeling van de in het Coalitieakkoord beschikbaar gestelde middelen. In de meerjarenbegroting die in ketenverband wordt vastgesteld heeft de politie aangegeven voor 2025 ca. 15 miljoen nodig te hebben om de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering te kunnen realiseren. Toekenning van dit bedrag gebeurt in de loop van 2024.

In 2025 wordt binnen de politieorganisatie verder gewerkt om de organisatie in gereedheid te brengen zodat op de datum van invoering (1 april 2029) gewerkt kan worden met het nieuwe Wetboek van strafvordering (inclusief de aanvullingswetten en de invoeringswet) en alle onderliggende regelgeving.

Doelstellingen:

- Zorgen dat op de invoeringsdatum (Q2 2029) de Nationale Politie conform het nieuwe Wetboek van Strafvordering handelt. Dit is tenminste drie jaar na vaststelling van het wetboek (de Boeken 1 t/m 6, Boek 7 en 8, de aanvullingswetten en de invoeringswet en tijdige duiding van de memorie van Toelichtingen) door de Tweede Kamer.
- Op de koppelvlakken met ketenpartners actief bijdragen aan de implementatie in de gehele strafrechtketen.
- Leveren van een actieve bijdrage aan een voor de politie werkbaar en bruikbaar wetboek d.m.v. het participeren in het wetgevingstraject, in de totstandkoming van aanvullingswetten en lagere regelgeving.

## 4.5 Samenwerking in de strafrechtketen

### ***Het verkorten van doorlooptijden van zaken van veel voorkomende criminaliteit (VVC) en op zeven specifieke zaakstromen***

De politie werkt met partners als het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Rechtspraak aan een meer efficiënte inrichting van (keten)werkprocessen. Dit moet bijdragen aan het terugdringen van achterstanden in de keten. Deze organisaties werken samen in verschillende netwerken, die naast het strafrecht domein ook het zorgdomein en het sociale domein raken. De brede samenwerking moet leiden tot een sterkere keten en betere prestaties voor de samenleving. Het Bestuurlijk Ketenberaad (BKB) stimuleert op politiek-bestuurlijk niveau deze samenwerking. Het BKB bestaat uit de korpschef, de voorzitter van het College van Procureurs-Generaal, een lid van de van de Raad voor de Rechtspraak, de algemeen directeur CJIB (namens de executiepartners), de directeur-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (mede namens dg SenB en dg PenV), de directeur Wetgeving en Juridische Zaken en de directeur van de Directie Strafrechtketen.

De ketenpartners hebben de maatschappelijke opgave om zorg te dragen voor tijdig, eerlijk en effectief recht. Ten behoeve van deze opgave is in het BKB een aantal doelstelling vastgesteld en legt het BKB de komende jaren prioriteiten bij:

- De implementatie van het nieuwe Wetboek van Strafvordering;
- De aanpak van doorlooptijden en het wegwerken van achterstanden;
- Informatiehuishouding en digitalisering van de strafrechtketen.

De politie probeert deze doelstellingen te behalen, de doelstellingen zijn dan ook goed ingebed in de sturing van de politie en worden regelmatig in de Nationale briefing besproken. Zowel de opgaven als de samenwerking met partners is complex en het vraagt veel van de ketenpartners gezamenlijk om dit optimaal te laten verlopen. De uitdagingen, die dit met zich meebrengt, vragen op verschillende niveaus in de keten om een intensieve, maar

vooral effectieve samenwerking tussen partners. De urgentie om die samenwerking aan structurele oplossingen duurzaam te versterken is groot. Het Coördinerend Ketenberaad (CKB) is in mei 2023 in het leven geroepen om afspraken die in het BKB worden gemaakt m.b.t de doorlooptijden op VVC en de zeven specifieke zaakstromen (Overtredingen, Hoger Beroep, Ondermijning, Jeugd, Zeden, Ernstige verkeersmisdrijven (artikel 6 WVV) en executie). Het CKB is verantwoordelijk voor de vertaling van de strategische opgaven naar gezamenlijke doelstellingen, de ontwikkeling van gezamenlijke, afgestemde aanpakken op bestaande en nieuwe operationele opgaven en het organiseren van realisatiekracht in de eigen organisaties. De politie is vertegenwoordigd in het CKB.

### **Verbetering van de informatiehuishouding en de digitalisering van de strafrechtketen**

Sinds 1 januari 2023 wordt de samenwerking binnen de strafrechtketen voor de informatievoorziening (IV)-opgave vormgegeven in het Duurzaam Digitaal Stelsel (DDS). Met het realiseren van het DDS wordt de digitalisering in de strafrechtketen structureel georganiseerd, bemenst en bekostigd. Het verbeteren van de informatie-uitwisseling tussen de ketenpartners in de strafrechtketen staat binnen het DDS centraal. Binnen DDS wordt gewerkt op basis van een ketenjaarplan.

Het DDS zal door het stap voor stap verder digitaliseren van de strafrechtketen bijdragen aan een geoptimaliseerde strafrechtspleging, een betere dienstverlening aan de burger en een betere ondersteuning van de professional die in de keten werkzaam is. Binnen het DDS werken de partners in de strafrechtketen samen verder aan een steeds betere informatie-uitwisseling binnen de strafrechtketen. Om dit te kunnen realiseren worden er nadere afspraken over de bijdrage hieraan vanuit ketenpartners gemaakt binnen DDS. Daarnaast levert de politiecapaciteit aan de verschillende projecten die onder DDS vallen.

De komende jaren ligt de prioriteit bij de IV-ontwikkelingen die nodig zijn voor de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering. Vóór de wet in werking treedt, zullen de ketenpartners allemaal de eigen systemen moeten hebben aangepast aan de nieuwe Wet. Ook zullen specifieke voorzieningen voor de keten dan klaar moeten zijn, zoals het kunnen verstrekken van informatie aan elkaar en aan burgers en advocaten. In 2025 wordt gestart met het realiseren van de eerste stappen in het aanpassen van de systemen.

## 5 Innovatie, technologie en digitalisering

### 5.1.1 Datagedreven werken

Politiewerk wordt meer en meer datagedreven. Dat betekent dat ook het werk- en denkniveau van de politie verandert: meer analytisch, meer kennis van het geheel van aspecten dat te maken heeft met data en 'datamanagement' (hoe politie met data om wil en moet gaan). Dit is iets wat consequenties heeft voor het hele korps; voor de operatie en de manier waarop de politie haar werk doet, en voor de IV om dit goed te ondersteunen en mogelijk te maken. Datagedreven werken vraagt om maatregelen en technologie om met grote hoeveelheden data om te gaan en van daaruit relevante en bruikbare producten te maken voor de ondersteuning van keuzes en beslissingen. De speerpunten met betrekking tot data zijn in lijn met de speerpunten uit de korpsstrategie en de overheidsbrede ambitie.

#### ***Een datagedreven, naar buiten gerichte organisatie***

De politie gaat meer datagedreven werken om de veiligheid beter te dienen en criminaliteit effectiever te bestrijden op een wijze die door partners in het veiligheidsdomein en burgers kan worden vertrouwd. De politie maakt transparant, legitiem en ethisch verantwoord gebruik van relevante en kwalitatief hoogwaardige data en algoritmes (zelf of via partners). Daarvoor worden toepassingen ontwikkeld voor data gedreven werken, zowel met meerwaarde voor de operatie als voor onze bedrijfsvoering. De focus ligt daarbij naar buiten: veiligheid in de samenleving, in de keten, in samenwerkingsverbanden en voor de burger.

#### ***Dat vraagt om een professionele organisatie***

Politiewerk is mensenwerk met data. Naast mensen vormt data een cruciale factor voor het behalen van onze missie. Goede verwerking van politie-informatie is vaak het verschil tussen succes en falen, van de individuele collega tot de organisatie als geheel. De politie stuurt gericht op het optimaal kunnen benutten van data en op het gebruik daarvan bij de sturing op haar processen.

#### ***Die wordt ondersteund met een optimale gegevenshuishouding***

De politie zet data in om effectief bijdrage te leveren aan veiligheid met behulp van een robuuste informatievoorziening (IV) en met de waarborgen via een kwaliteitssysteem.

Het programma Datagedreven Samenwerken dient hiervoor als katalysator en geeft invulling aan de opgestelde Datastrategie politie. Doelstellingen voor de komende periode:

- De politie kan data op een verantwoorde en efficiënte wijze uitwisselen met derden.
- De politie voert haar kerntaken slagvaardiger en efficiënter uit met behulp van data.
- De politie is in staat om snelle ontwikkelingen rond data binnen de wet- en regelgeving en ethische grenzen bij te houden.



## 5.2 IV ontwikkeling

De IV-systemen en toepassingen zullen worden vernieuwd en gemoderniseerd. De vernieuwing/modernisering draagt bij aan dat de politie beter op straat en meer tijd- en plaatsafhankelijk kan werken. Ook wordt de cybercrime aanpak versterkt. Kernwaarden bij innovatie en digitalisering zijn continuïteit en veiligheid van de beschikbare systemen en een duurzame aanpak.

### 5.2.1 IV strategie

#### **Professionaliseren portfoliomanagement**

Portfoliomanagement speelt een cruciale rol in het omgaan met schaarste en het stellen van prioriteiten in het snel evoluerende landschap van informatietechnologie (IV). Het is een belangrijk aandachtspunt binnen de politie dat past in de bredere ontwikkeling om de besturing van het korps te versterken. Zo is ook een ontwikkeling gaande om te werken aan meer integraliteit en betere planvorming.

Om de realisatiekracht van de organisatie te vergroten wordt het portfolioproces geprofessionaliseerd en naar een hoger volwassenheidsniveau gebracht. Dat betekent dat ook een aantal samenhangende processen (demandmanagement, capaciteitsmanagement en programma- en projectmanagement) opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Gezien de snelheid van veranderingen in zowel de technologische als maatschappelijke context, streeft het korps naar een meer flexibele aanpak met de invoering van een 'rollend portfolio'. Dit meerjarige veranderproces maakt het mogelijk om kort cyclisch te monitoren en bij te stellen.

IV staat niet op zichzelf; daarom is nauwe samenwerking met andere bedrijfskolommen van groot belang. Voor 2025 streven wij naar goed ingerichte overlegstructuren en samenwerkingsverbanden, waarbij in 2024 al stappen worden gezet met de inrichting van IV-waardeketens en ondersteuning van strategische boards. De ambitie van de IV-strategie om heldere strategische IV-keuzes te maken veronderstelt samenhangende prioritering en besluitvorming en vereist eenduidige standaarden, inrichtingsprincipes en richtlijnen. Daarom zijn ten behoeve van de IV-architectuur de laatste jaren stappen gezet op het gebied van het op orde brengen van het fundament.

#### **Werken in IV- waardeketens**

Werken in waardeketens betekent werken in een keten van alle relevante IV-disciplines die, tezamen met de operatie en in afstemming met de bedrijfsvoering en de Politieacademie, een specifiek deel van het politiewerk voorzien van de juiste IV. Dit vraagt niet alleen een nieuwe manier van (samen)werken maar ook een nieuwe vorm van (be)sturen. Daarmee betreft het een fundamentele verandering voor mens en organisatie.

Dat gebeurt door de gehele levenscyclus van de IV, inclusief innovatie, Eigen beheerde omgevingen (EBO's), beveiliging en privacy in samenhang te bezien. Wat de juiste IV is wordt bepaald door het politiewerk en de waarde die dat heeft voor de burger, de samenleving en onszelf.

Het werken in IV-waardeketen verandert iets wezenlijks op het gebied van integraliteit, eigenaarschap en het komen tot strategische IV-keuzes op korpsniveau. Het in werking brengen van IV-waardeketens is onderdeel van een korpsbrede governance aanpassing, en zal stapsgewijs gebeuren en gepaard gaan met tussentijdse evaluaties en bijstellingen, als leerervaringen daartoe aanleiding geven.



### **Digitale transformatie**

Digitale Transformatie (DT) is primair een verandervraagstuk en pas in tweede instantie een IV-vraagstuk. Het gaat om het ontwikkelen van nieuwe (politie)vermogens, die cruciaal zijn voor het inrichten van het toekomstbestendig politiewerk dat ontwikkeld of versterkt wordt. Het gaat dan om het vermogen om:

- Grote volume gegevens snel te verwerken tot bruikbare informatie voor het uitvoeren van de politietaak (inzicht).
- Op een dynamische manier verbinding te leggen met de buitenwereld (verbinding).
- Maatwerkinterventies te realiseren voor maatschappelijke vraagstukken (interventie).

Vooraf het eerstgenoemde vermogen, om data te verwerken, moet worden ondersteund met IV-architectuur. De IV-voorziening voor de analyse van data, (zoals bijvoorbeeld bij TROI), moet een stevig technisch en juridisch fundament krijgen zodat vanuit data en intelligence voortdurend nieuwe toepassingen kunnen ontstaan. Ter versterking van de verbinding met partners moet politie daarnaast de eigen rol in de keten(samenwerking) beter invulling geven. O.a. door een visie op en voorziening voor terugmelden in de keten.

IV draagt daarnaast ook bij aan het transformatievermogen van politie zelf, uit diezelfde visie op DT. Het gaat dan om het vermogen om:

- Snel en effectief gebruik te maken van moderne technologie (techno-mobiliteit).
- Snel te reageren op gewijzigde externe omstandigheden (beweeglijkheid).

### **Science & Technology en Innovatie**

De digitale transformatie staat niet op zichzelf maar heeft allerlei afhankelijkheden, randvoorwaarden en relaties met andere onderwerpen. De politie probeert hierin te voorzien, met name door het vermogen om te innoveren te versterken via vijf pijlers:

1. tech scanning en foresights, om vroegtijdig zicht te krijgen op de kansen en bedreigingen van nieuwe technologie en trends, en de ontwikkelingen blijven monitoren zodat de organisatie zo goed mogelijk is voorbereid;
2. kennis opbouw programma's, voorbereidend op een innovatie de kennis vergroten op een onderwerp of technologie dat nog niet via de markt verkregen kan worden. Hiervoor werkt politie samen met o.a. TNO, TU Delft, en TU Eindhoven;
3. complexe innovaties die veel verschillende expertises vereisen en de potentie hebben disruptief te zijn of een niche behoefte van een specialistisch team vervullen;
4. een brede samenwerking op de eerste plaats binnen de politie, maar ook met externe partners zoals kennisinstellingen, private partijen en internationale partners. Dit is essentieel om de trajecten succesvol te laten landen in de organisatie;

- de verkenning van nieuwe werkwijzen, zodat het korps duurzaam effectief blijft in een veranderende wereld en continu het vermogen tot verkenning, innovatie, en adaptatie blijft versterken.



### 5.2.2IV dienstverlening

Het bestaansrecht voor de IV van de politie is de dienstverlening. Daarmee is het werk voor de medewerkers makkelijker, meer effectief en efficiënt. Om de dienstverlening ook voor de toekomst te borgen, wordt veel energie gestoken in het vernieuwen en innoveren van de IV diensten.

Het IV-dienstverleningsconcept is gebaseerd op twee pijlers: standaard dienstverlening (o.a. self-service) en maatwerk op het gebied van informatie.

#### **Standaard dienstverlening (o.a. self-service)**

Het principe van self-service werken omvat twee cruciale aspecten die de autonomie en flexibiliteit binnen de organisatie versterken. Allereerst krijgt de eindgebruiker de verantwoordelijkheid om zelf de installatie van zijn laptop of telefoon te regelen. Hiermee stimuleert politie aan de ene kant de digitale fitheid van de medewerkers en maakt dit aan de andere IV-capaciteit vrij ten behoeve van het operationeel proces.

Daarnaast stelt zelfvoorzienend werken ook dat specialisten in staat zijn zelf te werken met datasets, zonder (uitsluitend) afhankelijk te zijn van standaard, vooraf geleverde applicaties. Hierdoor kunnen experts op het gebied van data maatwerkoplossingen implementeren, wat resulteert in een geavanceerd en adaptief gegevensbeheer.



### Maatwerk

De politie staat voor de uitdaging om een informatiegestuurde organisatie te worden, aangedreven door de groeiende hoeveelheid beschikbare data. Hierdoor worden operationele collega's steeds meer geconfronteerd met een overvloed aan informatie. Om het politiewerk effectief uit te voeren, zijn de juiste technologieën van essentieel belang. Ze zorgen ervoor dat operationele teams snel toegang hebben tot relevante informatie, waar ze zich ook bevinden.

Door slim gebruik te maken van beschikbare data kunnen politieteams snel en doelgericht handelen. Dit resulteert in een verbeterde effectiviteit en responsiviteit van de politieorganisatie.

In essentie bieden geavanceerde technologieën de nodige tools om het politiewerk te stroomlijnen en de capaciteit te vergroten om adequaat te reageren op de steeds complexere uitdagingen in de misdaadbesteding.



### 5.2.3 Informatieverwerking

Politie onderzoekt hoe vanaf 2025 een gebalanceerd investeringsprogramma opgezet kan worden om de infrastructuur te vernieuwen, ontwikkelen en innoveren. Dit helpt om effectief om te gaan met de toenemende eisen vanuit de technologische vooruitgang en de veranderende behoeften van de organisatie. Onderstaande ontwikkelingen voorkomen dat de operationele efficiëntie daalt, de strategische slagkracht wordt beperkt, en het imago en de reputatie van de politie kunnen worden geschaad.

#### **Technisch fundament**

De voordelen van modernisering van het technisch fundament zijn verbeterde informatieverwerking, verhoogde mobiliteit, betere beveiliging, toekomstbestendigheid en innovatie.

Door te investeren in moderne ICT-infrastructuur kan de politie haar slagkracht versterken, de veiligheid van de burgers vergroten en haar positie als een betrouwbare en innovatieve organisatie verstevigen.

Concreet betekent dit dat waar mogelijk een transitie wordt gemaakt naar de (publieke) cloud. Dit vanwege de grotere beschikbaarheid van rekenkracht, opslag, software en de lagere kosten. Hierdoor kan het beheer van servers en opslagsystemen als dienst afgenomen worden van een externe Cloud-dienstverlener waardoor IV-medewerkers ingezet kunnen worden op specialistische IV-werkzaamheden die meer directe toegevoegde waarde leveren aan het werk van de politie.

#### **Digitale veiligheid**

De digitale veiligheid wordt verhoogd door de bescherming van gevoelige informatie, zoals persoonsgegevens van burgers en medewerkers, informatie over lopende onderzoeken, bewijsmateriaal en strategische informatie. Hackers en criminelen kunnen enorme schade toebrengen door gevoelige informatie te stelen of te misbruiken. Bescherming met defensieve maatregelen tegen cyberaanvallen, die steeds geavanceerder worden is prioriteit.

Netwerksegmentatie voorkomt dat een virus of aanvaller zich kan verspreiden in het gehele netwerk door een netwerk in meerdere zones te verdelen. Dit is een belangrijke pijler uit het Cyber Security Programma.

### 5.2.4 Cybersecurity en Informatiebeveiliging



#### **Digitale veiligheid**

De politie bevindt zich te midden van een digitale transformatie, waarbij de samenleving, criminaliteit en onze manier van werken steeds digitaal worden en constant aan verandering onderhevig zijn. Ons werk wordt in toenemende mate uitgevoerd in én mogelijk gemaakt door het digitale domein, wat veel vraagt van onze informatievoorzieningen en informatiebeveiliging.

In deze tijd is het essentieel om de digitale veiligheid te verhogen door de bescherming van gevoelige informatie, zoals persoonsgegevens van burgers en

medewerkers, informatie over lopende onderzoeken, bewijsmateriaal en strategische informatie. Hackers en criminelen kunnen enorme schade toebrengen door deze gevoelige informatie te stelen of te misbruiken. Daarom is het beschermen van deze informatie met defensieve maatregelen tegen cyberaanvallen een absolute prioriteit.

Een belangrijke pijler uit het Cyber Security Programma is netwerksegmentatie, dat voorkomt dat een virus of aanvaller zich kan verspreiden in het gehele netwerk door het netwerk op te delen in meerdere zones. Dit draagt bij aan het versterken van onze digitale weerbaarheid en het beschermen van onze digitale middelen en informatie.

Betrouwbare informatie die op het juiste moment beschikbaar is, is de sleutel tot goede handhaving en opsporing. Het doel van informatiebeveiliging is dan ook het beschermen van de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van onze gegevens en digitale middelen. Informatiebeveiliging is daarmee cruciaal geworden voor de fysieke veiligheid van onze collega's op straat en voor de veiligheid van de Nederlandse burger.

Ambitie is om in 2026 aantoonbaar te kunnen vertrouwen op de weerbaarheid van mensen en systemen door een organisatie waarin ieder individu verantwoordelijkheid neemt voor risico's, zowel binnen als buiten op straat. Het plan voor het realiseren van onze ambitie is gebaseerd op 3 speerpunten.

#### *Speerpunt 1: Grip op informatiebeveiligingsrisico's*

Het afwegen van risico's in het digitale domein in een wereld vol digitale dreiging, is belangrijk. Sommige risico's hebben zo'n grote impact op onze veiligheid of op de uitvoering van onze kerntaken dat ze niet acceptabel zijn. Inzicht in risico's maakt risico-gestuurde besluitvorming mogelijk. Zo kunnen gerichte maatregelen worden genomen in een constant veranderende digitale wereld.

Dit betekent in 2025:

- Rollen, verantwoordelijkheden en organisatie op het gebied van informatiebeveiliging worden politie-breed vastgesteld.
- Kaders, richtlijnen en werkwijze ten aanzien van risicomanagement worden politie-breed vastgesteld.
- Periodiek opstellen van het strategisch dreigingsbeeld en strategisch risicobeeld. Deze geven actueel inzicht in bestaande dreigingen en informatiebeveiligingsrisico's.
- Vaststellen informatiebeveiliging-risicobereidheid. Risicobereidheid geeft handvatten aan het maken van keuzes ten aanzien van risico's en dreigingen.

#### *Speerpunt 2: Bestendige informatiebeveiligingscultuur*

Het beschermen van de organisatie met technische maatregelen waar mogelijk, maar de medewerker blijft een onmisbare schakel. Informatiebeveiligings-incidenten zijn vaak het gevolg van menselijk handelen, zowel bewust als onbewust. Medewerkers zijn in toenemende mate doelwit van criminele ondermijning of andere kwaadwillenden. Daarom is de medewerker onmisbaar als het gaat om het verbeteren van de digitale weerbaarheid en continuïteit van onze organisatie.

Iedere medewerker krijgt de gelegenheid de juiste kennis en vaardigheden te ontwikkelen en zo bij te dragen aan een informatieveilige politie. Met nadruk op het vergroten van bewustzijn door middel van gerichte trainingen en opleidingen.

Dit betekent in 2025:

- Verankeren informatiebeveiliging in de manier van werken, cultuur en kernwaarden. Collega's zijn zich bewust van informatiebeveiliging risico's en handelen hiernaar.
- Verhogen van het kennisniveau van informatiebeveiliging. Eenieder beschikt over de benodigde basiskennis op het gebied van informatiebeveiliging.
- Verankeren informatiebeveiliging in kennis- en leer materialen. Informatiebeveiliging wordt als vast onderdeel opgenomen in de aangeboden educatie. Zo hebben is in 2023 en 2024 de verplichte e-learning Altijd Alert gerealiseerd en wordt deze in 2025 aangevuld met op speciale doelgroep gerichte e-learnings.
- Borgen informatiebeveiligingsexpertise in de organisatie. Kennis wordt laagdrempelig en proactief gedeeld.

#### *Speerpunt 3: Veilig IV Fundament*

Digitale aanvallen zijn aan de orde van de dag, het implementeren van een solide standaard voor informatiebeveiliging is daarom van groot belang. Deze beveiligingsstandaard dient als uitgangspunt om tot een basisniveau informatiebeveiliging te komen voor alle IV in eigen beheer, in de cloud en geleverd door derde partijen. Het korps werkt hierbij nauw met ketenpartners samen om de ketenweerbaarheid te verhogen.

Het kunnen detecteren van externe indringers heeft de afgelopen jaren veel aandacht gehad. Dit wordt in de komende jaren versterkt. Daarnaast ligt de focus op preventie en herstel. Preventie is cruciaal om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie in de verkeerde handen valt, beschermt de integriteit van informatie en borgt dat informatie beschikbaar is. Het vermogen om snel te herstellen na een cybersecurity-incident is belangrijk om de continuïteit van de politie te waarborgen.

Dit betekent in 2025

- Onderhouden van een actueel stelsel van informatiebeveiligingsbeleid. Een voorbeeld hiervan is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) implementatie in 2023-2024 binnen het PDC en vanaf 2025 binnen de gehele politie. Tevens zal in 2024 en 2025 worden gewerkt aan de consequenties voor de politie van de invoering van de Networks and information security (NIS2).
- O.a. het CyberSecurity Programma implementeert een informatiebeveiligingsstandaard welke gericht is op preventieve en herstel mitigerende maatregelen. Deze wordt in nauwe samenwerking met de keten geïmplementeerd.

## 5.2.5 Privacy en ethiek

Eens in de vier jaar moet een externe privacy audit worden uitgevoerd. De audit heeft tot doel op systematische wijze te toetsen of aan de bepalingen van de Wet politiegegevens (Wpg) op adequate wijze uitvoering is gegeven. Bij het uitvoeren van de privacy audit zijn tekortkomingen geconstateerd. De geconstateerde tekortkomingen en de beheermaatregelen zijn beschreven in het verbeterrapport. Aan het verbeterrapport dient opvolging te worden gegeven. Daarnaast is in 2023 een interne audit uitgevoerd op opzet, bestaan en werking van de Wpg door Concernaudit. De bevindingen uit de interne audit en de bevindingen uit de externe audit worden meegenomen in het meerjarig auditplan (cyclus 5 2023-2026) dat wordt opgesteld door de interne auditor (Concernaudit). Waarin per jaar is aangegeven welk auditactiviteiten met betrekking tot de Wpg zullen worden uitgevoerd.

Naar aanleiding van het onderzoek van Capgemini in 2022 naar de privacygovernance en gezien de uitkomsten van de recent opgeleverde externe en interne Wpg-audits wil het korps komen tot een verbetering van de privacygovernance. De voorgestelde privacygovernance sluit aan bij de korpsgovernance, die volop in ontwikkeling is.

### **Transparantie**

De politie heeft de ambitie om 'actief transparant' te zijn. Door ruimer en actiever informatie te delen, neemt de transparantie rondom beleidskeuzes toe. Openheid draagt ook bij aan het goed functioneren van de politie. Een goede informatiehuishouding stelt de politie in staat om op een betrouwbare en transparante wijze haar taken uit te voeren. Journalisten, burgers en onderzoekers worden zo beter en sneller geholpen. Het programma Open op Orde faciliteert hierin. Actieve transparantie vraagt ook om zichtbaar te zijn in het publieke debat met een duidelijke visie en boodschap. De politie staat dagelijks in het middelpunt van de belangstelling. Meer dan ooit wordt het korps bevraagd over haar optreden en de wijze waarop zaken geregeld zijn. Denk daarbij aan het optreden bij demonstraties of diversiteit binnen de politie. Ook korpsstandpunten en –inzichten bij actuele veiligheidsvraagstukken – zoals geweld onder jongeren of maatschappelijk ongenoegen – hebben volop de interesse van publiek, politiek en personeel. Voor burgers wordt politiewerk actief in beeld gebracht. Bijvoorbeeld met mediaproducties, sociale media, maar ook door medewerking te verlenen aan journalisten en onderzoekers. Uiteraard met respect voor privacy en binnen de grenzen van de wet. Actieve transparantie vraagt tenslotte ook reflectie en openheid over zaken die niet goed gaan.

### **Open op Orde**

Met Open op Orde wordt de kabinetsopgave (2021 – 2026) om de informatiehuishouding (IHH) binnen de overheid versneld op orde gebracht. Een goede informatiehuishouding ligt aan de basis van goed politiewerk, en is noodzakelijk om:

- Ons handelen te kunnen verantwoorden en daarmee het vertrouwen van de burger in de overheid te versterken.
- Te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving zoals de Archiefwet en de Wet open overheid.
- Een goede bedrijfsvoering en dienstverlening te kunnen realiseren.

Hoewel veel stappen gezet zijn met zaaksystemen, politieproces en bedrijfsprocesssystemen, is het nog een groepspad om in de volle breedte te voldoen aan het gewenste volwassenheidsniveau. Zodat binnen de geldende kaders informatie veiligstellen, gestructureerd opslaan en in- en extern beschikbaar kunnen stellen de norm is. Vanuit Open op Orde werkt het korps aan het verder uitwerken van beleidskaders, inrichten van systemen en processen, versneld uitvoeren van DIV-taken en aan vakmanschap, awareness en gedrag van medewerkers.

Het korps streeft ernaar dat vanaf 2025:

- Medewerkers informatie en documenten eenvoudig en duurzaam kunnen vastleggen vanuit de samenwerkingsomgeving via ontsluiting van DocuFlow (DMS Documentum i.c.m. zaakstelsel AppWorks). OoO stuurt op de realisatie en uitrol hiervan.
- Een start is gemaakt met het op de juiste manier vastleggen en toegankelijk maken van officiële stukken, besluiten en administratie.
- Emails van medewerkers, sleutelfunctionarissen en functionele e-mailboxen veilig worden gesteld. Dit geldt ook voor (BBM)apps.
- Een eerste opzet van het informatieoverzicht met een overzicht van de locatie van informatie per proces in gebruik is, als basis voor sturing en prioritering.
- Belangrijke stappen zijn gezet in de ontwikkeling van awareness en vakmanschap.
- Het Woo-proces voor passieve en actieve openbaarmaking wordt ondersteund vanuit DocuFlow met publicatie op politie.nl en, wanneer beschikbaar, de koppeling naar de rijksverwijzingsindex.

## 5.2.6 Compliance

Privacy, Security en Duurzame Toegankelijkheid by Design (PSDbd) beschrijft de principes voor de omgang met gegevens. Dit houdt in dat al tijdens de ontwikkeling van producten en diensten (zoals informatiesystemen) rekening wordt gehouden met vastgestelde kaders voor privacy, security en duurzame toegankelijkheid. Om dit te borgen is in 2022 beleid vastgesteld. Afgelopen jaar is gestart met de vertaling van het beleid naar uitvoerbare criteria in verschillende rollen. Met de implementatie wordt het toepassen van de criteria een verplicht onderdeel, zodat in geval van vernieuwing van applicaties voldaan wordt aan geldende wet- en regelgeving. In 2024 zal de focus liggen op de doorontwikkeling van de implementatie, daarnaast is het van belang om de werkwijze van de medewerkers mee te laten ontwikkelen, dit vraagt ook in 2025 en verder de noodzakelijke aandacht.

## 6 Bijzondere politietaken en onderdelen

### 6.1 Internationale politiesamenwerking

Aan de hand van het strategisch kader Internationale Politiesamenwerking 2.0 (IPS 2.0) (2019- 2023) herijkt het korps in 2025 de internationale strategieën en programma's die richting geven aan de internationale inzet van de Nederlandse politie op prioritaire criminaliteitsfenomenen in het buitenland. Uitgangspunt is de fenomenen zoveel mogelijk in bron- en transitlanden bestrijden. En aandacht voor het bestrijden van problematiek vanuit Nederland die gelijkgezinde landen ervaren.



Uiteindelijk doel van IPS 2.0 is een beter operationeel resultaat en meer maatwerk in de keuze om met andere landen, regionale-, mondiale organisaties en samenwerkingsverbanden zoals de EU en INTERPOL samen te werken. Hierbij staat het veiligheidseffect voorop, is de politie een betrouwbare partner, houdt de politie rekening met de belangen van

partners (wederkerigheid) en opereert men vanuit centrale sturing. Naast de focus op criminaliteitsfenomenen zijn aandachtslanden benoemd die vanwege hun aard bijzondere aandacht genieten. Het betreft hier de buurlanden (België en Duitsland), strategische partnerlanden (VS en VK) en politiek-gevoelige landen (China, Suriname, Cariben, Marokko, Turkije, VAE). Met een aantal van deze landen onderhoudt de politie (strategisch) relatiebeheer en faciliteert en ondersteunt de fenomeenportefeuillehouders in de uitvoering van hun werkzaamheden in deze landen. De politie voert de aanbevelingen, voortkomend uit de evaluatie van het model van aandachtslanden en relatiebeheer, uit.

In het kader van grootstedelijke problematiek is ruimte voor regionale/lokale veiligheidsvraagstukken en aansluiting bij bestuurlijke ontwikkelingen van belang. Grote steden varen vanwege het lokale gezag een eigen koers en kunnen vanuit grootstedelijk belang internationale activiteiten ontplooiën. Dit draagt bij aan het realiseren van de korps- doelstelling om de politie van de toekomst te verbinden met de wijk, het web en de wereld.

Het in 2018 gestarte programma Internationale Rechtshulp Op Orde (IROO) zal ook in 2024 haar activiteiten voortzetten met een uitloop tot tenminste 2025. Het ontwikkelen en implementeren van het internationale rechtshulpsysteem Dutch International Assistance System (DIAS) binnen het programma IROO is nagenoeg uitgevoerd, maar aan andere onderdelen binnen het programma IROO zoals de Voorziening Internationale Rechtshulp politie (VIRpol) wordt nog in 2024 gewerkt. Deze werkzaamheden maken ook onderdeel uit van de vastgestelde richtlijn informatie uitwisseling die eind 2024 gerealiseerd moet zijn.

De politie wil bijdragen aan de Europese beleidsontwikkeling ter bevordering van de grensoverschrijdende politiesamenwerking. De politie heeft hiervoor een prioritering opgesteld met een behoeftestelling vanuit de politie. Door het Ministerie van JenV te voorzien van de juiste behoeften van de politie, met informatie over het politiewerk versterkt de politie de onderhandelingspositie van het Ministerie van JenV in het Europese beleidsproces. De politie heeft in overleg met het Ministerie van JenV de volgende strategische thema's geprioriteerd: Grensoverschrijdende politiesamenwerking en informatie-uitwisseling, Vreemdelingenzaken en migratiecriminaliteit, Georganiseerde criminaliteit (ondermijning drugs, FINEC, CTER, Vuurwapens), Digitalisering en Cybercrime en Maatschappelijke onrust.

Tevens moet gekeken worden naar internationale benchmarking en kennisdeling op het bredere spectrum van het politiewerk. Denk daarbij bijvoorbeeld aan internationale benchmarking die het realiseren van de ambities op de Generieke Opsporing, Politie voor Iedereen en GGP kunnen ondersteunen.



De bijdrage aan de activiteiten van multilaterale organisaties, in het kader van vredesmissies, rechtstaatontwikkeling en de bewaking van de Europese buitengrenzen, wordt steeds meer gezien vanuit het kader Internationale politiesamenwerking IPS 2.0. De inzet wordt gericht en flexibeler. De kosten en ontwikkelingen voor deze bijdrage worden gefinancierd vanuit HGIS en bijdragen vanuit het Ministerie van JenV.

Voor wat betreft internationale strategische allianties en plaatsingen wordt gewerkt langs de kaders die eerder zijn vastgelegd. Aan de hand van het beoordelingskader wordt beoordeeld of een alliantie/plaatsing zal worden aangegaan met inachtneming van budget en capaciteit. Daarin wordt ook meegewogen of een alliantie/plaatsing voor de doorontwikkeling van het korps relevant is. Binnen de politieorganisatie moeten voldoende kennis, expertise en competenties aanwezig zijn om de diverse internationale aspecten van politiewerk naar behoren uit te kunnen voeren. In 2024 zal (in navolging van 2023) hierop extra worden geïnvesteerd om in te halen wat tijdens de pandemie niet mogelijk was. Hybride vormen van implementatie van de alliantie en plaatsingsactiviteiten (online gecombineerd met fysieke bijeenkomsten) worden hierbij steeds afgewogen. Voor (voorbereiding op) de selectie van kandidaten wordt nauw samengewerkt met het MD bureau voor de politie en de MD strategische top.

#### **Afspraak uit de Veiligheidsagenda 2023-2026**

Internationale samenwerking is aan de orde bij de aanpak van vrijwel alle thema's in de Veiligheidsagenda. In het Strategisch Kader Internationale Politiesamenwerking zijn de hoofdthema's uit de vorige Veiligheidsagenda in belangrijke mate leidend voor de inzet van politie op internationale samenwerking. Uitgangspunt is dat dit voor de thema's uit deze Veiligheidsagenda onverkort zal gelden. Daarnaast wordt voor de beïnvloeding van het beleidsproces in de Europese Unie naast de thema's uit de veiligheidsagenda ook gekeken naar de overige prioriteiten van het korps.

## 6.2 Veiligheid van en buiten onze landsgrens

Nederland heeft in EU-verband afgesproken om in opdracht van de Europese Unie, de komende jaren zeven Europese verordeningen in te voeren voor verbetering van de bewaking, het vreemdelingtoezicht en de bestrijding van criminaliteit aan de buitengrenzen van het Schengengebied. Het doel is niet alleen om terrorisme, zware criminaliteit, illegale immigratie en gezondheidsrisico's te bestrijden, maar ook om de burgers die zich in Europa willen vestigen eenvoudig en snel de grens over te begeleiden.

Bij het invoeren van de verordeningen werkt de politie samen met onder andere de Koninklijke Marechaussee, de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), het Openbaar Ministerie (OM) en de Dienst Terugkeer en Vertrek (DTenV).

In maart 2023 is de eerste verordening live gegaan. Dit is het vernieuwde Schengen Information System (de SIS Recast). Dit systeem wordt door de Schengenlanden gebruikt voor het internationaal signaleren van personen en goederen. Voor het uitwisselen van informatie over deze SIS-signaleringen is een Internationaal netwerk actief: de bureaus SIRENE in elke lidstaat.

Eind 2024 gaat het Entry Exit System (EES) live. Dit is een nieuw, gemeenschappelijk elektronisch systeem van de Europese Unie dat eind 2024 de handmatige afstempeling van paspoorten vervangt. Derlanders die vanaf dat moment het Schengengebied betreden, moeten volgens de Europese wetgeving elektronisch geregistreerd worden op basis van hun biometrische gegevens, zoals foto's en vingerafdrukken. Dit onder de waarborg van privacy.

Hierna volgen nog 5 verordeningen: ETIAS, Eurodac, VIS, ECRIS-TCN en Interoperabiliteit. De huidige Europese planning voorziet dat het programma door loopt tot 2027. Eerder is vanuit Europa de planning al met zeker 1,5 jaar vertraagd. De kosten hiervoor zijn inzichtelijk gemaakt en onderbouwd. Conform het laatste werkplan betreft dit, aan het einde van de programmaperiode, voor de politie een totaal van 14,2 miljoen Euro dat momenteel ongedekt is. De werkzaamheden die hiermee samenhangen zijn voor een deel opgeschort, maar moeten uiteindelijk wel worden uitgevoerd om aan de Europese verordeningen te kunnen voldoen.

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft alle input van de betrokken ketenpartners verzameld en heeft vervolgens de aanvraag voor dekking van het tekort ingediend bij DG-Home van de Europese Commissie. Bijna alle lidstaten hebben eveneens een dergelijke claim ingediend. Op dit moment is nog niet bekend wanneer de Europese Commissie hierover een besluit zal nemen.

Parallel aan dit proces wordt er ook een traject bewandeld om de kosten in de nieuwe kabinetsformatie ter sprake te brengen.

### *Geïntegreerde grensbewaking (o.a. Frontex)*

Het Europees geïntegreerd grensbeheer (EIBM) wordt in de komende jaren een belangrijk onderwerp dat ook de politie raakt. Binnen de EU worden afspraken gemaakt om dit EIBM stevig neer te zetten en dat vergt ook stevige investeringen. Die worden op dit moment verzameld en gebundeld in een claim door het Ministerie van JenV. Daartoe streeft EIBM verschillende doelstellingen tegelijk na:

- vergemakkelijken van legitieme grensoverschrijdingen en efficiënter maken van het terugkeerbeleid van de Unie;
- zorgen voor een doeltreffende preventie van niet-toegestane overschrijding van de buitengrenzen;
- voorkomen en opsporen van ernstige criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie, zoals migrantensmokkel, terrorisme, mensenhandel, wapenhandel en drugshandel;
- tot stand brengen van effectieve samenwerking met derde landen; en zorgen voor een snelle registratie van en zorgverlening aan personen die behoefte hebben aan of een verzoek hebben ingediend om internationale bescherming.



Kortom, een Europees geïntegreerd grensbeheer moet bijdragen tot een hoog niveau van interne veiligheid in de Unie, met volledige inachtneming van de grondrechten en met waarborging van het vrije verkeer van personen in de Unie. In het huidige actieplan zijn activiteiten voorzien voor de politie. Het is aannemelijk dat deze activiteiten binnen de huidige formatie en met de beschikbare middelen kunnen plaatsvinden.

### 6.2.1 NAVO top in 2025

Nederland organiseert in 2025 de Navo-top. De voorbereidingen onder regie van de NCTv zijn hiervoor al gestart, ook bij de politie. Zowel de voorbereidingen die starten in 2024 als de dagen in 2025 zelf, vragen veel van de betrokken organisaties als het gaat om capaciteit, middelen en veiligheidsmaatregelen. De implicaties voor de politie zijn aanzienlijk als het gaat om inzetten van capaciteit in aanloop naar en tijdens de top en het extra opleiden van de medewerkers.

## 6.3 Taken ten dienste van de justitie

### 6.3.1 Korpscheftaken



Korpscheftaken gaan over werken in de veiligheid (particuliere beveiligers en Boa's) en werken aan de veiligheid (verlofverlening en toezicht). Korpscheftaken zijn aan de korpschef opgedragen taken met betrekking tot uitvoerende taken (advisering, vergunningverlening en toezicht) vanuit enkele bijzondere wetten (wapens, munitie, jacht, explosieven, particuliere beveiligers) en met betrekking tot het uitoefenen toezicht van op het functioneren van buitengewoon opsporingsambtenaren vanuit het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar. De uitvoering van de korpscheftaken heeft verschillende koppelvlakken binnen het korps zoals met de Dienst Regionale

Informatie Organisatie, juridische zaken en Basisteam.

Op vergunningverlening is een capaciteit tekort en dat heeft consequenties voor de taakuitvoering. Om tegemoet te komen aan het streven en de toezegging van de minister van Justitie en Veiligheid aan de Tweede Kamer om het werkproces kostendekkend te maken, is het noodzakelijk om een toekomstbestendige financiële dekking van de formatie te realiseren. Daarnaast wordt er ook gewerkt aan een wetwijziging van de Wet wapens en munitie (WWM) en de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (WPBR). Deze punten zijn eveneens opgenomen in de begroting en het beheerplan voor 2024.

Voor de verdere doorontwikkeling (optimalisering/professionalisering en modernisering) van het werkproces is in samenspraak met het ministerie van Justitie en Veiligheid een toekomstagenda korpscheftaken opgesteld, waaraan uitvoering wordt gegeven. Vanaf 2024 worden resultaatafspraken opgesteld tussen de Minister van JenV en de politie over de uitvoering van de korpscheftaken. Op het moment van schrijven zijn deze resultaatafspraken nog niet bekend.

## 6.4 Politieacademie en politieonderwijs

De kerntaken van de Politieacademie (PA) zijn de uitvoering en doorontwikkeling van:

1. Basis Politie Onderwijs (BPO)
2. Vakspecialistisch Politie Onderwijs (VPO)
3. Bachelor en Master Politieopleidingen (Hoger Politie Onderwijs – HO)
4. Kennis en Onderzoek

De ontwikkelingen binnen de Politiepraktijk en de opleidingsbehoeften van het Korps zijn leidend voor de manier waarop de Politieacademie (PA) haar kerntaken uitvoert. De combinatie van de grote uitstroom, de uitbreiding van de operationele sterkte en diverse ontwikkeling in de politiepraktijk, maakt investeren in politieopleidingen noodzakelijk. Zowel investeren in de opleidingscapaciteit als in de capaciteit voor grondige onderwijsvernieuwingen. Dit zal binnen de kaders van de Politiebegroting gebeuren.

Gegeven de opleidingsbehoeften van het korps staat de PA voor diverse uitvoerings- en vernieuwingsopgaven:

- opleiden van de afgesproken aantallen aspiranten en specialistische instromers;
- ontwikkeling van onderwijs voor politieondersteuners;
- ontwikkeling van nieuwe Bachelor en Master Politieopleidingen;
- het beantwoorden van de veranderende vraag naar vakspecialistische opleidingen;
- onderwijsvernieuwing naar inhoud en vorm (flexibilisering, slimme leerroutes, digitalisering);
- bouwen aan toekomstbestendig opsporingsonderwijs;
- de doorontwikkeling van Bewaken & beveiligen en beschermen;
- het onderwijs voor de nieuwe Landelijke Eenheid (datagedreven werken, WOD en Politieleiderschap);
- de leeropgave van het korps in het kader van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.

### 1. Basis Politie Onderwijs (BPO)

In deze opleiding leren de aspiranten in het eerste jaar hoofdzakelijk op school en in het tweede jaar hoofdzakelijk in de praktijk. Naast de basispolitieopleiding PO 21 voor aspiranten omvat het Basis Politie Onderwijs opleidingen voor Politiemedewerkers Specifieke Inzet (PSI-opleidingen). Dat zijn instromende specialisten die als executief Politieambtenaar specifiek kunnen worden ingezet op Financieel Economische Criminaliteit, Digitale Opsporing, Forensische Opsporing en Intelligence. De meerjarige korpsbehoefte aan basisopleidingen is neergelegd in het instroomarrangement tot en met 2024. Elk jaar wordt dit arrangement vastgesteld. Tot en met 2024 stromen jaarlijks 2184 aspiranten in, in de basispolitieopleiding PO 21.

De PA heeft de docentcapaciteit om het aantal van 2184 aspiranten en de vastgestelde aantallen instromende specialisten op te leiden in de periode tot en met 2024. Voor het tweede leerjaar PO 21 is de aanwezigheid van voldoende en geschoolde traject- en praktijkbegeleiders uit het korps noodzakelijk. Het korps draagt zorg voor de begeleidingscapaciteit binnen de eenheden en voor de professionaliteit van de praktijk- en trajectbegeleiders.

### 2. Hoger Politie Onderwijs

In 2022 is de behoefte aan nieuwe Bachelor en Master Politieopleidingen bepaald op basis van de nieuwe beroepsprofielen Politie en de door de Minister voorlopig vastgestelde kwalificaties. Het gaat in om de ontwikkeling van nieuwe Bacheloropleidingen Politieagent, Wijkagent, Rechercheur en politieleider. Binnen de Politieacademie is daartoe een nieuwe sector opgericht voor specifiek het Hoger Politieonderwijs. De meerjarige behoefte aan basisopleidingen is neergelegd in het instroomarrangement tot en met 2024.



### 3. Vakspecialistisch Politie Onderwijs (VPO)

De VPO-opleidingen van de PA zijn vakopleidingen voor zittende Politied medewerkers en variëren van korte trainingen van één of meer dagen tot meerjarige leergangen. Het opleidingsaanbod is verdeeld over specialistische onderwijsteams, aansluitend bij de diverse politievakgebieden. De korpsleiding heeft de ambitie te komen tot een meerjarige behoeftestelling aan VPO-opleidingen, vergelijkbaar met het meerjarig BPO-instreamarrangement. De korpsvraag naar vakspecialistische opleidingen neemt de laatste jaren toe, vanwege de vervangingsvraag in de specialismen als gevolg van uitstroom. De beschikbare VPO-opleidingscapaciteit bij de PA blijft gelijk, gelet op het financieel kader. Gemiddeld kan de PA in 2025 50-60 % van de vraag naar vakspecialistische opleidingen beantwoorden. Bij de toekenning van de vraag ligt volgens afspraak tussen korps en PA de prioriteit bij certificerende VPO-opleidingen vanwege hun operationele noodzaak voor de dagelijkse uitvoering van de politietaken. Jaarlijks bespreekt de korpsleiding welke knelpunten er ontstaan door de niet vervulde VPO-vraag vanuit de eenheden en portefeuilles en welke oplossingen denkbaar zijn.

### 4. Kennis en Onderzoek

De PA stelt na overleg met het korps jaarlijks een onderzoeksprogrammering vast met de praktijkgerichte onderzoeken die ze in dat jaar uitvoert, binnen het inhoudelijk kader van de door de Minister vastgestelde meerjarige Strategische Onderzoeksagenda Politie.

## 6.5 Landelijke Eenheden

### 6.5.1 Transitie naar twee landelijke eenheden

#### **Organisatie landelijke taken: van één naar twee landelijke eenheden**

De politie staat voor de opgave om de taken die belegd zijn bij de landelijke eenheid anders te organiseren. Op basis van het eindadvies van de commissie Schneiders en de beleidsreactie van de minister, is besloten om van één naar twee landelijke eenheden te gaan. Deze twee eenheden moeten adaptief en flexibel zijn en daarmee toegerust om in te spelen op nationale en internationale ontwikkelingen. Dit betekent dat de Landelijke Eenheid vanaf 1 januari 2024 is gesplitst in een eenheid landelijke “expertise en operaties” en een landelijk eenheid “opsporing en interventies”.

De transitie gaat na de splitsing onverminderd door. In 2024 en 2025 wordt continu gewerkt aan het ontwerpen en doorontwikkelen van beide eenheden op het gebied van werkcultuur en leiderschap, een duidelijke governance, een passende bedrijfsmatige ondersteuning en een meer datagedreven manier van werken.

De landelijke eenheden hebben afwijkende behoeften op het vlak van organisatie, sturing en passende bedrijfsmatige ondersteuning in vergelijking tot regionale eenheden. Het betreft dan vooral de niet reguliere dienstverlening en behoeften van de landelijke eenheden die iets extra's vragen van de dienstverlening. In samenwerking wordt gewerkt aan een goede behoeftestelling vanuit de landelijke eenheden en de dienstverlening die hierop aansluit. Voor 2025 blijft dit een belangrijk speerpunt van de bedrijfsvoering om dit realiseren en te monitoren.



## 6.5.2 De Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (LO)

De Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (LO) gaat op nationaal en internationaal niveau werken aan de bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit, terrorisme, buitenlandse inmenging en cybercriminaliteit. Daarnaast ondersteunt de eenheid de politie in heel Nederland met speciale interventies (DSI) en heimelijk operaties. De LO doet dit in nauwe samenwerking met de regionale eenheden en partners.

De LO bestaat uit:

1. Domein Serious organized crime (SOC), Financieel economische criminaliteit (FINEC).
2. Domein High Tech & Environmental Crime.
3. Domein Interventies & Specialistische Opsporing, waaronder heimelijk werken.
4. Domein Landelijke Veiligheid & Intelligence, waaronder CTER, Internationale Misdrijven en het toekomstige team Buitenlandse Inmenging.

### **Opsporing**

In het Coalitieakkoord van 15 december 2021 is de volgende passage opgenomen: “de landelijke recherche krijgt voldoende mensen en middelen om in interventieslagkracht te kunnen voorzien”. Op basis van deze tekst is in 2022 in nauw overleg met het Ministerie van JenV een voorstel uitgewerkt dat voorzag in doorontwikkeling van interventieslagkracht van de LO. De invulling van het voorstel is zodanig dat investeringen ook duidelijk ten gunste komen van beide landelijke eenheden en de brede datagedreven bestrijding van ondermijning. Het beschikbare budget heeft tot gevolg dat er daadwerkelijk extra opsporingscapaciteit beschikbaar komt en dat datagedreven werken verder ontwikkeld kan worden. Met deze extra investering wordt de komende jaren de aanpak versterkt van het identificeren en duiden van de belangrijkste machtsstructuren die verantwoordelijk zijn voor excessief geweld tegen de rechtsstaat en de samenleving.

### **Stelsel van Speciale Eenheden**

De Dienst Speciale Interventies (DSI) is in navolging van de Politiewet 2012 verantwoordelijk voor het strafrechtelijk handhaven van de rechtsorde door het geven van een adequaat antwoord op levensbedreigende situaties, alle vormen van ernstig geweld dan wel terrorisme over het gehele geweldsspectrum. Dit doet ze met verschillende onderdelen en aanvullend op de basispolitiezorg. De verschillende onderdelen die de DSI hiervoor inzet zijn de Aanhoudings- en Ondersteuningsteams (AOT) en de Bijzondere Bijstandseenheden (BBE). Binnen de DSI werkt personeel van Defensie en Politie nauw samen.

Omdat elke seconde telt bij een (mogelijke) terroristische aanslag is het reactieconcept van de DSI de afgelopen jaren versterkt. Dit gebeurde op het gebied van sterkte, kwaliteit, flexibiliteit en snelle inzetbaarheid. De DSI heeft zich steeds fijnmaziger georganiseerd om ernstige vormen van geweld aan te kunnen en hierop snel te reageren en ter plaatse te zijn. Een aanslag is nooit 100% te voorkomen, maar de inzet is om er maximaal op voorbereid te zijn, mede door voortdurend te trainen.

In de meerjarige strategie van de DSI is een uitbreiding van het reactieconcept opgenomen, gebaseerd op de middelen die aan de bijzondere bijdrage zijn toegevoegd vanuit het programma Versterking Veiligheidsketen 2017. Daarnaast werkt de dienst met het bevoegd gezag aan het verwezenlijken van internationale samenwerking met de (speciale eenheden van de) Benelux en Duitsland, zodat in de grensstreken de reactietijd bij incidenten nog meer verkleind wordt.



### ***Nieuwe organisatie voor werken onder dekmantel***

De rapporten van de Commissie Brouwer en de inspectie JenV hebben aanbevelingen opgeleverd voor de organisatie van werken onder dekmantel. Voor het opvolgen van deze aanbevelingen zijn vanuit het ministerie van JenV extra gelden toegekend. De gelden worden gebruikt voor het opzetten en structureel inrichten van een veilige en professionele werkomgeving voor de medewerkers. Het doel is het realiseren van een nieuw, operationeel inzetbaar undercoverteam en de daarvoor benodigde ondersteuning. De medewerkers kunnen daarbij rekenen op de best mogelijke zorg, begeleiding en de waarborgen om hun werk zo goed en veilig mogelijk uit te kunnen voeren.

### ***Intelligence LO***

De landelijke eenheid LO speelt een belangrijke rol op het gebied van intelligence ten behoeve van de opsporing en interventies. De intelligenceafdelingen binnen de LO dragen direct bij aan de sturing op en verrijking van de talloze opsporingsonderzoeken. Ook zorgt de intelligence voor het mogelijk maken van prioriteren en het maken van keuzes binnen de eenheid en tevens verrijken zij het inzicht op fenomenen en criminaliteitsvormen. Daarnaast vervult de intelligence de intelligencefunctie binnen domeinen zoals de inlichtingendienst, heimelijk werken en andere samenwerkingsverbanden (bv. NSOC).

Bovenstaande activiteiten zijn aan ontwikkeling onderhevig door o.a. een aantal grote programma's:

- Integratie van intel, tactiek en expertise. De implementatie van de uitkomsten zullen de komende jaren gestalte krijgen. In dit programma worden concrete voorstellen gedaan om het functioneren van de samenhang van deze disciplines te verbeteren.
- Datagedreven intelligence vormt de leidraad in het werk en zal in 2025 verder uitgebouwd en versterkt worden. De uitdagingen daarbij zijn om vanuit de gigantische hoeveelheid informatie (big data) gezamenlijke operationele en strategische inzichten te ontwikkelen, die ook kunnen worden omgezet naar effectieve interventies en dat dit op gelegitimeerde en ethische wijze plaatsvindt. Verdere investeringen in thema's als data intelligence, Human Intel, open source intelligence en sensing zullen daarbij een rol spelen.
- De Nationale Intelligence Voorziening i.o., een voorziening die vanuit de LX gestimuleerd wordt, zal zich voor alle eenheden richten op het feit dat data op dezelfde manier vastgelegd wordt en dat de politie met dezelfde kwaliteitsstandaarden werkt, maar ook dat door bundeling van de verschillende intelligenceposities, prioriteiten en keuzes gemaakt kunnen worden voor het land en door de eenheden. Het ontsluiten van de intelligence LO ten behoeve van de NIV is waaraan gewerkt moet worden.

## **6.5.3 De Eenheid Landelijke Expertise en Operaties (LX)**

### ***LX – essentiële schakel voor het versterken van de operationele slagkracht van de politie als geheel.***

LX is een van de twee nieuwe landelijke eenheden. De eenheden gaan zowel intern als extern nauw en slim samenwerken op inhoud en resultaat. Ze hebben ieder een eigen rol en herkenbaar profiel met nadrukkelijk oog voor een veilige werkcultuur en passend leiderschap.

LX heeft de ambitie de essentiële schakel te zijn voor het versterken van de operationele slagkracht van de politie. Net dat ene stukje bewijs dat niemand anders vindt, die interventie waardoor erger wordt voorkomen, het technisch vernuft dat een doorbraak brengt, een expertise die niemand nog ontwikkeld heeft. Vernieuwen, verbinden, versterken en verrijken; dat is waar LX voor staat.

Nederland wordt steeds meer geconfronteerd met complexer wordende veiligheidsdreigingen met toenemende internationale verwevenheid. Voor een veiliger Nederland is een proactieve aanpak nodig op onder meer de veiligheidsdreigingen: ondermijnende criminaliteit, openbare orde, terrorisme en cybercrime.

De LX legt haar focus op de aanpak van deze veiligheidsdreigingen. Dit doet zij onder andere door de operationele slagkracht van het korps te vergroten en te versterken door:

- Een verbindingpunt te vormen in het netwerk van research en development en innovatie van het korps. Daarbij continu in ontwikkeling te zijn.
- Hoogwaardige kapitaalintensieve kennis, kunde en materieel leveren aan het korps en zo mogelijk ook aan andere veiligheidspartners
- Richtinggevend te zijn op basis van een versterkte nationale intelligencevoorziening
- In samenwerking met de eenheden en de DSI politietaken uit te voeren op de hoofdinfrastructuur en in het domein Bewaken, Beveiligen en Beschermen.

LX bestaat uit:

- Crisiscoördinatie, Operatie en Bijstand;
- R&D, Innovatie en Expertise;
- Bewaken, Beveiligen en Beschermen;
- Infra;
- Nationale Intelligence;
- Bedrijfsvoering.

#### ***Crisiscoördinatie, operatie en bijstand (CCOB)***

Het cluster CCOB blijft ook de komende jaren uitvoering geven aan haar operationele opdracht. Dit door de basis op orde te brengen, aandacht te hebben voor cultuur en leiderschap en door invulling te geven aan de doorontwikkeling. Centraal staat hierin de opdracht van de commissie Schneiders om de onderdelen robuuster te maken. Vanuit een strategische blik kijken naar de processen en volop meebewegen richting het nieuwe cluster. Hierbij wordt internationaal, nationaal en lokaal genetwerkt en samengewerkt met partners binnen en buiten de politie. Ook is de gedrevenheid, loyaliteit en creativiteit van de medewerkers cruciaal voor succes.

#### ***R&D, Innovatie en Expertise***

R&D, Innovatie en Expertise is een essentieel onderdeel van de politieorganisatie, gericht op specialistische operationele ondersteuning en hoogwaardige technologische vernieuwing.

Dit versterkt en ondersteunt de eenheden met een breed scala aan hoogwaardige expertise en gespecialiseerde taken. Fungeert als verbindende schakel tussen operationele vraagstukken en de inzet van specialisten om onze politietaken effectief uit te voeren en bij te dragen aan een veiligere samenleving.

Of het nu gaat om ondersteuning van speurhonden of paarden, het ontmantelen van een drugslaboratorium, of het oplossen van complexe vraagstukken, groot of klein - bij Cluster R&D, Innovatie en Expertise is de expertise die nodig is.

Het cluster omvat diverse specialismen, waaronder:

- Interceptie en sensing (I&S);
- Speur- en Specialistische dieren (SSD);
- Bereden Politie (BP);
- Technologische Ontwikkeling & Expertise (ATOE)
- Landelijk Forensisch Service Centrum (LFSC);
- Netwerk van Expertiseteams (NXT).

R&D, Innovatie en Expertise richt zich op de (ondersteuning van de) operatie en samenwerking binnen en buiten het korps, inclusief samenwerkingen met (publiek-)private (inter)nationale partners en partijen. Voert regie op bepaalde thema's en beïnvloedt deze actief. Vanuit een missie en visie op goed politiewerk aansluiten bij nationale en internationale ontwikkelingen in de samenleving.

Toonaangevend met de hoogwaardige expertise die het in huis heeft en ontwikkelt continu nieuwe en bestaande specialismen verder door het benutten van en investeren in mens en technologie. Hiermee vergroot R&D, Innovatie en Expertise de operationele slagkracht van de politie als geheel.



Inclusieve teams binnen het cluster bieden medewerkers ruimte om vakmanschap en professionaliteit verder te ontwikkelen. Trots op hun bijdrage aan de politie werken zij met passie en lef aan vernieuwing, verbinding en versterking van de politietaak.

### **Bewaken, beveiligen & beschermen**

Bewaken en beveiligen wordt uitgevoerd door zowel de LX als de regionale eenheden en de DSI.

De druk op het stelsel bewaken en beveiligen is onverminderd hoog en vraagt ook veel van de politie. Onder meer naar aanleiding van het rapport van de Commissie Bos wordt gewerkt aan versterking van het stelsel bewaken en beveiligen. In de kabinetsreactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid "*Bewaken en beveiligen. Lessen uit drie beveiligingssituaties*" is aangegeven dat de huidige verbeteringen binnen het stelsel doorgezet moeten worden, maar dat daarnaast een fundamentele verandering van het stelsel nodig is. Aankomende jaren zal verder worden gewerkt aan verbeteringen én aan de komst van een nieuw stelsel "beveiligen van personen". Dit zal om een extra inzet van de politie en samenwerking met andere partijen vragen. Het ministerie van JenV verkent nieuwe bevoegdheden voor de politie die nodig zijn om mogelijkheden die de politie nu al toepast, duurzaam en robuust wettelijk te verankeren

Doelstelling Bewaken, Beveiligen & Beschermen:

1. Het huidige bewaken en beveiligen en (getuigen)bescherming in samenhang door te ontwikkelen. Eind 2025 is Bewaken, Beveiligen en Beschermen kwalitatief hoogwaardig, toekomstbestendig en wendbaar ingericht en functioneert als hoofdproces binnen de politieorganisatie.
2. Daarnaast is de politie ten opzichte van de stelselpartners gezaghebbend op basis van inhoudelijk hoogwaardige advisering en kwalitatieve uitvoering in de stelsels voor Bewaken en Beveiligen en (Getuigen)bescherming.

Bewaken, Beveiligen en Beschermen van personen, objecten en diensten is een hoofdproces van de politie en daarmee een van de taken van de politie. In specifieke gevallen is er samenloop met het andere onderdelen van de politie zoals het team Getuigenbescherming.



De politie vervult –in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag –op basis van vakmanschap haar rol in het nieuwe Stelsel Beveiligen van Personen<sup>1</sup>. Het gezag bepaalt –geadviseerd door de politie –het benodigde weerstandsniveau. De politie samen met de KMar en/of andere ketenpartners voert de maatregelen uit.

De politie werkt intelligence-gestuurd aan risicobeheersing. De focus is gericht op het terugdringen van het dreigingsniveau dan wel het verminderen van het veiligheidsrisico. De genomen weerstandsmaatregelen dienen passend te zijn bij de dreiging. De zorgplicht van de overheid is niet onbeperkt; in de basis zijn maatregelen tijdelijk, tenzij anders bepaald.

Het proces Bewaken, Beveiligen en Beschermen wordt gevormd door beveiligingsexpertise, opsporing en intelligence. Dit is georganiseerd in een herkenbaar organisatieonderdeel van de politie. Dit onderdeel stimuleert samenwerking en integraal handelen binnen de politieorganisatie. Intelligence en Opsporing zijn daarmee integraal onderdeel van het proces Bewaken, Beveiligen en Beschermen en hebben hiervoor capaciteit beschikbaar.

Ontwikkeling van expertise/ specialisme en ook innovatie op het hoofdproces Bewaken, Beveiligen en Beschermen wordt ondersteund en gestimuleerd.

Het programma stuurt de verandering aan met behulp van drie verandertechnieken:

1. Continu Verbeteren.
2. Stapsgewijs Vernieuwen.
3. Disruptief Innoveren.

Door zichtbaar en betrokken te zijn op alle niveaus in de ontwikkeling van het nieuwe hoofdproces Bewaken, Beveiligen en Beschermen, creëert LX een solide basis voor het voortdurend monitoren van ontwikkelingen. Medewerkers en organisatieonderdelen hebben binnen de gestelde kaders de vrijheid om autonoom, in samenspraak met elkaar en gebaseerd op praktijkervaring, invulling te geven aan de voortdurende ontwikkeling op de drie verandermethodieken.

Het vertrekpunt voor het uiteindelijke ontwerp van het nieuwe hoofdproces is gebaseerd op de praktijk en het inhoudelijke werk. Dit impliceert dat het ontwerp voortvloeit uit een inclusief proces, waarin medezeggenschap is ingebed en waarbij de voorwaarde geldt dat wijzigingen een positieve impact hebben op de operationele aspecten binnen het nieuwe hoofdproces.

### **Infra**

De maatschappij staat bij INFRA voorop. Medewerkers werken vanuit de overtuiging dat de inwoners van Nederland recht hebben op een veilige samenleving. Van de Nederlandse hoofdinfrastructuur en de sector transport & logistiek wordt dagelijks intensief gebruik gemaakt. INFRA zorgt voor een infrastructuur en een sector transport & logistiek die veilig zijn én niet door criminelen worden misbruikt. INFRA zet zich 24/7 in om dit streven te bereiken, door voelbare positieve maatschappelijke effecten te creëren. Hiervoor maakt zij gebruik van specifieke kennis en deskundigheid op het gebied van landelijke operaties, coördinatie en expertise. INFRA richt zich hierbij op het plegen van brede interventies binnen (inter-)nationale hoofdvervoersstromen van (illegale) goederen, mensen, geld en informatie. Zij voert hierbinnen taken uit op de (digitale) snelweg, het water, het spoor en in de lucht.

INFRA heeft, als dieptespecialist, hierin zowel eigenstandige taken als ondersteunende taken die vanwege hun cruciale aard landelijk zijn belegd, en die ten behoeve zijn van de eigen entiteit, andere entiteiten, de regionale eenheden, en samenwerkingspartners.

---

<sup>1</sup> • De tekst beschrijft alsof het stelsel beveiligen van personen al bestaat in 2025. Wanneer precies sprake is van de start van het nieuwe stelsel beveiligen van personen is echter nog niet besloten. In de Kamerbrief van 26 oktober 2023 (kst. 29911, nr. 426, blz. 4) staat “Tot aan de inwerkingtreding van de wetwijziging, en daarmee het nieuwe stelsel beveiligen van personen, behouden organisaties hun formele verantwoordelijkheid en bestaande bevoegdheden in het huidige stelsel.”. Aangezien ook binnen de bestaande wettelijke kaders al bepaalde belangrijke elementen uit het nieuwe stelsel mogelijk zijn, kan (primair door de NCTV) worden besloten eerder met het nieuwe stelsel te starten.

Met de aandachtsvelden transportcriminaliteit en openbare orde & veiligheid als belangrijke en rode draden, zijn de volgende thema's geprioriteerd: ondermijning; mensenhandel; cybercrime; milieucriminaliteit; mobiel banditisme, property crime en ladingdiefstallen; noodhulp lucht; nationale veiligheid; maatschappelijke onrust en grootschalige verstoringen van de openbare orde; en vakontwikkeling / kennis & expertise.

### **Nationale Intelligence**

De landelijke eenheid LX speelt een belangrijke en coördinerende rol op het gebied van nationale intelligence. De onderdelen van de Intel binnen de eenheid LX leveren ook in 2024 weer een bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van de Nationale Intelligence Agenda (NIA) op de onderdelen nationale informatiecoördinatie t.b.v. beleid (overzicht thema's), de nationale informatiecoördinatie t.b.v. de operatie (overzicht incidenten of nationale evenementen) en de Fenomeenbeelden (inzicht en vooruitzicht). Datagedreven intelligence vormt de leidraad in het werk en zal in 2025 verder uitgebouwd en versterkt worden. De uitdagingen daarbij zijn om enerzijds vanuit de gigantische hoeveelheid informatie (big data) gezamenlijke operationele en strategische inzichten te ontwikkelen, die ook kunnen worden omgezet naar effectieve interventies en anderzijds dat dit op gelegitimeerde en ethische wijze plaatsvindt. Verdere investeringen in thema's als data intelligence, Human Intel, open source intelligence en sensing zullen daarbij een rol spelen.

Deze en nog vele andere ontwikkelingen vragen om een andere organisatie van intelligence met nationale regie en coördinatie. Prioriteiten stellen, ervoor zorgen dat data op dezelfde manier vastgelegd wordt en dat de politie met dezelfde kwaliteitsstandaarden werkt. Een organisatie die zorgt voor interne en externe verbinding, zodat ons werk maximaal effect heeft. De Nationale Intelligence Voorziening (NIV), die vanuit de eenheid LX gestimuleerd wordt, moet die rol gaan vervullen.

Eén voorziening waarin de politie samen met haar partners werkt aan veiligheidsvraagstukken. De NIV heeft de ambitie om overzicht en inzicht te bieden en partijen en data binnen dit netwerk aan elkaar te koppelen. Daarnaast prioriteert de NIV het werk op basis van impact. Ze dient hiermee als kompas voor de politieorganisatie. Het duiden van veiligheidsvraagstukken, fenomenen, trends en ontwikkelingen zorgt voor meer slagkracht van de politie op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Een andere manier van werken en blik op onze intelligence organisaties, met maar één doel voor ogen: het vergroten van de veiligheid van onze samenleving.

In de praktijk betekent dit dat de NIV met 5 kerntaken aan de slag gaat:

1. (Inter)Nationale Intelligence Coördinatie op thema's.
2. Speciale Intelligence Operaties en Projecten.
3. Intelligence Bewaken, Beveiligen en Beschermen.
4. Intelligence Expertise.
5. Radarfunctie.

Bij deze kerntaken staan 3 kernzaken centraal:

- Data & kwaliteit
- Vakmanschap, kennis & ontwikkeling
- Netwerken

De totstandkoming van de NIV kost enkele jaren. Met als doel dat de politie nu en in de toekomst gezien wordt als een betrouwbare partner en resultaatgerichte speler met (inter)nationale impact. Dit programma is in 2024 van start gegaan.

## 6.6 Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS)

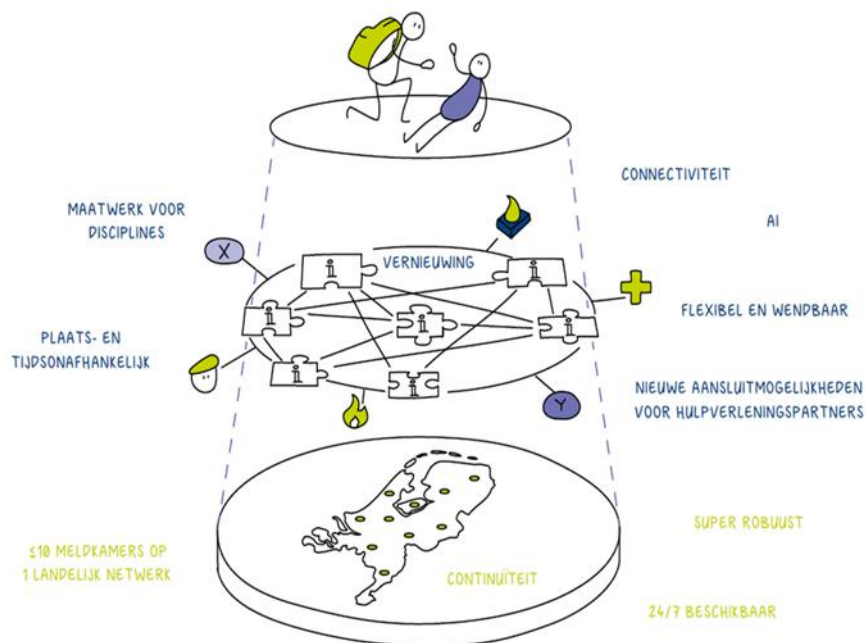
De Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) is een samenwerkingsverband van de meldkamers van de politie, brandweer, ambulance en Koninklijke Marechaussee (KMar). LMS organiseert en draagt zorg voor een landelijk beheerd, 24/7 bereikbaar en beschikbaar netwerk van tien operationeel en technisch met elkaar verbonden meldkamerlocaties waarop de hulpdiensten hun meldkamerfunctie (gezamenlijk) kunnen uitoefenen. Per 1 januari 2023 is LMS een ingerichte beheerorganisatie binnen de politie, als veertiende onderdeel. Voor deze taak ontvangt de politie een bijzondere bijdrage en geldt een separate governance die vastgelegd is in de hoofdlijnen van beleid en beheer van meldkamers.



### Ontwikkellijnen

In het domein waar elke seconde telt, zorgt LMS 24/7 voor continuïteit van meldkamervoorzieningen, die de lifeline vormen voor burgers en hulpverleners.

In onderstaande tekening zijn de basisprioriteiten (in groen) aangegeven en daarboven de ontwikkeling en vernieuwing (in blauw).



LMS kent vijf meerjarige ontwikkellijnen.

### 1. Versterken continuïteit en stabiliteit van netwerk van meldkamers en missie-kritische communicatie(voorzieningen)

Vergroten van de robuustheid van de bestaande infrastructuur en voorzieningen, verbeteren van de (fysieke) omstandigheden op de meldkamerlocaties zodat deze de uitvoering van de meldkamerfunctie optimaal ondersteunen.

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van:

- 112 robuustheid techniek verbeteren door met andere providers te gaan samenwerken.
- Verbeteren radiodekking door opstelpunten met een 4G back up voorziening uit te rusten, door nieuwe opstelpunten te plaatsen en door – waar mogelijk – innovatieve alternatieven in te zetten voor C2000-opstelpunten.
- Het vastgestelde verbeterplan GMS (Geïntegreerd Meldkamer Systeem) uitvoeren, waarin forse ingrepen op de infrastructuur en software van GMS worden genomen (GMS, webservice en broker).
- Voorbereiden aanbesteding van het Nieuwe Meldkamer Systeem (NMS), de opvolger van GMS.
- Elektrotechnische en Werktuigbouwkundige installaties (E&W) op de meldkamerlocaties verbeteren naar TIER II (vergroten redundantie)<sup>2</sup>.

<sup>2</sup> TIER classificatie – om de beschikbaarheid van E&W installaties te classificeren.

## 2. Privacy, security en duurzame toegankelijkheid

Privacy, security en duurzame toegankelijkheid verankeren in systemen, processen en gedrag. Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van maatregelen nemen op gebied van privacy zoals verwerkingenregister op orde brengen, BIO implementeren (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), continuïteitsplannen maken en oefenen, testomgeving inrichten, komen tot een plan van aanpak op risicomitigatie van het landelijk IV- ICT platform samen met de politie.

## 3. Verbinding en informatie delen

Verkennen en uitwerken van mogelijkheden om verbinding en informatie delen verder en anders vorm te geven, zoals:

- invulling geven aan bestaande afspraken ten aanzien van het netwerk en basis om met elkaar de meldkamerfunctie optimaal te kunnen vervullen;
- verkennen op welke manier verbinding gemaakt kan worden met de achterban en andere samenwerkingspartijen van de disciplines;
- verkennen welke mogelijkheden bestaan om meer plaats- en tijdonafhankelijk te werken.

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van:

- Het realiseren van het netwerk van 10 meldkamers. Medio 2025 wordt de laatste meldkamer (Midden-Nederland) aangesloten.
- Bredere inzetbaarheid remote werkplekken, verkennen toepasbaarheid cloud-oplossingen.

## 4. Nieuwe technologieën

Onderzoeken en toepassen van nieuwe technologieën die de meldkamerfunctie kunnen ontlasten en/of versterken, denk hierbij aan:

- het inzetten van technologie om de centralist beter te ondersteunen, waardoor capaciteit efficiënter kan worden ingezet;
- onderzoeken van mogelijkheden voor technische ondersteuning. Hierdoor kan de meldkamer een proactieve rol ontwikkelen, i.p.v. de nu reactieve rol. Dit kan door, op basis van informatie uit verschillende bronnen, te voorspellen en voor te bereiden;
- de meldkamer als centraal punt.

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van: doorontwikkeling van automatisch melden (naar een internationale standaard), misbruik 112 terugdringen (door inzet AI), beeldregie inrichten en organiseren innovatiekracht LMS.

## 5. Samen werken aan de basis

Met alle partijen samen werken aan een stevige basis voor de keten LMS. De disciplines en/of de ministeries hebben een aantal gezamenlijke opdrachten op het scheidingsvlak van beleid, beheer en operatie, om de basis van de samenwerking en het functioneren van het netwerk van de meldkamers als geheel te versterken.

Het jaar 2025 staat onder andere in het teken van:

- bouwen aan een gemeenschappelijke architectuur samen met het meldkamerveld (BIAT: processen uit de Business-laag, de gemeenschappelijke Informatie-laag, de Applicatie-laag en de Techniek-laag);
- afspraken maken over gegevensverantwoordelijkheid;
- informatiebeveiliging als keten naar BBN3 brengen<sup>3</sup>;
- harmoniseren meldkamerapplicaties;
- een meldkamerveldbreed risicoraamwerk.

---

<sup>3</sup> De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) kent drie basisbeveiligingsniveaus, ook wel BBN's genoemd. BBN3 is het hoogste niveau.

### **Lange (beleids)lijnen**

De meldkamerwereld is een wereld die lange lijnen kent en snel verandert. Een wereld waarin zowel de vraag- als aanbodzijde van nature gedifferentieerd en gecompartmenteerd functioneert en waarin het palet aan gebruikers en leveranciers eerder toe- dan afneemt. De LMS wil een adaptieve beheersorganisatie zijn, die zich continu kan aanpassen en mee kan bewegen met de behoeften en belangen van burgers, hulpverleners, centralisten en beheerders.

### **Planning & control**

De planning & controlcyclus is ingericht op deze veranderlijke wereld met lange lijnen. Jaarlijks maakt LMS in afstemming met het meldkamerveld een meerjarig beheer- en bestedingsplan. Elke vier maanden rapporteert de LMS over de voortgang op de uitvoering. Daarnaast maakt LMS een jaarverantwoording over de realisatie van het beheer- en bestedingsplan die aan de multi-governance wordt voorgelegd. Deze jaarverantwoording is een verbijzondering van de jaarverantwoording politie over de bijzondere bijdrage Beheer meldkamers.

## 7 Personeel

### 7.1 Personeel

#### Strategische personeelsplanning

De strategische personeelsplanning is onderdeel van het Strategisch Organisatie en Personeelsbeleid (SO&P-beleid). Het korps wil in staat zijn goed werk te leveren met bekwame medewerkers, in de juiste bezetting en met de noodzakelijke wendbaarheid. Het SO&P-beleid helpt het korps om, binnen elk werkveld, klaar te zijn voor de veiligheidsvraagstukken van (over)morgen. De politie is steeds adaptief ten aanzien van ontwikkelingen in de actuele veiligheidsvraagstukken. De diverse kabinetten Rutte hebben hieraan bijgedragen door stevige investeringen in de politie, met extra politiemensen en versterking van een aantal belangrijke thema's, zoals Bewaken en beveiligen, Ondernijning, Mensenhandel en Zeden.



De politie en haar (gezags-)partners vinden dat de verankering in de wijk behouden moet blijven. Dit is noodzakelijk om een voor iedereen herkenbare, vertrouwde en gezaghebbende politie te zijn en daarmee een politie voor iedereen. De komende jaren ziet de politie zich gesteld voor een vraagstuk op inzetbaarheid en voldoende operationele capaciteit. De politie verwacht de komende jaren een flinke uitstroom. De realiteit is dat een groot aantal basisteams, die de basis vormen van het politiewerk op straat, onderbezet zijn en nog een aantal jaar onderbezet zullen blijven.

Door technologische ontwikkelingen kijkt de politie steeds meer naar bijvoorbeeld digitalisering en/of het inzetten van technologische middelen voor het realiseren van prestaties en het leveren van 'veiligheid'. Ook door het uitvoeren van pilots (o.a. VVC in Den Haag) wordt gekeken of het werk op een efficiëntere manier uitgevoerd kan gaan worden. Vanuit een integraal perspectief wordt gezien hoe de politie haar inzet flexibeler kan regelen. In 2025 wordt beoogd de visie op aanstellingen te realiseren. Daarbij worden ook de consequenties voor de opleidingen in beeld gebracht.

Om ervoor te zorgen dat de politie ook in de nabije toekomst goed en juist is bezet, is mede gezien de krapte op de arbeidsmarkt, in 2023 begonnen met het uitwerken van een arbeidsmarktstrategie. In de begrotingsjaren (2025-2029) wordt daarom veel aandacht besteed aan diverse personeelsstromen, zoals onderkend in de arbeidsmarktstrategie. Voorbeelden hiervan zijn initiële instroom (PO21 en de nieuwe bacheloropleidingen) en instroom via andere paden zoals via ES1 (specifieke inzetbaarheid) en ATH-BOA. En behoud specifieke groepen (o.a. Bewaken en Beveiligen, Meldkamer en I&S).

De strategische personeelsprognose, voor zowel de operatie als de bedrijfsvoering, geeft inzicht in de personeelssamenstelling en de kwalitatieve en kwantitatieve behoefte aan in-, door- en uitstroom van personeel.

De hogere uitstroom kan komende jaren ternauwernood worden opgevangen met de maximaal mogelijke instroom van aspiranten en een toenemende instroom via andere paden. In de afgelopen jaren is de ingerichte en toegekende formatiegroei zodanig geweest dat de formatie de bezetting gedurende de gehele begrotingsperiode (2025-2029) overstijgt.

De onderbezetting in de GGP en Tactische Opsporing houdt aan en neemt in sommige eenheden nog wat toe. De reden hiervoor is dat de opleidingscapaciteit al maximaal wordt benut en dit de hogere uitstroom en doorstroom uit deze vakgebieden niet of nauwelijks overtreft. Stijging van de bezetting op deze vakgebieden laat daarom nog enkele jaren op zich wachten.

### **Operationele Sterkte (OS)**

De pensioenuitstroom piekte in 2021 met een uitstroom van zo'n 1.700 fte. De komende jaren blijft de pensioenuitstroom fors met gemiddeld 1.200 fte per jaar. Vanwege de personeelsopbouw, maar ook door afspraken die met de vakorganisaties zijn gemaakt over de regeling vervroegd uittreden (RVU). De huidige regeling eindigt ultimo 2025. In het jaar 2024 wordt besloten of de RVU een vervolg krijgt.

Daarnaast heeft de krappe arbeidsmarkt geleid tot een aanzienlijke stijging van de overige uitstroom in de jaren 2022 en 2023. Aangezien die arbeidskrapte voorlopig aan zal houden, resulteert dat in een hoge overige uitstroom (boven op de genoemde pensioenuitstroom) van gemiddeld 1.700 fte per jaar in de begrotingsperiode 2025-2029.

De bezetting van de operationele sterkte (inclusief aspiranten) groeit in de periode 2025-2029 naar verwachting met ongeveer in totaal 1.800 fte. Ondanks deze groei in de bezetting is er in 2029 nog sprake van onderbezetting in de operationele sterkte. Dit komt door de eerdergenoemde uitstroom gecombineerd met de stijging van de formatie. De bezetting stijgt volgens de prognose vanaf eind 2025. De bezetting van aspiranten (medewerkers in opleiding) is de gehele begrotingsperiode hoger dan de aspirantenformatie (overbezetting). Dat is nodig om de vervangingsvraag en de uitbreiding te realiseren.

In de begrotingsperiode 2025-2029 stijgt de formatie van de operationele sterkte met in totaal 600 fte's.

In het kader van intensivering van de aanpak van ondermijning is samen met partners in de veiligheidsketen gestart met de Nationale Samenwerking tegen Ondernemende Criminaliteit (NSOC).

Verder leiden maatschappelijke ontwikkelingen (toename bedreigingen) tot aanvullende gelden voor het contingent Personeelsbeveiliging (Bewaken en Beveiligen). Ook hebben moties uit de Tweede kamer (zoals Hermans) geresulteerd in extra uitbreidingen.

De politie zet maximaal in om bij te sturen op de onderbezetting ten opzichte van de gestegen formatie. Sinds 2021 is het basispolitieonderwijs (niveau 4) verkort van drie naar twee jaar. Deze verkorting draagt bij aan een snellere balans tussen formatie en bezetting. Op basis van de strategische personeelsprognose wordt jaarlijks een instroomarrangement opgesteld voor zowel het Basis Politie Onderwijs (BPO) als voor de overige instroom die opleidingscapaciteit van de Politieacademie vraagt. Dat arrangement geeft de benodigde instroom aan, rekening houdend met een maximale instroomcapaciteit van ongeveer 2.500 fte's aspiranten per jaar. Deze capaciteit wordt tot aan het eind van de begrotingsperiode maximaal benut.

Verder wordt maximaal ingezet op de instroom via andere paden dan het BPO. De benodigde omvang ligt de komende jaren jaarlijks rond de 1.500 fte. Hierbij wordt een expliciete keuze gemaakt voor meer HBO'ers. Daarbij wordt rekening gehouden met de wens vanuit de vakgebieden opsporing en de informatiefunctie tot meer



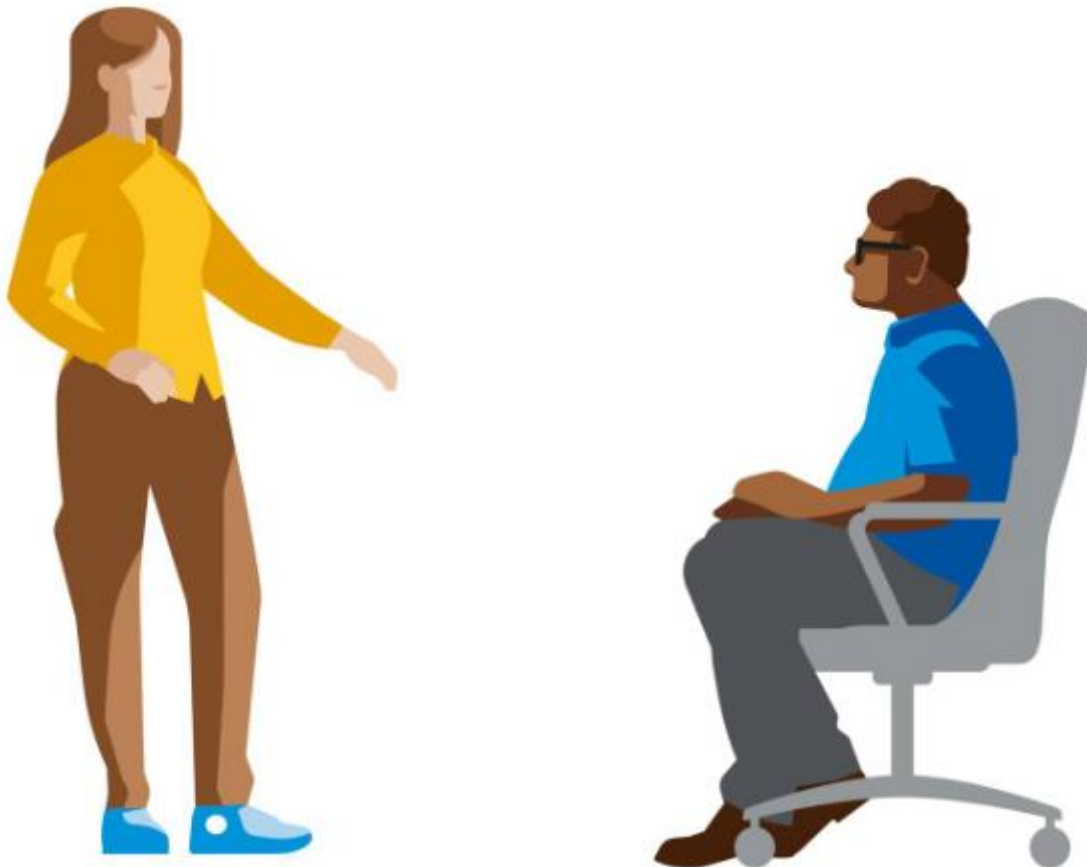


HBO-instroom dan op grond van de doelformatie nodig zou zijn. Geregeld worden MBO-functies vacant gehouden waardoor HBO-medewerkers kunnen instromen.

### **Niet-Operationele Sterkte (NOS)**



Tot de NOS van de politie behoren o.a. alle ondersteunende bedrijfsvoeringsfuncties in het korps en de docentenfuncties bij de Ondersteunende dienst Politieacademie.

Al een aantal jaren is de bezetting van de NOS hoger dan de formatie. Om de overbezetting te verminderen is een daalpad afgesproken. Een deel van de NOS-overbezetting bij de Regionale Eenheden wordt gebruikt om de effecten van de onderbezetting in de OS te mitigeren. De NOS ondersteunt waar mogelijk de OS door taken over te nemen die niet noodzakelijkerwijs door een medewerker met een OS-functie hoeven te worden gedaan. Denk hierbij aan ondersteunende taken bij de leiding van de basisteams (waardoor zoveel mogelijk tijd aan de operatie besteed kan worden). Formatie-uitbreiding vindt met name plaats voor beheerstaken in het kader van ondernijning.



# Personeel

Dit overzicht toont de formatieve sterkte van de operationele sterkte (OS), inclusief de aspiranten. En de formatieve niet-operationele sterkte (NOS) in 2025.

-  Operationele sterkte (incl. aspiranten)
-  Niet-operationele sterkte

## Landelijke Meldkamer Samenwerking

 5  
 456

## PDC+ Staf KL + Korpsleiding

 25  
 8.109

## PDC aspiranten

 1.421

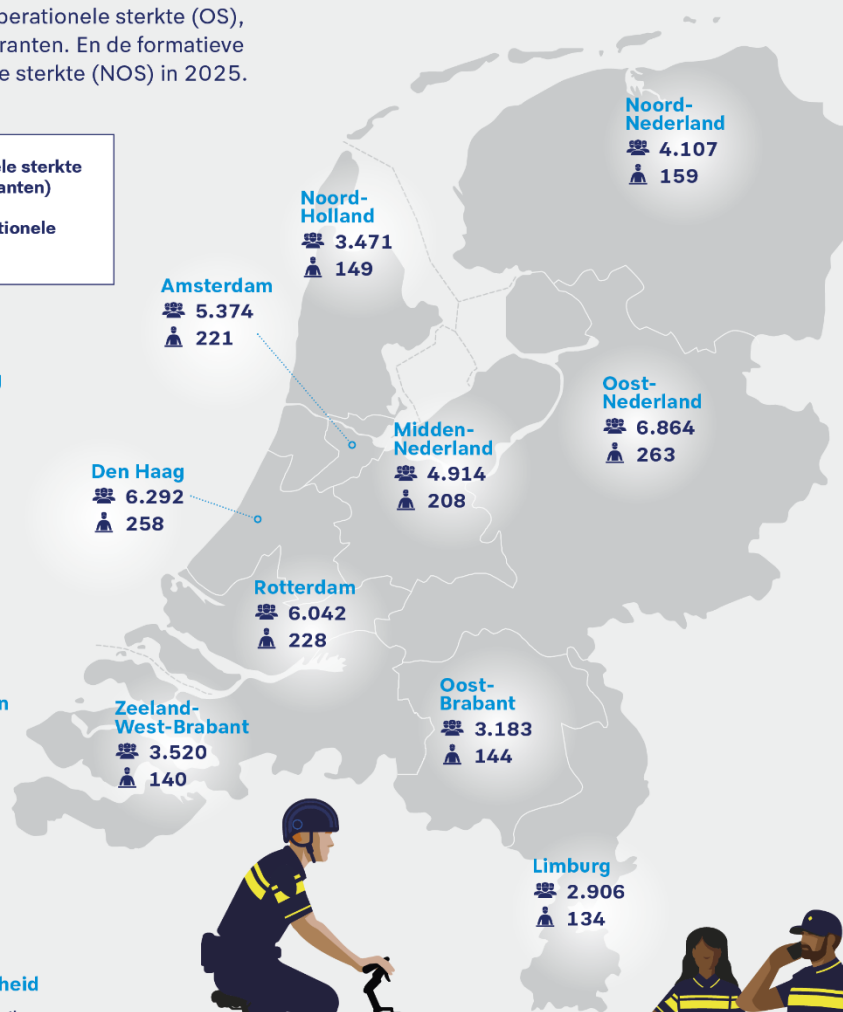
## Politie-academie

 30  
 1.352

## Landelijke eenheid

Opsporing en Interventies (LO) + NSOC  
 2.148  
 76

Expertise en Operaties (LX)  
 3.589  
 352



### **Modernisering sterktebegrip**

Het sterktebegrip beoogt een indicator te zijn van de operationele slagkracht van de politie. Een belangrijk aspect hierbij is een strikt onderscheid in Operationele Sterkte (OS) en Niet-Operationele Sterkte (NOS). Is de OS-capaciteit voldoende om aan de maatschappelijke opgave te voldoen en om adequaat te reageren als situaties daarom vragen. Het is evident dat het sterktebegrip een belangrijk stuur- en beheersinstrument is, zowel voor de politiek en de gezagen als voor de politie zelf. Sinds de vaststelling van het sterktebegrip in 2009 is de samenleving en daardoor ook de primaire politietaak echter wezenlijk veranderd.

In 2009 is de telling van politiemedewerkers aangepast van 'medewerkers in het primaire proces en overhead' naar OS om een betere koppeling te maken tussen het beschikbare budget en de aantallen medewerkers die een directe bijdrage leveren aan de veiligheid.

Zo omschrijft de toenmalige minister het:

«In mijn eerdere brieven over de ontwikkeling van de politiesterkte, die ik met u heb gedeeld, heb ik aangekondigd naar een andere wijze van sturen op de politiesterkte te willen. De prestaties van de politie zijn immers belangrijker dan de focus op exacte aantallen fte's. Daarnaast maken de kredietcrisis en de bezuinigingsvoorstellen het noodzakelijk dat de (ontwikkeling van) politiesterkte en de financiën van de korpsen meer hand in hand gaan. De sterkteafspraken zoals deze met de korpsen in de loop der jaren zijn gemaakt zijn geen goede afspiegeling (meer) van de budgetten aan korpsen.» (TK 29628 nr. 137)

Feitelijk doet de aanleiding waarom tot een nieuwe definitie in 2009 is besloten zich nu opnieuw voor.

De beschrijving van (alle) NOS als (uitsluitende) ondersteunende functies past niet meer bij de realiteit, onder andere door de verruiming van de bijdrage aan het uitvoerende politiewerk door NOS-medewerkers. Maar ook omdat de van oorsprong budgettair ingegeven definitie inmiddels gehanteerd wordt als een maatstaf voor beschikbare uitvoerende politiecapaciteit. Wat alleen al door het volledig meetellen van aspiranten (medewerkers in opleiding) geen zuiver beeld geeft.

Uit TK 29628 nr. 137:

«Op deze wijze wordt inzichtelijk wie allemaal door de politie wordt betaald en producten en diensten leveren t.b.v. die politietaak. De huidige definities bieden niet dit inzicht, want sommige medewerkers met een administratief technische aanstelling verrichten werkzaamheden voor het operationele proces, bijvoorbeeld in de specialistische opsporing of in de meldkamer.».

Door de bovengeschetste ontwikkeling werken NOS-collega's (inmiddels) ook aan het operationele proces.

Kortom, sturing op de huidige definitie van het sterktebegrip en het hanteren van een OS-sterkteafpraak sluit niet meer aan bij de huidige omgeving en belemmert eenheidschefs bovendien in het voldoen aan de opgaven waarvoor zij gesteld staan. Het korps is in 2024 drukdoende met het opnieuw bepalen van de indicatoren voor de operationele slagkracht en naar het onderscheid tussen OS en NOS als stuur- en beheersinstrument.

### **Cultuur en Leiderschap**

De aandacht voor vraagstukken op het gebied van sociale veiligheid, inclusie en leiderschap neemt toe. In het Inrichtingsplan Nationale Politie zijn deze dossiers niet structureel ingericht; de afgelopen jaren is gewerkt met tijdelijke organisatieconstructen. De aandacht en inzet die cultuur en leiderschap zouden moeten krijgen, om als korps te voldoen aan de behoeften van de organisatie, is in de huidige inrichting onvoldoende. De korpsleiding wil grensoverschrijdend gedrag binnen de organisatie structureler aanpakken en steviger inzetten op het realiseren van de gewenste cultuur en het creëren van een psychologisch en sociaal veilig werk- en leerklimaat. De rol van 'de lijn' is daarbij cruciaal: leidinggevend worden ondersteund om die rol goed in te kunnen vullen. Dit vraagt om kennis en expertise op stafniveau, in de vorm van een expertisegebied waar de inzichten en beleidsontwikkeling over gedrag, cultuur en sociale veiligheid en het leiderschap dat daarvoor nodig is samenkomen en structureel worden verankerd. In 2024 wordt voor dit expertisegebied voorbereid, zodat het expertisegebied in 2025 kan worden ingericht. Onderdeel van de voorbereiding is het realiseren van een structurele dekking van dit expertisegebied.

### **Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP)**

Na een langdurig voortraject zijn de politiebonden, het ministerie van Justitie en Veiligheid en de korpsleiding het begin 2024 eens geworden over een oplossing voor het verbeteren van de (operationele) leiding en de personeelszorg bij de politie. Hiervoor dient opnieuw gekeken te worden naar het LFNP.

Het is de verwachting dat de ingebruikname van het doorontwikkelde domein Leiding en het nieuwe vakgebied voor Gespecialiseerde Politietaken in het landelijk functiegebouw in 2025 zullen plaatsvinden. Hiervoor dienen vernieuwde functiebeschrijvingen en waarderingen, inclusief bijbehorende opleidings- en competentieprofielen van de algemeen leidinggevend en plaatsvervangers te worden gemaakt. Het aangepaste LFNP gaat een wetgevingstraject doorlopen om in ministeriële regeling te worden vastgelegd, gevolgd door het implementatietraject. Eind 2025 zal het korps kunnen starten met de invoering van de nieuwe functies.

De financiële impact van deze beweging is nog niet exact te bepalen op het moment van schrijven. De ontwikkeling kent zowel kostenverhogende (hogere inschaling) als kostenverlagende (lager aantal leidinggevend en plaatsvervangers) elementen. Tegelijk raakt dit de (kostenverhogende) beweging tot het verkleinen van de 'span of care' (minder medewerkers per leidinggevende).

Verder wordt in 2025 nog gewerkt aan de doorontwikkeling van hoogwaardig specialisten binnen het functiegebouw en de doorontwikkeling van het niveauverschil s5-s6 (I&S en Beveiliging).

Om voldoende op de toekomstige opgaven te kunnen inspelen, is het wenselijk dat het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP) continu wordt getoetst op praktijkknelpunten.

### **Professionaliseren capaciteitsmanagement**

De vraag naar politiezorg is in principe oneindig, de capaciteit van de politie niet. De politie zegt graag bewust en vooraf 'ja' tegen burgers en bestuurders ten aanzien van taken die zij kan uitvoeren. De professionalisering van capaciteitsmanagement (CM) draagt hiertoe bij door een transparant en eenduidig keuzeproces te faciliteren. Door continu balans aan te brengen tussen de vraag naar en het aanbod van politiecapaciteit draagt CM bij aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers; het voorkomt overvraging van de organisatie en daarmee van individuele medewerkers.

Voor de ontwikkeling van CM is al in 2018 een visiedocument vastgesteld, waarin verantwoord kiezen, flexibiliseren, kostenbewustzijn, ruimte geven en medewerkerswelzijn centraal staan om de prestaties te realiseren. Succesbepalende activiteiten daarbij zijn: een procesbeschrijving capaciteitsmanagement, sturing met capaciteitsmanagement en cultuurontwikkeling.



De afgelopen jaren zijn op dit gebied diverse stappen gezet. In 2023 is het tactische deel van het nieuw aangeschafte CM-systeem in gebruik genomen. Met ondersteuning vanuit het landelijke programmteam is het systeem gebruikt om tactische jaarplannen voor 2024 op te stellen. In het najaar van 2024 zullen alle gebruikersgroepen getraind worden. Begin 2025 zal het nieuwe CM-systeem in volle omvang in gebruik worden genomen.

### **Leren en Ontwikkelen**

Het ministerie van Justitie en Veiligheid, de Politieacademie (PA) en de Nationale politie Politie werken aan een betere invulling van de samenwerking. Dit zal in 2025 verder vorm krijgen, niet in de laatste plaats vanwege de veranderde wijze van financiering die voor de PA is gekozen.

Deze financiering zal meer moet aansluiten bij de planning- en controlcyclus. Dit zal ook gevolgen hebben voor de behoeftestellingen BPO (Basispolitieonderwijs), HPO (Hoger Politieonderwijs) en VPO (Vakspecialistisch Politieonderwijs) van de politie aan de PA, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Het korps gaat in 2025 verder met het verbeteren van zowel de behoeftestelling als het proces van behoeftestelling voor BPO, HPO en VPO, inclusief doorstroomopleidingen.

Hierbij zal aandacht worden besteed aan:

- vertalen van de kwaliteit van de meerjarige strategische planvorming naar de onderwijsbehoefte van de politie;
- in beeld brengen van keuze- en prioriteringsvraagstukken t.b.v. de besluitvorming;
- actualiseren van onderwijsmodaliteiten en onderwijsaanbod a.d.h.v. beleidskaders (wetgeving, leren en ontwikkelen);
- procesregie op de jaarlijkse kwantitatieve- en kwalitatieve behoeftestelling politieonderwijs.

Daarnaast zal in 2025 in gezamenlijkheid met de PA worden gewerkt aan de uitwerking van de visie op aanstellingen, voor zover het om de consequenties voor de opleidingen gaat.

### **Politievrijwilligers**

In 2024 wordt de visie op politievrijwilligers geactualiseerd met als doel de instroom en de verschillende mogelijkheden van inzet te borgen, te vergroten en te verbreden. Om tot een uitbreiding van het aantal politievrijwilligers te komen, zal op de korte termijn voornamelijk worden ingezet op executieve politievrijwilligers met specifieke inzetbaarheid en politievrijwilligers in de ondersteuning. Tevens wordt de mogelijkheid verkend om politievrijwilligers in te zetten als ATH-BOA. Aangezien het hierbij gaat om vormen van inzet die géén of relatief gezien een korte opleiding vergen, is de verwachting dat deze politievrijwilligers sneller ingezet kunnen worden in de organisatie. Executieve politievrijwilligers met generieke inzetbaarheid worden met name geworven onder de beroepskrachten die de politieorganisatie verlaten danwel met pensioen gaan.

### **CAO**

Eind 2023 is een nieuwe cao voor de periode 1 juli 2024 t/m 30 november 2025 afgesloten. In 2025 wordt verdergegaan met het uitvoeren van de afspraken uit dit arbeidsvoorwaardenakkoord. Het uitgangspunt is dat voor afloop van het lopende akkoord, dus voor december 2025, een nieuwe cao wordt afgesloten. In 2025 worden hiervoor de voorbereidende werkzaamheden voor getroffen.

Ook worden, naar aanleiding van eerdere cao's, afspraken in het kader van onder andere belonen, individueel keuzebudget, mobiliteit, duurzaamheid en inclusiviteit uitgewerkt.

### **Arbeidsmarkt**

De arbeidsmarktstrategie richt zich met name op behoud van medewerkers (binden & boeien), optimalisatie van het proces van de instroom van medewerkers en het anders organiseren van het werk. Voor de uitvoering van de maatregelen uit de arbeidsmarktstrategie is het opdrachtgeverschap versterkt. De geprioriteerde maatregelen zijn geclusterd naar zes deelopdrachten met een expliciete opdrachtnemer/eigenaar.

Het doel van de deelopdrachten is het verbeteren van de sturing op de voortgang van de geprioriteerde maatregelen. De opdrachten zelf hebben betrekking op behoud, de initiële instroom, screening, het werving- en selectieproces, beleid en het werkproces opsporing. Bij de deelopdracht behoud, wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan de R&O-cyclus. De deelopdrachten screenen en het werving- en selectieproces richten zich onder meer op het versnellen van het proces. Vakmanschapsontwikkeling voor medewerkers in het kader van behoud, is voor de deelopdracht opsporing van belang. De maatregelen uit de arbeidsmarktstrategie zijn gekoppeld aan de deelopdrachten, en kunnen ook in meerdere deelopdrachten voor komen.

De opdrachtnemer stuurt op de aanpak waarin de maatregelen zijn opgenomen. Periodiek wordt de voortgang gemonitord.

## 7.2 Strategisch organisatie- en personeelsbeleid

### Strategisch Organisatie- en Personeelsbeleid

In- en externe ontwikkelingen vragen steeds meer om het samenbrengen van de opgave van het korps voor de komende korte en lange termijn, gekoppeld aan de juiste bemensing. Dit vormde de aanleiding voor de korpsleiding om te komen tot een Strategisch Organisatie- en Personeelsbeleid (SO&Pb) voor de periode 2021-2025/2030. Zowel korpsleiding als de bonden, de centrale ondernemingsraad en het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie (LOVP) hebben aandacht voor de capaciteit en samenstelling van het personeelsbestand binnen het korps en daarmee de feitelijke inzetbaarheid en bijdrage aan een veilige samenleving. Daarbij staat voorop dat de korpsleiding invulling wil geven aan haar verantwoordelijkheid ten aanzien van goed werkgeverschap. Met het oog op een krappe arbeidsmarkt is dit nadrukkelijk van belang.

Het continu verbinden van de organisatie aan de maatschappelijke opgave vraagt om een bewustzijn van wat op de iets langere termijn te doen is en wat in dit licht vandaag moet gebeuren om dat voor elkaar te krijgen. In een cyclisch proces (P&C cyclus van het korps) wordt per jaarschijf steeds uitgewerkt welke onderdelen in het specifieke jaar vanuit de vijf kernopgaven van het beleid integraal moeten worden aangepakt om de koers uiteindelijk te bereiken en de slagkracht in de operatie te vergroten.

De prioriteit voor jaarschijf 2025 is de duurzame inzetbaarheid van het korps, zoals de maatregelen van de arbeidsmarktstrategie, veilig en gezond werken, leren en ontwikkelen, leiderschap en cultuur, sociale veiligheid en inclusie.

## 7.3 Stelsel beroepsgerelateerde gezondheidsklachten

Het nieuwe rechtspositionele stelsel voor de aanspraken van medewerkers, als sprake is van beroepsgerelateerde gezondheidsklachten, zal - onder voorbehoud van de benodigde regelgeving (AMvB) en financiering - naar verwachting op 1 januari 2025 in werking treden. Dit stelsel zal dan in principe gelden voor alle nieuwe meldingen. Het overgangsrecht bepaalt wie er tijdelijk nog van het huidige stelsel gebruik kan maken en onder welke voorwaarden eerdere incidenten of diagnoses onder het nieuwe stelsel vallen. Overige en lopende meldingen waarbij na herstel en re-integratie resterende schade aan de orde is, gaan vallen onder het overgangsbeleid.

Het nieuwe stelsel zal actief worden gemonitord, o.a. om te beoordelen of ongewenste effecten optreden.

De afspraak is om na drie jaar een evaluatie uit voeren op deze effecten. Bijstelling van de afspraken is mogelijk als daarover overeenstemming is tussen werkgever en vakorganisaties. Na vijf jaar zal een brede evaluatie plaatsvinden.



## 7.4 Integriteit en klachtbehandeling

### **Integriteit**

In 2023 is gestart met het in werking brengen van het vernieuwde stelsel integriteit samen met de interne- en externe partners. Op basis van de ontwikkelagenda voor integriteit wordt gericht gewerkt aan de realisatie van concrete verbeteringen en veranderingen op thema's van het integriteitsstelsel zoals o.a. preventie en interne onderzoeken. Het proces van vaststellen van de ontwikkelagenda is doorlopend en vraagt aan de hand van actualiteit aanscherping en prioritering. Er vindt nauwe afstemming met de stakeholders plaats om te komen tot een realistische prioritering. Onderdeel van het vernieuwde stelsel integriteit is tevens de organisatie van de afdeling integriteit in de Staf Korpsleiding dat in 2024 van start is gegaan. Het proces tot inrichting en formalisatie vindt plaats in 2024 en begin 2025. In 2025 geeft de afdeling integriteit aangestuurd door de directeur Integriteit invulling aan de centrale ontwikkeling en monitoring van beleid, uitvoering van landelijke interne onderzoeken en de aanpak van politieke corruptie.

Voor de aanpak van politieke corruptie zijn in diverse eenheden Fieldlabs opgezet t.a.v. een werkwijze rondom het onderscheid maken tussen 'goed' en 'kwaad' (Nemesis werkwijze). Om dit vervolgens toepasbaar te maken en te verankeren binnen de politie. Daarnaast wordt er in 2024 en 2025 in samenwerking met het kenniscentrum 'mens en organisatie' van de Politieacademie onderzoekscapaciteit op het thema politieke corruptie ingezet met als doel te leren hoe de politie de organisatie én haar medewerkers nog beter kan beschermen tegen deze specifieke vorm van corruptie. Door middel van het inzetten van actieve compliance wordt de kwaliteit op het werkproces interne onderzoeken verder verbeterd. Door de review interne onderzoeken is er al een kwaliteitsverbetering gerealiseerd en door middel van de planning en control cyclus wordt actief gemonitord en gestuurd op de kwaliteit van registratie, triage en de inzet op lerend vermogen. Om de monitoring van de kwaliteit t.a.v. onder andere het interne onderzoeken proces te vereenvoudigen en verbeteren wordt in 2024 het huidige casemanagementsysteem van het werkproces interne onderzoeken (Delta) aangepast. In 2025 wordt parallel hieraan vormgegeven aan een adequater systeem voor registratie én monitoring.

### **Klachtbehandeling**

Een transparante klachtenprocedure draagt bij aan het vertrouwen in en het lerend vermogen van de politie. Het in 2023 gepubliceerde onderzoeksrapport over de kwaliteit van de klachtbehandeling en de aanbevelingen van de ombudsman over professionele klachtbehandeling worden in 2024 vertaald naar concrete landelijke verbeteractiviteiten. In 2024 wordt daarnaast de uitvoeringsregeling klachtbehandeling politie intern geëvalueerd en wordt de regeling in lijn gebracht met de



aanbevelingen van de Inspectie en de gewenste uitvoeringspraktijk. In 2024 is het professioneel begrenzen van aanhoudend en overschrijdend klaaggedrag vast onderdeel van het opleidingsplan voor klachtbehandelaars binnen de politie. De politie maakt hiervoor o.a. gebruik van de expertise van de Nationale ombudsman.

## 7.5 Geweldsaanwending politie, Geweld tegen Politieambtenaren en Veilige Publieke Taak

Met de inwerkingtreding van de Wet geweldsaanwending opsporingsambtenaar en de tweede tranche van de Ambtsinstructie op 1 juli 2022 is de stelselherziening geweldsaanwending voltooid. In 2023 is doorgewerkt aan de implementatie van het nieuwe stelsel en aan beter verantwoord en leren van geweld.

In het kader van het Rijksprogramma Open op orde is per 1 januari 2024 het registratie en archiveringssysteem

Docuflow ingevoerd geïmplementeerd.

Hiermee is ook de archivering op basis geldende (wettelijke) kaders en richtlijnen geborgd waardoor de politie o.a. verantwoording kan afleggen over zijn handelen naar politiek en burger.

Verder wordt geïnvesteerd op de bouw van een Community Geweld, producten ter ondersteuning van een verdere implementatie van het Stelsel Geweldsaanwending en zal in het verlengde daarvan weer een aantal themasessies georganiseerd worden. In samenwerking met andere vakgebieden binnen en buiten de politie wordt kennis en kunde aangeboden om te verbeteren in leren en toepassen van geweld en de-escalerend optreden.

Met de GDPA rapportage en communicatie uitingen (zowel in- als extern) zal ook in 2025 geweldsaanwending door politie nader worden uitgelegd en toegelicht.

De belangrijkheid van het thema geweld en de unieke positie van de politie met betrekking tot de geweldsbevoegdheid brengt naast de verplichting van verantwoording en lering trekken, ook de noodzaak tot verdieping op het thema geweld met zich mee. Daarvoor is meer onderzoek en een nadere beschouwing op het onderwerp nodig.

In het programma Stelsel Geweldsaanwending zal expertise worden verenigd om nog beter dienstverlenend kennis en kunde te kunnen aanbieden naar eenheden en korpsleiding, JENV, media en belangengroepen.

De structurele kosten zijn begroot op € 0,4 mln. (excl. personeelskosten) per jaar.





## 8 Bedrijfsvoering

### 8.1 Materieel

#### 8.1.1 Uitrusting

##### **Geweldsmiddelen en uitrusting**

Voor agenten zijn hun geweldsmiddelen en uitrusting cruciaal voor het kunnen uitvoeren van hun werk en het zo goed mogelijk borgen van hun eigen veiligheid. Het uniform is daarbij niet alleen functioneel maar ook een duidelijk en herkenbaar beeldmerk van de politie.

##### **Onderzoeksprogramma**

Ontwikkelingen in de fysieke en digitale wereld gaan snel en hebben grote impact, ook op het politiewerk op straat. Om effectief te kunnen doorontwikkelen qua technologie is een integrale benadering op de agent van de toekomst noodzakelijk. In 2022 is gestart met een 4-jarige onderzoeksprogramma 'agent van de toekomst'. Dit programma stelt de politie in staat om op basis van een integraal toetsingskader de merites van nieuwe innovaties, aankopen en ontwikkelingen te beoordelen. Niet alleen op zichzelf staand, maar juist in combinatie met andere instrumenten en specifiek voor verschillende contexten, rollen, taken en mensen. Zo kan de politie tijdig voorsorteren op ontwikkelingen en keuzes en prioriteiten stellen voor de lange termijn.

##### **Veilig en gezond werken**

Uitwerkingen uit het onderzoeksprogramma dragen bij aan betere arbeidsomstandigheden en aan oplossingen voor actuele problemen rondom het draagcomfort van de uitrusting. Als onderdeel daarvan wordt de vervanging van het huidige veiligheidsvest voorbereid en in de komende jaren gerealiseerd. Op basis van onderzoek wordt ingezet op een lichter vest met mogelijkheden om de uitrusting van het koppel op het vest te dragen. Daarmee kunnen agenten zelf het gewicht beter verdelen over het lichaam en worden gezondheidsproblemen voorkomen.

##### **Geweldsmiddelen**

In 2023 is de implementatie van het stroomstootwapen afgerond, evaluatie van het stroomstootwapen loopt de komende jaren nog door. In 2024 wordt een evaluatie gestart waarin in meer brede zin gekeken wordt naar de geweldsaanwendingen en de middelen die daarvoor beschikbaar zijn. In 2022 zijn de waterwerpers buiten gebruik gesteld vanwege zorgen over de veiligheid voor medewerkers. Sindsdien wordt gebruik gemaakt van bijstand uit België en Duitsland. In 2023 is gekozen 6 nieuwe waterwerpers aan te schaffen. De verwachting is dat deze eind 2024/begin 2025 worden geleverd.



### Strategisch voertuigenplan

Met het strategisch voertuigenplan is een normeringsmodel ontwikkeld dat beoogt om teams onder vergelijkbare omstandigheden gelijke vervoermiddelen te verstrekken. De eenheden hebben tot op teamniveau zelf invloed op de voertuigmix binnen het normeringsmodel, zij hebben invloed op de beschikbare middelen en maken daarin de keuze tussen kwaliteit en kwantiteit. Zodat de teams, binnen de gestelde kaders, de beschikbare voertuigen zoveel mogelijk aan kunnen sluiten bij wat er lokaal benodigd is. De methodiek van dit normeringsmodel wordt in de komende jaren uitgebreid naar de andere middelen. Drones zijn reeds opgenomen in deze systematiek. Voor voertuigen is een position paper opgesteld, waarmee de eerste stappen gezet zijn naar het strategisch vlootplan, waarna deze ook opgenomen kunnen worden in het normeringsmodel.



## 8.1.2 Huisvesting

De politie heeft behoefte aan effectieve en toekomstbestendige huisvesting, zodat zij haar werk in de maatschappij van morgen en overmorgen vol toewijding kan blijven doen. Zichtbaar en bereikbaar voor burgers. Aanwezig in de wijk, op het web en in de wereld van nu en morgen. Een menselijke politie die in verbinding staat met iedereen. Deze mannen en vrouwen hebben een bijdetijdse werkomgeving nodig die aansluit op hun behoefte en die van de partners met wie ze werken.

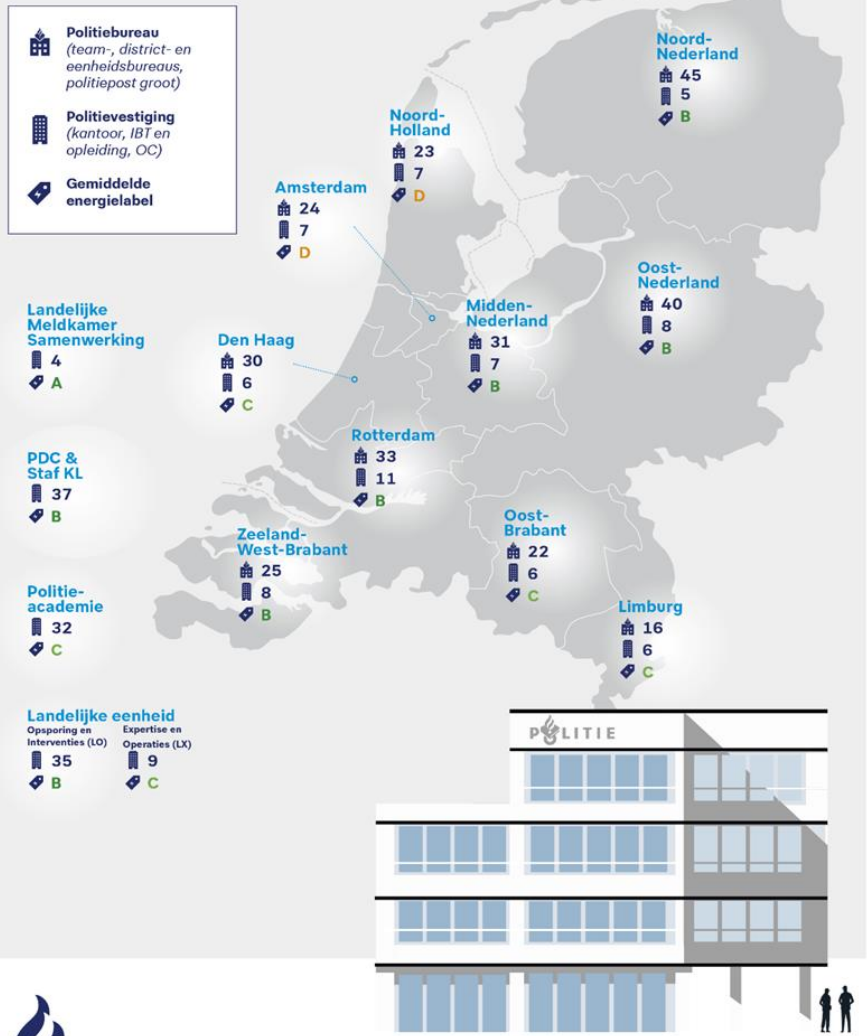
Om ook in de toekomst de huisvesting te kunnen blijven bieden die het werk van de politie optimaal ondersteunt, is het noodzakelijk vanuit huisvesting (ook) focus te hebben op de lange termijn, langer dan de normale strategische horizon van de politie. Keuzes met betrekking tot het vastgoed die de politie vandaag maakt zijn immers kapitaalintensief en werken tot wel 50 jaar door.

Op basis van de in 2023 vastgestelde Huisvestingsvisie 2040 en vastgoedstrategie werkt de politie toe naar een meer efficiënte, duurzame en flexibele vastgoedportefeuille van passende kwaliteit, die de uitvoering van de politietaak optimaal ondersteunt. De hiervoor benodigde huisvestingsprojecten zijn opgenomen in een meerjarig portfolio. De realisatie van dit portfolio wordt structureel gemonitord en periodiek herzien op basis van actuele inzichten en ontwikkelingen, zoals wettelijke eisen voor duurzaamheid, kostenstijgingen en netcongestie.

In 2025 zullen op basis van het meerjarig portfolio meerdere projecten worden gestart, variërend van nieuwbouw en verwerving tot renovatie en afstoot van panden. Ook lopen er uiteraard vóór 2025 gestarte projecten door of worden deze in 2025 opgeleverd.

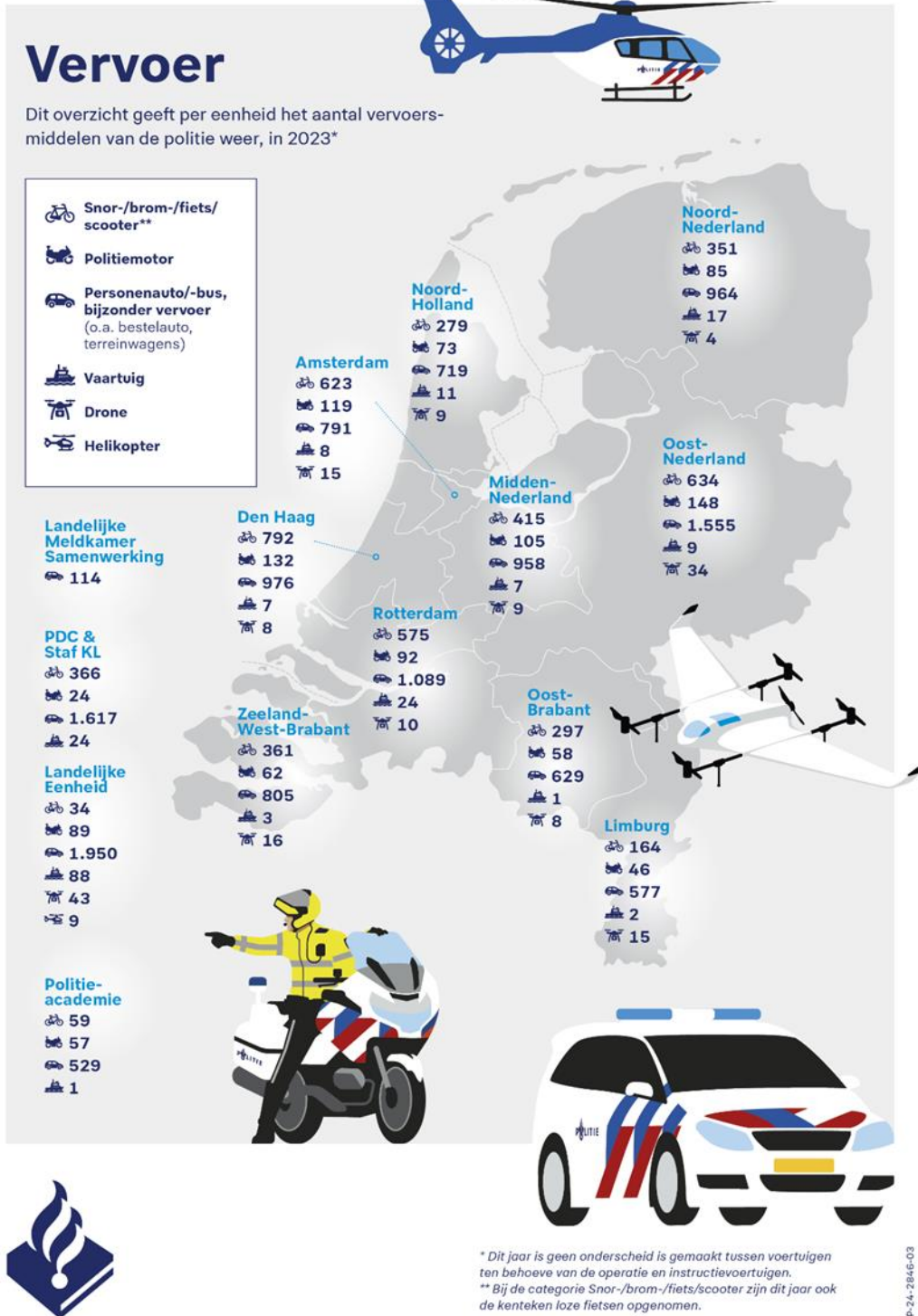
# Huisvesting

Dit overzicht geeft de huisvestingsportefeuille van de politie per eenheid weer (31 december 2023).



P-24-284E-02

### 8.1.3 Vervoer per eenheid



## 8.2 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een opgave die onder andere gaat over klimaat, schaarste, diversiteit, gezondheid en veiligheid. Om als werkgever toekomstbestendig te blijven en bij te dragen aan een toekomstbestendige samenleving, geeft de politie duurzaamheid een plaats in de gehele strategie van de organisatie.

Ook met het oog op schaarste in brandstoffen zoals bijvoorbeeld diesel is het van belang voor de continuïteit van de operatie om zo min mogelijk afhankelijk te zijn van schaarse, fossiele brandstoffen. Met de juiste strategie wordt niet alleen de negatieve milieu-impact verminderd, de risico's verkleind maar ook de kansen vergroot. De opgave is verdeeld in de volgende onderdelen:

- Verduurzaming (binnen) door bedrijfsvoering.
- Milieuveiligheid (buiten) door politiewerk.
- Voorbereiden op de gevolgen van de duurzaamheidstransitie en de gevolgen van milieu/klimaat problemen.

### **Bedrijfsvoering**

De hoofdoelstellingen zijn:

- 60% CO2 reductie in 2030 ten opzichte van 1990.
- Klimaat neutrale bedrijfsvoering in 2050.

### **Verduurzaming Huisvesting**

Politie streeft naar 60% CO2-reductie in 2030 en 95% CO2-reductie in 2050 t.o.v. 1990. Om dit te behalen is een jaarlijkse CO2-reductie benodigd van: 4.335 ton CO2 en 5,6% van 2023 t/m 2030. Daarnaast geldt voor kantoorfuncties dat deze minimaal over een energielabel C moeten beschikken voor 2027. Voor de overige gebruiksfuncties geldt dat er geen label G panden meer zijn in 2027 en geen label F meer in 2030.

- Om aan wet- & regelgeving te voldoen moet er 22% fossiel energiegebruik worden gereduceerd in de periode 2023-2026, en 14% reductie van het finale energiegebruik in de periode 2023-2026.

- De aanleg van zonnepanelen op toekomstbestendige locaties. Concreet betekent dit 40.000 m2 zonnepanelen in de periode van 2022-2024. De uitrol wordt vervolgens doorgezet na 2024 per gemiddeld 15.000m2 zonnepanelen per jaar.

Doelstellingen:

Energie labels

- 2025: het aanpakken van laatste 60 kantoorlocaties (naar minimaal label C) in 2025. Daarnaast worden de overige functies aangepakt om toe te werken naar gemiddeld label A in 2030. Hierbij wordt gestart bij de panden met de slechtste labels en het hoogste energieverbruik.
- 2026: Eventueel uitloop van het aanpakken van de kantoorlocaties naar label C. Overige functies aangepakt om toe te werken naar gemiddeld label A in 2030. Hierbij wordt gestart bij de panden met de slechtste labels en het hoogste energieverbruik.
- 2027: Overige functies aangepakt om toe te werken naar gemiddeld label A in 2030. Hierbij wordt gestart bij de panden met de slechtste labels en het hoogste energieverbruik. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de ontwikkelingen in Europese en Nederlandse wet- en regelgeving.

Energiereductie

Minimaal 5,5% reductie van het fossiele energiegebruik in 2025 en 2026, opgeteld 22%. En 3,5% reductie van het finale energiegebruik, opgeteld 14%.

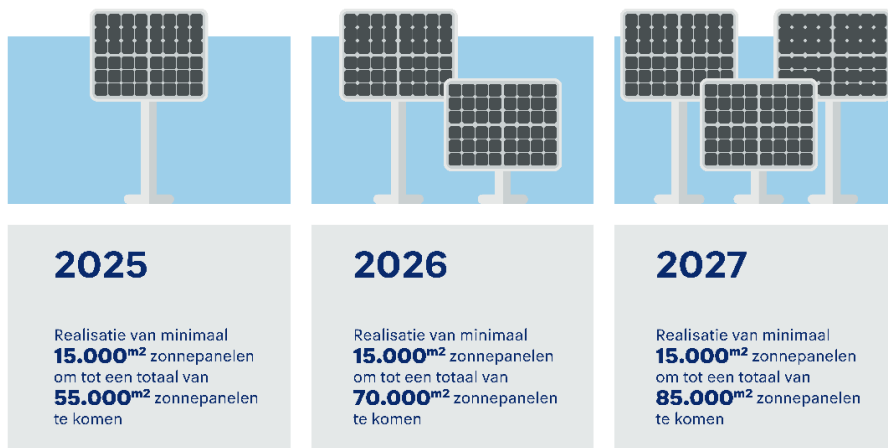
Erkende Maatregelen

De op een zelfstandig moment te nemen maatregelen zijn uiterlijk eind 2026 genomen.

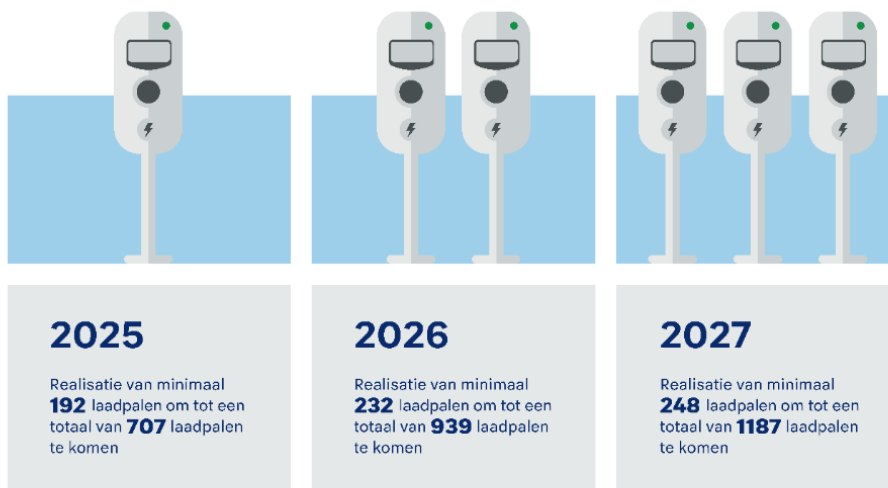
Andere thema's

2025-2027: Alle projecten (nieuwbouw & renovatie) inventariseren aan de voorkant de kansen en risico's op alle duurzaamheidsthema's (energie, circulariteit, klimaatadaptatie, mobiliteit, natuur & biodiversiteit, gezondheid & welzijn) en vertalen dit naar concrete en onderbouwde doelen, ambities en maatregelen in projecten.

## Zonnepanelen



## Laadinfrastructuur



### **Verduurzaming Vervoer**

In lijn met Europese wet- en regelgeving streeft de politie naar een reductie van 60% van de vervoer-gerelateerde CO2-emissies in 2030, voor zowel het dienstvervoer als ook de werk-gebonden mobiliteit.

Op korte termijn ligt de focus voor het dienstvervoer voornamelijk op de strategie vergroenen met twee belangrijke maatregelen:

1. Elektrificatie wagenpark
2. 100% groene Nederlandse stroom voor elektrische voertuigen

Op lange termijn worden verduurzamingskansen om te vergroenen, verslimmen en te verminderen verder onderzocht

- Versnellen elektrificatie wagenpark
- Inkopen van alternatieve brandstoffen
- Veranderingen in werkprocessen om voer-, vaar- en luchtvaartuigen slimmer in te zetten in de operatie

Voor de verduurzaming van de werk-gebonden mobiliteit wordt er op twee niveaus ingezet.

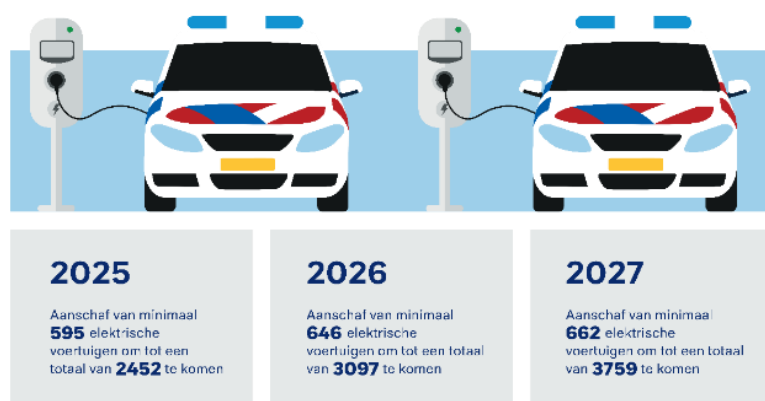
Op centraal niveau duurzame mobiliteit stimuleren: Door een herziening van het beleid rondom werk-gebonden mobiliteit en de arbeidsvoorwaarden met betrekking tot woonwerk- en dienstreizen.

Op eenheidsniveau duurzame mobiliteit stimuleren: De mobiliteitsbehoeftes en verduurzamingskansen verschillen per eenheid. Afhankelijk van de huidige CO2 uitstoot zal elke eenheid haar eigen CO2-reductie doelstelling krijgen en vervolgens eigen invulling geven en verantwoordelijkheid dragen met betrekking tot verdere verduurzamingsmaatregelen.

Doelstellingen:

Rapporteren CO2: 2025 (t/m 2027): jaarlijks inzicht geven in de CO2 uitstoot op gebied van dienstvervoer en werkgebonden mobiliteit.

### **Elektrificatie wagenpark**



Werkgebonden mobiliteit: 2025 (t/m 2027): elke eenheid geeft invulling aan en draagt verantwoordelijkheid voor de uitvoer van het eigen reductieplan.

### **Verduurzaming Facilitaire Services, Geweldsmiddelen & Uitrusting en Operationele Middelen**

De verwerving, levering en gebruik van facilitaire services (FS), geweldsmiddelen & uitrusting (G&U) en operationele middelen (OM) kent zowel een milieu als een sociale impact. De politieorganisatie wil in 2050 volledig circulair zijn in de categorieën FS, G&U en OM. Daarbij horen de volgende inspanningsdoelen:

- Het circulair inrichten van 9 (van de 16\*) verwervingsportefeuilles (zoals kantoormeubilair, Eten & drinken etc.) in 2025.
- Vijf circulair werkende portefeuilles in 2030.
- ‘Verduurzamen van (inter)nationale productieketens door misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, zakendoen en mensenrechten tegen te gaan’.
- Stimuleren van arbeidsparticipatie (SROI) bij leveranciers in de keten door in 2030 gemiddeld 10% van het inkoopvolume te besteden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Daarbij horen de volgende subdoelen:

- Markt bewegen, groei stimuleren, in 2025 verbetering opgenomen in alle mogelijke contracten.
- Markt verplichten, in 2030 vindt onafhankelijke beoordeling plaats van de mate waarin partijen voldoen aan de richtlijnen.

Doelstellingen:

Richtlijn CO2-reductie

- 2025: Inzicht in de CO2-voetafdruk van de meest materiele onderdelen van sectoren FS en GKU.
- 2026: De maximale totale CO2-uitstoot bedraagt 13.120 ton CO2 voor FS en 2.236 ton CO2 voor GKU.
- 2027: Inzicht in het totale en het aandeel circulair (secundair en/of biologisch) materiaalgebruik hierin van sectoren FS en GKU. De maximale totale CO2-uitstoot bedraagt 12.480 ton CO2 voor FS en 2.127 ton CO2 voor GKU.

SROI/ ISV

- 2025: Inzicht in het percentage SROI van het inkoopvolume besteed aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (% van de totale contractwaarde)
- 2026: Minimaal 4% van het totale inkoopvolume wordt besteed aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (% SROI). IN 2027 minimaal 5%.

### **Verduurzaming IV**

De verduurzaming van Informatievoorziening (IV) is uitgewerkt in een routekaart die beschrijft hoe tot 2030 op het gebied van de informatievoorziening een CO2-reductie van 60% wordt bereikt ten opzichte van het peiljaar 2022. Deze routekaart richt zich op vier hoofdpijlers: apparatuur, gedrag, inkoop en datacenters.

De focus van de pijler apparatuur ligt op het langer/duurzamer gebruik en de verbetering van het inkoopbeleid. In het verlengde hiervan bekijken of apparatuur mogelijk langer gebruikt kan worden en inzetten op meer maatwerk om te voorkomen dat apparatuur ongebruikt in de kast verdwijnt. Ook wordt onderzocht welke alternatieven voor verwerking geschikt zijn en of bepaalde apparatuur mogelijk elders opnieuw kan worden ingezet. Al deze maatregelen samen, dragen bij aan een geschatte CO2-reductie van meer dan 30% ten opzichte van 2022. De politie zet sterk in op digitalisering en is steeds meer een data-gedreven organisatie en verwacht wordt dat daarmee ook de opslag van data zal blijven groeien. Inzet is om met de politie datacenters de komende periode over te stappen op 100% groene stroom uit Nederland. Hiermee wordt een geschatte CO2-reductie van zo'n 30 procent bereikt. Gelijkijdig bezien hoe het energieverbruik geminimaliseerd kan worden en hoe restwarmte elders gebruikt kan worden. Dit alles om de voetafdruk per byte te verkleinen.

### **Verwerven met impact**

Inulling geven aan het Maatschappelijk Verantwoord Inkopen i.s.m. budgethouders en opdrachtgevers. Dit betekent dat duurzaamheid (zowel sociaal als milieu) in alle aanbestedingen een plek krijgt en er creatief wordt nagedacht over hoe het grootste effect behaald kan worden.

Doelstelling 2025: in 100% van de nieuwe aanbestedingen maatschappelijk verantwoord inkopen en hierover rapporteren en monitoren (MVOI).



## 8.3 Doorontwikkelen Begroten en Budgetteren

In lijn met de adviezen van de Commissie Schneiders en de conclusie van de commissie Kijken richt het programma Doorontwikkelen Begroten en Budgetteren (DoBB) zich op hun advies: “schem ruimte voor flexibiliteit en maatwerk binnen nationale kaders”.

De doelstelling van DoBB is het beter in positie brengen van de Politiechef en (operationele) lijnchefs richting het lokaal gezag over de inzet van mensen en middelen. Dit gebeurt vooral door het verstrekken van inzichten die een feitelijke basis bieden voor het maken van keuzes in de mix van mensen en middelen en door toe te werken naar een meer op grondslagen gebaseerde budgetsysteem.

De onderwerpen waarmee DoBB zich in 2025 voornamelijk bezighoudt, zijn hieronder kort toegelicht:

### *Flexibiliseren, sturen en beheersen politiecapaciteit*

Er bestaat behoefte aan meer flexibilisering van de inzet van onze mensen en middelen om onze kernactiviteiten beter uit te voeren, beter te sturen en beter te beheersen. Het vergroten van inzicht in de vaste personeelslasten en een bijbehorend financieel kader zijn belangrijke stappen in deze bredere flexibiliseringsontwikkeling om te komen tot uitruil van personeel en materieel die nodig is voor onze (operationele) kerntaken. Met (financieel) inzicht in de eigen sterkte (vaste personele lasten), uitgebreid met ingehuurde sterkte en detachering (tezamen politiecapaciteit), worden keuzes door de eenheden c.q. organisatieonderdelen over inzet van mensen ondersteund.

De stappen die de politie hierbij zet:

- 2023 Begroten op basis van formatie in de meerjarenbegroting 2024 – 2028.
- 2024 Transparantie: oefenen binnen centraal personeelsbudget 2024.
- 2025 Zeggenschap: voor de eenheden over hun aandeel binnen het centraal personeelsbudget.
- 2026 Budgetteren: als blijkt dat zeggenschap bij de eenheden nog onvoldoende bijdraagt, wordt decentralisatie van het personeelsbudget overwogen.

### *Inzicht in de kosten van de producten en diensten van het PolitieDienstenCentrum (PDC)*

Er is behoefte aan inzicht in de kosten van producten en diensten van het PDC, zodat eenheden in staat gesteld worden keuzes te maken bij inzet ten behoeve van hun opgave. Hiermee ontstaat integraal inzicht in kosten van een eenheid. Daarnaast stelt dit het PDC in staat tot verbetering van (be)sturing te komen.

In 2023 en 2024 zijn de producten en diensten geïnventariseerd en de herkenbaarheid daarvan voor de eenheden en het PDC. In 2025 vindt toerekening van de kosten aan deze producten en diensten plaats.

## 8.4 Kwaliteitszorg

De politie werkt aan de realisatie van het Stelsel voor Kwaliteitszorg, gebaseerd op het in werking brengen van vakgroepen. Dit zijn horizontale netwerken van vakmensen voor vakmensen met dezelfde taak/functie, die zelf en vanuit de eigen beroeps(vak)groep werken aan vakontwikkeling, kwaliteitsverbetering en het opbouwen en delen van kennis. In 2025 zijn in ieder geval 15 vakgroepen actief overeenkomstig de binnen het Stelsel vastgelegde begeleidingskader. Hiervan zijn de opbrengsten en bijdragen van de vakgroepen in beeld gebracht, als ook van de opbrengsten en bijdragen van andere binnen de organisatie initiatieven rondom door professionals zelf georganiseerde vakgroepen. Hiervoor is de inzet van professionele begeleiders noodzakelijk en ook de inzet van leidinggevenden om medewerkers hierin te ondersteunen en faciliteren. Voor het jaar 2026 is een uitbreiding van het aantal actieve vakgroepen voorzien en zal ingezet worden op professionalisering door ontwikkelen en borgen van eigen opleidingsmogelijkheden hiervoor.

## 8.5 Externe toezichthouders

De politie heeft het afgelopen jaar, in samenwerking met het departement, de voor de politie relevante aanbevelingen van de Inspectie JenV geïnventariseerd en de opvolging ervan inzichtelijk gemaakt. Periodiek wordt dit besproken met de Inspectie en het Ministerie van JenV. Ook aankomend jaar zal de politie dit blijven doen met daarbij ook aandacht voor aanbevelingen vanuit andere instanties zoals de Algemene Rekenkamer en de Nationale Ombudsman.

## 9 Financiën

Dit hoofdstuk schetst het financiële totaalbeeld van de politie aan de hand van enkele verkorte overzichten. Uitgebreidere modellen, zoals opgenomen in het informatieprotocol Financiën, zijn als bijlage opgenomen.

### 9.1 Financiële randvoorwaarden

De begroting, meerjarenraming en het beheerplan zijn gebaseerd op het financieel kader. Het financieel kader is opgenomen in de Meerjarige aanschrijving Politie 2025-2029 en het addendum Meerjarige aanschrijving Politie 2025-2029 van de minister van Justitie en Veiligheid.

Het budgettaire kader bestaat uit algemene en diverse bijzondere rijksbijdragen.

De begroting vormt de financiële vertaling van de activiteiten en middelen die samenhangen met het vastgestelde beleid en de vastgestelde voornemens. Het zorgt ervoor dat de politie meer grip krijgt op de (financiële) sturing en beheersing van de politieorganisatie.

Aan de begroting van de Nationale Politie liggen een aantal uitgangspunten ten grondslag. Deze vormen de randvoorwaarden voor de uitvoering van de begroting. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Het sturen op de uitvoering binnen de gestelde financiële kaders. Gedurende het uitvoeringsjaar wordt de voortgang zichtbaar gemaakt door middel van periodieke (management)rapportages.
- Het op peil houden van het vermogen, dat wil zeggen het vermogen binnen de geldende kaders brengen, dan wel houden om zo het weerstandsvermogen van de politie te borgen.
- Het sturen op het realiseren van een betaalbare operationele sterkte en een niet-operationele sterkte van passende omvang.

### 9.2 Waarderingsgrondslagen en uitgangspunten

Voor de Begroting en het beheerplan 2025 – 2029 zijn de onderstaande uitgangspunten en waarderingsgrondslagen gehanteerd:

- De begroting is gebaseerd op de Meerjarige aanschrijving Politie 2025-2029, het addendum Meerjarige aanschrijving Politie 2025-2029, en de hierin opgenomen budgettaire kaders, de politieke besluitvorming en de cao.
- De begroting voldoet aan de bepalingen uit het Besluit financieel beheer politie (Algemene Maatregel van Bestuur).
- Het Besluit financieel beheer politie is leidend voor de waarderingsgrondslagen. Voor de afschrijvingstermijnen van activa, die hun oorsprong kennen voor de inwerkingtreding van de Politiewet 2012, is in 2017 een aanpassing van regelgeving doorgevoerd. De afschrijvingstermijnen zijn bijgesteld tot termijnen die passen bij de werkelijke gebruiksduur van deze activa.
- De begroting is gebaseerd op (doel)formatie.
- De balansen, zoals opgenomen in de begroting, zijn opgesteld op basis van de historische boekwaarde.
- Voor de materiele lasten is het prijspeil 2023 gehanteerd. Er is geen inflatiecorrectie toegepast voor wat betreft het meerjarig perspectief. De pensioen- en sociale verzekeringspremies zijn bepaald op het niveau van 2024. In het loongevoelige deel zijn, op basis van het arbeidsvoorwaardenakkoord 2024-2025, de salarisverhogingen die ingaan op 1 juli 2024 en 1 januari 2025 meegenomen in de raming. De extra lasten vanuit arbeidsvoorwaardenakkoord 2024-2025 zijn ook meegenomen als algemene bijdrage.

## 9.3 Toelichting op de exploitatie

### Bijdragen

De bijdragen zijn gebaseerd op de budgettaire kaders, zoals vermeld in de Meerjarige aanschrijving Politie 2025-2029, het addendum Meerjarige aanschrijving Politie 2025-2029 en de politieke besluitvorming. Uit het exploitatieoverzicht, opgenomen onder 'Exploitatiecijfers' en bijlage 7, blijkt de ontwikkeling van het totaal van de bijdragen. In bijlage 10 is een overzicht opgenomen van de bijzondere bijdragen.

Exploitierekening (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
<b>Rijksbijdragen</b>	<b>7.343</b>	<b>7.599</b>	<b>8.137</b>	<b>8.189</b>	<b>8.182</b>	<b>8.180</b>	<b>8.179</b>
<b>Exploitielokosten</b>							
Personeel	5.478	5.684	6.211	6.246	6.288	6.303	6.320
Rente en soortgelijke kosten	-30	1	-6	26	38	38	36
Huisvesting	492	423	453	458	460	460	460
Vervoer	234	235	240	240	240	240	240
Informatievoorziening	677	705	668	660	650	653	652
Overige operationele en beheerkosten	517	550	595	589	588	589	589
Overige opbrengsten	-	-	-	-	-	-	-
Intercompany resultaten	-	-	-	-	-	-	-
<b>Totaal exploitatiekosten</b>	<b>7.368</b>	<b>7.599</b>	<b>8.160</b>	<b>8.220</b>	<b>8.264</b>	<b>8.283</b>	<b>8.298</b>
<b>Exploitatieresultaat</b>	<b>-25</b>	<b>-</b>	<b>-23</b>	<b>-31</b>	<b>-82</b>	<b>-103</b>	<b>-119</b>
Aanvullende bijdrage JenV			23	18	18		
Nog in te vullen door besparingen			-	13	64	103	119
<b>Exploitatieresultaat na maatregelen</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Resultaatverwerking</b> (Bedragen x € 1 miljoen)							
Resultaatverwerking algemene reserve	-25	-	-	-	-	-	-
Resultaatverwerking bestemmingsreserves	-	-	-	-	-	-	-
<b>Totaal resultaatverwerking</b>	<b>-25</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

### Exploitatieresultaat en meerjarige knelpunten

De meerjarige problematiek gekoppeld aan het deel basis op orde in de position paper, is verwerkt in de begrotingscijfers. Zoals de kosten rondom beroepsgerelateerd letsel, overige dotaties personele voorzieningen, niet gefinancierde taken waaronder de LO/LX, duurzaamheid en onderwijsvernieuwing door de Politieacademie. Een deel van deze kosten wordt gecompenseerd door de inzet van de onderbesteding van de vaste personele kosten, omdat de bezetting lager is dan de formatie. Dit bedraagt € 152 mln. in 2025 en daalt naar € 90 mln. in 2029.

Daarnaast stelt JenV voor drie jaar een bijdrage beschikbaar voor beroepsgerelateerde gezondheidskosten (1x€ 17 mln. en 2x € 18 mln.) en een éénmalige bijdrage voor de verduurzaming van vastgoed (€ 6 mln.) Na definitief akkoord van het ministerie van Financiën, worden deze bijdrage toegevoegd aan de Rijksbijdrage.

Op basis van bestaande financiële kaders zijn aanvullende maatregelen oplopend tot € 119 mln. in 2029 nodig om alle jaren sluitend te houden. Deze maatregelen zullen in overleg met JenV en de gezagen worden vormgegeven. Mogelijk raken die maatregelen de taakuitvoering. Om de opbrengst tijdig te effectueren is daarover uiterlijk in het voorjaar van 2025 besluitvorming nodig.

Het deel van de position paper dat zich richt op de maatschappelijke opgaven zoals verankering in de wijk, digitaal vaardige politie en versterking van de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit, is voorsnog niet opgenomen. Uitvoering hiervan is gekoppeld aan het beschikbaar komen van extra financiering.

**Een stabiele basis...**

**voor onze maatschappelijke opgaven, een noodzakelijke vervolgstap**

**Lijn 1**  
Basis op orde: Stabiel beleid en meerjarige financiële zekerheid →

**Lijn 2**  
Basis op orde: Goed werkgeverschap en aanpak PTSS →

**€200 mln + €200 mln**

**Lijn 3**  
Noodzakelijke vervolgstap: Behouden en versterken van verankering in de wijk →

**Lijn 4**  
Noodzakelijke vervolgstap: Investeren in een digitaal vaardige politie →

**Lijn 5**  
Noodzakelijke vervolgstap: Bestendigen van de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit →

**Lijn 6**  
Investeren in zorg en jeugd en versterken van samenwerking met (keten)partners →

Regioburgemeesters

POSITION PAPER 2024 - 2028 | DICHTBIJ EN DAADKRACHTIG

### Personeel

De reeks personele kosten betreft meer dan het politiepersoneel. Dit is inclusief personeel van derden, vrijwillige politie, budget voor variabele personele kosten bij de eenheden en voorzieningen.

De stijging van de personele kosten worden grotendeels verklaard door het afgesloten arbeidsvoorwaardenakkoord met een looptijd vanaf 1 juli 2024. Zo zijn de salarisverhogingen per 1 juli 2024 en 1 januari 2025 onderdeel van de hogere kosten. De personele kosten stijgen door dit akkoord structureel met ca. € 500 mln.. In 2024 stijgen de kosten met ca. € 250 mln.. In de kolom 'Begroting 2024' is deze stijging niet te zien omdat op moment van vaststelling van die begroting deze arbeidsovereenkomst nog niet was afgesloten. Daarnaast is de dotatie aan de voorzieningen opgehoogd. Deze neemt toe met € 70 tot € 73 miljoen ten opzichte van de voorgaande begroting.

De kosten van de formatie van het totale politiepersoneel kent een vast en een variabel deel. Het budget voor variabele kosten is toegevoegd aan de eenheidsbudgetten en is voor het betalen van variabele kosten als overwerk, operationele toelage, toelage voor piket enz.

De vaste personele kosten van de formatie bedragen € 5.441 mln. in 2025. In onderstaande tabel staan de kosten van formatie vergeleken met dezelfde reeks uit de begroting 2024-2028.

Bedragen x € 1 mln.	2025	2026	2027	2028	2029
Personele kosten van de formatie	5.441	5.432	5.432	5.429	5.4292
Onderbesteding vanwege lagere bezetting	148	158	117	106	90
Ter vergelijking kosten van de formatie in de begroting 2024-2028	4.925	4.953	4.975	4.975	4.975

Kengetallen	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Vlottende activa / kort vreemd vermogen	65,4%	98,8%	78,7%	79,8%	78,6%	75,1%	72,8%
Eigen vermogen / totaal vermogen	3,4%	3,8%	3,0%	2,9%	2,9%	2,9%	3,0%
Afschrijvingen / exploitatielasten in %	5,0%	5,5%	5,3%	5,4%	5,5%	5,5%	5,5%
Opleidingslasten / personeelslasten in %	1,7%	1,5%	1,7%	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%
Personeelslasten / totale lasten in %	75,6%	75,9%	77,3%	77,1%	77,1%	77,0%	77,1%
Lasten IV / totale lasten in %	13,7%	13,5%	12,1%	12,0%	11,9%	11,9%	12,0%
Huisvestingslasten / totale lasten in %	6,7%	5,6%	5,6%	5,6%	5,6%	5,6%	5,6%

### Rente

De rente is de komende jaren lager en vanaf 2027 weer op het niveau van de vorige begroting. De belangrijkste oorzaak zijn de hogere rentebaten en de lagere rentelasten in de eerste jaren.

### Huisvesting

De begrote lasten voor de begroting nemende komende jaren toe met € 23 tot 28 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt de extra lasten vanuit de bijzondere bijdrage LMS (€ 6 miljoen) en extra lasten in het voor het verduurzamen van de huisvesting (€ 15-20 miljoen).

### Informatievoorziening

Vergeleken met de vorige meerjarenbegroting (2024-2028) nemen de lasten voor informatievoorziening in 2025 toe met € 17 miljoen en dalen in de jaren erna naar het niveau van de vorige meerjarenbegroting. Dit wordt veroorzaakt door twee tegengestelde bewegingen. De compensatie voor de prijsontwikkeling 2024 van € 15 miljoen en € 9 miljoen jaarlijks extra voor digitalisering. Tegelijk dalen de lasten bij LMS met € 6 tot 22 miljoen.

## 9.4 Toelichting op de balans

In onderstaande tabel is de verkorte balans opgenomen. De balansposten worden hieronder nader toegelicht. Het volledige balansmodel is terug te vinden in Bijlage 2. De balansen in de kolommen Realisatie 2023 en Begroting 2024 zijn uit de respectievelijke documenten overgenomen. De balansposten van 2025 en de daaropvolgende jaren zijn gebaseerd op de per jaar verwachte balansmutaties. In onderstaande balansen en in alle overige balansmodellen in deze begroting is de resultaatbestemming van de betreffende jaren verwerkt.

Balans (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Vaste activa	2.922	2.988	3.446	3.537	3.513	3.462	3.411
Vlottende activa	1.233	1.486	1.320	1.403	1.432	1.413	1.378
<b>Totaal Activa</b>	<b>4.154</b>	<b>4.474</b>	<b>4.765</b>	<b>4.941</b>	<b>4.945</b>	<b>4.875</b>	<b>4.789</b>
Eigen vermogen	143	168	143	143	143	143	143
Voorzieningen	635	506	611	597	604	609	624
Langlopende schulden	1.493	2.296	2.334	2.442	2.377	2.243	2.130
Kortlopende schulden	1.884	1.504	1.677	1.759	1.821	1.880	1.893
<b>Totaal Passiva</b>	<b>4.154</b>	<b>4.474</b>	<b>4.765</b>	<b>4.941</b>	<b>4.945</b>	<b>4.875</b>	<b>4.789</b>

Kengetallen balans	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Bufferfunctie eigen vermogen	2,2%	2,6%	2,0%	1,9%	1,8%	1,8%	1,8%
Solvabiliteit	3,4%	3,8%	3,0%	2,9%	2,9%	2,9%	3,0%

## 9.5 Activa

### Materiële vaste activa

De post vaste activa bestaat uit materiële en financiële vaste activa. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Bij materiële vaste activa moet er gedacht worden aan: de grond en de terreinen, casco gebouwen, overige huisvesting, vervoer, ICT en de overige materiële vast activa. De ontwikkeling van de materiële vaste activa wordt in onderstaand overzicht weergegeven. Voor een nadere toelichting op de investeringen wordt verwezen naar paragraaf 9.7 Investerings.

Materiële vaste activa (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Beginstand	2.639	2.726	3.094	3.446	3.537	3.513	3.462
Investerings	626	642	782	533	427	402	402
Desinvesteringen	-26	-	-	-	-	-	-
Bijzondere waardevermindering	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-372	-416	-431	-441	-451	-453	-453
<b>Eindstand</b>	<b>2.868</b>	<b>2.988</b>	<b>3.446</b>	<b>3.537</b>	<b>3.513</b>	<b>3.462</b>	<b>3.411</b>

### Flottende activa

De post flottende activa bestaat onder meer uit vooruitbetaalde bedragen, vorderingen op derden uit hoofde van dienstverlening en toegezegde bijdragen.

Flottende activa (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Voorraden kleding wapens en munitie	46	47	46	46	46	46	46
Overige voorraden	9	9	9	9	9	9	9
Debiteuren	19	10	20	20	20	20	20
Voorschotten en leningen	10	-23	-30	-30	-30	-30	-30
Vordering op JenV RVU	26	-	-	-	-	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	144	135	145	145	145	145	145
Overlopende activa	32	8	25	25	25	25	25
Overige vorderingen	1	-	-	-	-	-	-
Rekening Courant Minfin	897	1.301	1.105	1.188	1.217	1.198	1.163
Kassen	-	-	-	-	-	-	-
Banken	49	-	-	-	-	-	-
Kruisposten	-	-	-	-	-	-	-
<b>Totaal Flottende Activa</b>	<b>1.233</b>	<b>1.486</b>	<b>1.320</b>	<b>1.403</b>	<b>1.432</b>	<b>1.413</b>	<b>1.378</b>

## 9.6 Passiva

### Eigen vermogen

Het eigen vermogen (EV) bestaat op dit moment alleen uit de algemene reserve. De algemene reserve heeft de functie om incidentele tegenvallers op te kunnen vangen. De bufferfunctie van het eigen vermogen wordt uitgedrukt als de verhouding van de algemene reserve ten opzichte van de gemiddelde bijdragen (totale bijdragen van zowel de algemene als bijzondere bijdragen) van de laatste drie jaar voorafgaand aan het jaar waarover het vermogen wordt berekend. Volgens de regelgeving moet de bufferfunctie algemene reserve van de politie zich vanaf 2018 tussen de grenswaarden 0% en 5% begeven.

Eigen vermogen (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Beginstand	168	168	143	143	143	143	143
Verwerking resultaat	-25	-	-	-	-	-	-
<b>Eindstand</b>	<b>143</b>	<b>168</b>	<b>143</b>	<b>143</b>	<b>143</b>	<b>143</b>	<b>143</b>
Bufferfunctie	2,2%	2,6%	2,6%	1,9%	1,8%	1,8%	1,8%
Solvabiliteit	3,4%	3,8%	3,8%	2,9%	2,9%	2,9%	3,0%

### Voorzieningen

Onder de post voorzieningen zijn de bestaande voorzieningen opgenomen voor Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen Afhankelijkheid (WIA), Functioneel Leeftijdsonslag (FLO), wachtgeld, RVU en Vangnetregelingen "Veilig en gezond werken". In Bijlage 10 is het verloop van de diverse voorzieningen nader inzichtelijk gemaakt.

Voorzieningen (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
WIA	65	96	91	93	95	97	95
FLO	17	14	13	11	10	9	8
Wachtgeld WAO WW	130	99	145	150	156	163	171
RVU	131	104	57	25	14	-	-
Vangnetregelingen	233	148	235	238	240	241	242
Overige voorzieningen	60	45	71	80	90	100	109
<b>Totaal Voorzieningen</b>	<b>635</b>	<b>506</b>	<b>611</b>	<b>597</b>	<b>604</b>	<b>609</b>	<b>624</b>



### **Kortlopende schulden**

De post kortlopende schulden bestaat onder meer uit het kortlopende deel van de langlopende schulden en schulden aan het personeel. De mutaties in het kortlopend deel van de leningen worden veroorzaakt door het verloop van de aflossing van reeds bestaande leningen. Openstaande Rijksbijdragen worden zoveel mogelijk in de begroting en beheerplanperiode ingezet. De schulden personeel bestaan vanaf 2025 grotendeels uit het resterende aantal verlof- en overuren per jaareinde. Daarnaast zijn de aan het eind van het jaar nog te betalen loonheffing en sociale verzekeringspremies onder de schulden personeel opgenomen.

<b>Kortlopende schulden (Bedragen x € 1 miljoen)</b>	<b>Realisatie 2023</b>	<b>Begroting 2024</b>	<b>Begroting 2025</b>	<b>Meerjaren 2026</b>	<b>Meerjaren 2027</b>	<b>Meerjaren 2028</b>	<b>Meerjaren 2029</b>
Kortlopende deel leningen	303	456	453	500	521	538	509
Openstaande rijksbijdragen	505	33	324	360	400	442	484
Schulden personeel	731	700	550	550	550	550	550
Crediteuren en overlopende posten	345	315	350	350	350	350	350
Rekening Courant Ministerie van financi?n	-	-	-	-	-	-	-
<b>Totaal Kortlopende Schulden</b>	<b>1.884</b>	<b>1.504</b>	<b>1.677</b>	<b>1.759</b>	<b>1.821</b>	<b>1.880</b>	<b>1.893</b>

## 9.7 Investerings

Investerings (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Opleiding en vorming		1	1	1	1	1	1
Huisvesting	288	276	416	228	116	100	100
Vervoermiddelen	122	125	120	89	81	80	80
Verbindingen en automatisering	184	207	206	178	186	181	181
Geweldmiddelen en uitrusting	6	18	15	16	17	15	15
Operationele activiteiten	24	15	24	20	25	24	24
Beheer	1	1	1	1	1	1	1
<b>Investerings</b>	<b>626</b>	<b>642</b>	<b>782</b>	<b>533</b>	<b>427</b>	<b>402</b>	<b>402</b>

### Huisvesting

De politie van morgen en overmorgen heeft behoefte aan flexibele, duurzame en betaalbare huisvesting, zodat zij haar werk in de maatschappij van morgen en overmorgen vol toewijding kan blijven doen. In 2023 zijn de krachten gebundeld om de politie op de toekomst voor te bereiden. Samen wordt gewerkt met het programma Anders Werken en het knooppunt Duurzaamheid. In samenwerking met het programma Toekomst Bestendige Huisvesting is in 2023 gewerkt aan een nieuw landelijk meerjaren projectportfolio, dat begin 2024 is vastgesteld. In het portfolio zijn de projecten opgenomen die als basis de operationele behoefte van de eenheden en de verduurzamingsopgave kennen, en welke na een landelijke weging de meeste prioriteit hebben, de grootste bijdrage leveren aan de lange termijn behoefte en het bereiken van de streefportefeuille als toekomstbestendige invulling. Het huisvestingsbeleid, bestaande uit de Huisvestingsvisie, Streefportefeuille en Vastgoedstrategie en daarvan afgeleid het projectportfolio leiden tot vermindering van het aantal vierkante meters en dragen bij aan versnelling van de uitvoering en verduurzaming. Deze plannen bevatten alle huisvestingsmutaties zoals afstoot, verbouw en nieuwbouw inclusief de berekende effecten op de m2 en euro's. Bij de uitwerking van de plannen worden de ontwikkelingen op het gebied van Anders Werken, Duurzaamheid, stijgende bouwrijzen en de maakbaarheid van de portefeuille meegenomen. Om sturing te geven aan de uitvoering van de gemaakte keuzes is in 2023 een nieuw sturingsmodel ontwikkeld dat is gericht op collectieve sturing.

Ten aanzien van huisvesting streeft de politie naar 60% CO2-reductie in 2030 en 95% CO2-reductie in 2050 ten opzichte van 1990. Daarnaast geldt voor kantoorfuncties dat deze minimaal over een energielabel C moeten beschikken voor 2027. Voor de overige gebruiksfuncties geldt dat er geen label G panden meer zijn in 2027 en geen label F meer in 2030. Het doel is om samen met de eenheden/onderdelen en relevante portefeuilles het aantal vierkante meters te reduceren tot 1.520.000 m2.

### Meerjarig onderhoud

Inspecties vormen de basis voor het onderhoud dat uitgevoerd wordt conform een Meer Jaren Onderhoud Plan (MJOP) De onderhoudsplannen worden per jaar in detail gemaakt. De meerjarenbegroting is voor de komende 5 jaar voor het grootste gedeelte gebaseerd op deze detailplanning. Het overige gedeelte is opgesteld met behulp van marktconforme kostenkengetallen.

### Vervoer

Onder de voertuigen vallen alle gemotoriseerde en niet-gemotoriseerde vervoermiddelen die voor het operationele- en ondersteunende werk noodzakelijk zijn. Deze vervoermiddelen zijn in te delen in de reguliere- en heimelijk voertuigen en het werkmaterieel. Voor de reguliere voertuigen (operationele- en ondersteunende (bedrijfs-) auto's en motoren) is een normeringsmodel ontwikkeld. Het Strategisch Voertuigen Plan (SVP: vastgesteld in 2015) heeft als doel te komen tot een voorstel voor een optimale en beschikbare inzet van de voertuigen voor de politie. Dit gebeurt door middel van verwerven, (her)verdelen en afvoeren van voertuigen. Het geeft de organisatorische eenheden binnen de politie de mogelijkheid om op basis van de operationele behoefte van de afdeling of het team te kiezen uit verschillende soorten voertuigen. Deze vervoersbehoefte wordt periodiek uitgevraagd. Vooralnog is dit eenmaal per jaar, of wanneer hiervoor een operationele noodzaak is. Het werkmaterieel bestaat uit gemotoriseerde voertuigen zoals vrachtwagens en mobiele (commando)units. Niet gemotoriseerde voertuigen zijn bijvoorbeeld tekstkarren en aanhangwagens. In 2023 is de routekaart Vervoer 1.1 vastgesteld, waarin de maatregelen voor de komende periode zijn geformuleerd. Doel is een reductie van 60% van de vervoer-gerelateerde CO2-emissies in 2030 ten opzichte van 1990. Ten aanzien van duurzaamheid vervoer ligt de focus voor het dienstvervoer op de strategie vergroenen met twee belangrijke maatregelen:

1. Elektrificatie wagenpark
2. 100% groene Nederlandse stroom voor elektrische voertuigen.

### *Vaartuigen*

Op 29 januari 2020 is de visie op de politiewatertaak vastgesteld door de korpsleiding. Kenmerkend is dat vanaf 2026 de politiewatertaak op zee wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met vaartuigen van de kustwacht. In het aanbesteden en bestellen van vaartuigen is hierop de afgelopen jaren geanticipeerd en ook in de investeringsplannen voor de komende jaren is hier rekening mee gehouden.

### **Vervangingscriteria**

Het doel is te komen tot een beschikbaarheid en verdeling van de voertuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen die ruimte biedt voor maatwerk en tevens binnen financiële kaders kan worden bekostigd. Hiervoor zijn naast het normeringsmodel voor voertuigen ook vervangingscriteria vastgesteld. De vervangingscriteria borgen de betrouwbaarheid van de inzet en passen binnen de financiële kaders van de betaalbaarheid.



## 10 Bijlagen

- 11 Bijlagen
- 11.1 Bijlage 1 Formatieplan
- 11.2 Bijlage 2 Model A Balans
- 11.3 Bijlage 3 Model B Exploitatierkening
- 11.4 Bijlage 4 Model C Kasstroomoverzicht
- 11.5 Bijlage 5 Model D Personeelsinformatie (in- door- en uitstroom)
- 11.6 Bijlage 6 Kapstokmodel
- 11.7 Bijlage 7 Onderverdeling bijdrage in algemeen en bijzonder
- 11.8 Bijlage 8 Overzicht Bijzondere bijdragen
- 11.9 Bijlage 9 Politieacademie
- 11.10 Bijlage 10 Voorzieningen

## 10.1 Bijlage 1 Formatieplan

BEGROTING 2025-2029 - Formatieplan						KORPSTOTAAL
Bron: BoF (V01)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
<b>OS Formatie op 1/1/2024 (vastgesteld op LFNP nivo)</b>	<b>48.001,6</b>	<b>48.001,6</b>	<b>48.001,6</b>	<b>48.001,6</b>	<b>48.001,6</b>	<b>48.001,6</b>
<b>Formatieontwikkelingen begroting 2025-2029</b>	<b>1.318,9</b>	<b>1.846,3</b>	<b>1.902,3</b>	<b>1.904,3</b>	<b>1.903,3</b>	<b>1.903,3</b>
Aanpak ondermijning Zuid-Nederland	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
AIS (Staf KL, Dir. Operatiën)	1,0	1,0				
APB, Motie Hermans - Arr.taken rechtbank		8,8	8,8	8,8	8,8	8,8
APB, motie Hermans - Extra agenten in de wijk	348,2	699,1	699,1	699,1	699,1	699,1
APB, motie Hermans - Extra capaciteit TBKK	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
APB, ondermijning	5,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
APB, ondermijning - AI en Datasience	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
APB, ondermijning - Interceptie	3,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
ATH BOA opleidingen (afbouw tijdelijk formatie BPO)					-1,0	-1,0
B&B BOTOC; Getuigenbescherming	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
B&B; Claim 'Hoog Segment'	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
B&B; 3e tr. DH Cameratoezicht	94,7	94,7	94,7	94,7	94,7	94,7
B&B; Contingent persoonsbegel. LE	236,0	306,0	306,0	306,0	306,0	306,0
Brexit	11,9	11,9	11,9	11,9	11,9	11,9
CA 2022 - Inrichten Interceptiedesks	23,9	23,9	23,9	23,9	23,9	23,9
CA 2022 - KC taken	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
CA 2022 - WaU Administratiedesk Zeden	7,1	6,9				
EGG (LX)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Grenzen en Veiligheid	5,4	5,9	6,8	6,8	6,8	6,8
HOVJ (Extra middelen RA - LOVP)	26,0	66,0	107,0	107,0	107,0	107,0
ID-loket (LX)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Interpol/Europol	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
IRC	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
KC-Taken (3e tranche)	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Lachgasverbod	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5
Landelijke Regie Vreemdelingenketen	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Liaison-officers (Back office)	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
LIRC, Team Internationale Politie Uitzendingen	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
LIRC, Team Politie Rechstshulp	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
LMS	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
NSOC	120,0	120,0	120,0	120,0	120,0	120,0
Ondermijnende criminaliteit Latijns Amerika	2,4	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Ondermijning internationaal	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Ondermijningsgelden - combiteams	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Preventie met Gezag	35,9	35,9	35,9	35,9	35,9	35,9
RST-formatie	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0
Serious Crime Taskforce	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Slachtofferzorg IB	22,4	22,4	22,4	22,4	22,4	22,4
Spionagewetgeving	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
TMP - Wind op Zee	8,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Verschijningsplicht (WUS)	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Versterking LE-DLR	70,0	106,0	128,0	130,0	130,0	130,0
Wet Seksuele Misdrijven	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4
Zeden (Fiches 2019)	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
<b>DOELFORMATIE Operationele Sterkte op 31/12</b>	<b>49.320,5</b>	<b>49.847,8</b>	<b>49.903,8</b>	<b>49.905,8</b>	<b>49.904,8</b>	<b>49.904,8</b>
<b>ASP Formatie op 1/1/2024 (vastgesteld op LFNP nivo)</b>	<b>4.680,0</b>	<b>4.680,0</b>	<b>4.680,0</b>	<b>4.680,0</b>	<b>4.680,0</b>	<b>4.680,0</b>
APB, motie Hermans - Extra agenten in de wijk	1,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
<b>DOELFORMATIE Aspiranten Sterkte op 31/12</b>	<b>4.681,8</b>	<b>4.680,9</b>	<b>4.680,9</b>	<b>4.680,9</b>	<b>4.680,9</b>	<b>4.680,9</b>
<b>Totaal DOELFORMATIE OS (incl. Asp) op 31/12</b>	<b>54.002,3</b>	<b>54.528,8</b>	<b>54.584,7</b>	<b>54.586,7</b>	<b>54.585,7</b>	<b>54.585,7</b>

<b>BEGROTING 2025-2029 - Formatieplan</b>						<b>KORPSTOTAAL</b>
Bron: BoF (V01)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
<b>Formatie NOS op 1/1/2024 (vastgesteld op LFNP nivo)</b>	<b>11.553,8</b>	<b>11.553,8</b>	<b>11.553,8</b>	<b>11.553,8</b>	<b>11.553,8</b>	<b>11.553,8</b>
<b>Formatieontwikkelingen begroting 2025-2029</b>	<b>695,1</b>	<b>720,1</b>	<b>711,1</b>	<b>711,1</b>	<b>688,4</b>	<b>688,4</b>
AIS (Staf KL, Dir. Operatiën)	9,0	9,0				
APB, motie Hermans - Extra IBT-docenten	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
APB, ondermijning	5,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
APB, ondermijning - AI en Datasience	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5
APB, ondermijning - Interceptie	4,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
ATH BOA opleidingen (afbouw tijdelijk formatie BPO)					-22,3	-22,3
B&B BOTOC; Getuigenbescherming	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
B&B; Claim 'Hoog Segment'	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
B&B; 1e tranche DH Cameratoezicht	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
B&B; 2e tranche DH Cameratoezicht	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
B&B; Contingent persoonsbegeel. LE	10,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
CA 2022 - IV vernieuwing	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0
CA 2022 - PTSS/Bijzondere zorg	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
CA 2022 - TaakOntwikkeling NOS Van Ginkel	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
EGG (LX)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Grenzen en Veiligheid	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ICT Beheer Vernieuwing	138,4	138,4	138,4	138,4	138,4	138,4
Inbedding TOD	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Inrichting cybersecurity	71,0	71,0	71,0	71,0	71,0	71,0
Interpol/Europol	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Liaison-officers (Back office)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
LIRC, Team Internationale Politie Uitzendingen	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
LMS	118,5	118,5	118,5	118,5	118,5	118,5
Nationale Veiligheid (Staf KL)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Ondermijnende criminaliteit Latijns Amerika	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Overgang taken J&V naar NP/Staf KL	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
PA - Reduceren tijdelijk formatie (Lector)					-0,4	-0,4
PA (RA2018 - cao2018-2020)	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8
Procesflow OBT	16,6	16,6	16,6	16,6	16,6	16,6
RA - Innovatie Gen. (16,5 fte)	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
RA - INTERNATIONAAL	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
RA - IV-Vernieuwing (CYBER)	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7
RA - Staf KL (35,5 fte)	35,5	35,5	35,5	35,5	35,5	35,5
RA - van SKL naar PDC (planners, CM-adviseur)	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Spaz (grofontwerp) - BMW'ers	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Spionagewetgeving	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Staf KL (HBM)	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0
Team Sociale Zekerheid	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2
TMP - Wind op Zee	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Uitbreiding PDC door uitbreiding formatie OS	25,1	25,1	25,1	25,1	25,1	25,1
<b>DOELFORMATIE NOS op 31/12</b>	<b>12.248,9</b>	<b>12.273,9</b>	<b>12.264,9</b>	<b>12.264,9</b>	<b>12.242,2</b>	<b>12.242,2</b>
<b>TOTAAL DOELFORMATIE ultimo jaar</b>	<b>66.251,2</b>	<b>66.802,7</b>	<b>66.849,7</b>	<b>66.851,7</b>	<b>66.828,0</b>	<b>66.828,0</b>

## 10.2 Bijlage 2 Model A Balans

Balans (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
<b>Vaste activa</b>							
Materiële vaste activa	2.868	2.988	3.446	3.537	3.513	3.462	3.411
Financiële vaste activa	54	-	-	-	-	-	-
<b>Totaal Vaste activa</b>	<b>2.922</b>	<b>2.988</b>	<b>3.446</b>	<b>3.537</b>	<b>3.513</b>	<b>3.462</b>	<b>3.411</b>
<b>Vlottende activa</b>							
Voorraden	55	55	55	55	55	55	55
Vorderingen en overlopende activa	232	130	160	160	160	160	160
Rekening-courant Ministerie van Financiën	897	1.301	1.105	1.188	1.217	1.198	1.163
Liquide middelen	49	-	-	-	-	-	-
<b>Totaal Vlottende activa</b>	<b>1.233</b>	<b>1.486</b>	<b>1.320</b>	<b>1.403</b>	<b>1.432</b>	<b>1.413</b>	<b>1.378</b>
<b>Totaal Activa</b>	<b>4.154</b>	<b>4.474</b>	<b>4.765</b>	<b>4.941</b>	<b>4.945</b>	<b>4.875</b>	<b>4.789</b>
<b>Eigen vermogen</b>							
Algemene reserve	143	168	143	143	143	143	143
<b>Totaal Eigen vermogen</b>	<b>143</b>	<b>168</b>	<b>143</b>	<b>143</b>	<b>143</b>	<b>143</b>	<b>143</b>
<b>Voorzieningen</b>	<b>635</b>	<b>506</b>	<b>611</b>	<b>597</b>	<b>604</b>	<b>609</b>	<b>624</b>
<b>Langlopende schulden</b>	<b>1.493</b>	<b>2.296</b>	<b>2.334</b>	<b>2.442</b>	<b>2.377</b>	<b>2.243</b>	<b>2.130</b>
<b>Kortlopende schulden</b>							
Kortlopend deel leningen	303	456	453	500	521	538	509
Openstaande Rijksbijdragen	505	33	324	360	400	442	484
Schulden Personeel	731	700	550	550	550	550	550
Crediteuren en overlopende posten	345	315	350	350	350	350	350
Rekening-courant Ministerie van Financiën							
<b>Totaal Kortlopende schulden</b>	<b>1.884</b>	<b>1.504</b>	<b>1.677</b>	<b>1.759</b>	<b>1.821</b>	<b>1.880</b>	<b>1.893</b>
<b>Totaal Passiva</b>	<b>4.154</b>	<b>4.474</b>	<b>4.765</b>	<b>4.941</b>	<b>4.945</b>	<b>4.875</b>	<b>4.789</b>

## 10.3 Bijlage 3 Model B Exploitatierkening

Bijdragen (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Bijdragen	7.343	7.599	8.137	8.189	8.182	8.180	8.179

Personeel (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Salarissen	3.518	3.599	4.001	4.004	4.013	4.022	4.037
Toelagen	312	297	248	245	245	245	245
Pensioenlasten	566	595	627	626	626	626	626
Sociale lasten	508	546	605	606	606	606	606
Inhuur personeel derden	165	176	162	160	160	151	147
Overige personeelskosten	180	386	435	463	444	438	428
Mutaties voorzieningen	229	84	110	111	113	113	113
<b>Personeel</b>	<b>5.478</b>	<b>5.684</b>	<b>6.188</b>	<b>6.215</b>	<b>6.206</b>	<b>6.200</b>	<b>6.201</b>

Rente en soortgelijke kosten (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Rente en soortgelijke kosten	-30	1	-6	26	38	38	36

Huisvesting (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Huisvesting	492	423	453	458	460	460	460

Vervoer (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Vervoer	234	235	240	240	240	240	240

Informatievoorziening (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Informatievoorziening	677	705	668	660	650	653	652

Overige operationele en beheerskosten (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Overige operationele en beheerskosten	517	550	595	589	588	589	589

Overige opbrengsten (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Overige opbrengsten	-	-	-	-	-	-	-

Intercompany resultaten (Bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029



## 10.4 Bijlage 4 Model C Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Exploitatieresultaat	-25	-	-	-	-	-	-
<b>Aanpassingen voor</b>							
Afschrijvingen vaste activa	372	416	431	441	451	453	453
Mutatie voorzieningen	101	1	-25	-15	8	5	15
Mutatie werkkapitaal (excl. liquide middelen)	160	-749	392	53	72	74	72
<b>Operationele activiteiten</b>							
Overige mutaties financiële vaste activa	-	54	-	-	-	-	-
Ontvangen Rente	46	39	50	27	18	18	17
Betaalde rente	-16	-41	-44	-53	-56	-56	-54
Overige mutaties eigen vermogen	-	-	-	-	-	-	-
<b>Kasstroom bedrijfsactiviteiten</b>	<b>639</b>	<b>-279</b>	<b>804</b>	<b>454</b>	<b>493</b>	<b>493</b>	<b>504</b>
<b>Investeringsactiviteiten</b>							
Investerings materiële vaste activa	-626	-642	-782	-533	-427	-402	-402
Desinvesteringen materiële vaste activa	26	-	-	-	-	-	-
Investerings financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
Desinvesteringen financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
<b>Kasstroom investeringsactiviteiten</b>	<b>-600</b>	<b>-642</b>	<b>-782</b>	<b>-533</b>	<b>-427</b>	<b>-402</b>	<b>-402</b>
<b>Financieringsactiviteiten</b>							
Ontvangsten langlopende schulden	555	1.458	377	616	462	410	402
Aflossingen langlopende schulden	-314	-279	-462	-453	-500	-521	-538
<b>Kasstroom financieringsactiviteiten</b>	<b>241</b>	<b>1.179</b>	<b>-85</b>	<b>163</b>	<b>-37</b>	<b>-110</b>	<b>-136</b>
<b>Totaal kasstroom</b>	<b>279</b>	<b>258</b>	<b>-63</b>	<b>84</b>	<b>29</b>	<b>-19</b>	<b>-35</b>
<b>Beginstand geldmiddelen</b>	<b>667</b>	<b>1.043</b>	<b>1.168</b>	<b>1.105</b>	<b>1.188</b>	<b>1.217</b>	<b>1.198</b>
<b>Mutatie geldmiddelen</b>	<b>279</b>	<b>258</b>	<b>-63</b>	<b>84</b>	<b>29</b>	<b>-19</b>	<b>-35</b>
<b>Eindstand geldmiddelen</b>	<b>946</b>	<b>1.301</b>	<b>1.105</b>	<b>1.188</b>	<b>1.217</b>	<b>1.198</b>	<b>1.163</b>

## 10.5 Bijlage 5 Model D Personeelsinformatie (in- door- en uitstroom)

Personeelsprognose (Bron SPP - Scenario 83)	Begroting		Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029
<b>Opgeleide operationele sterkte</b>					
<b>Beginstand</b>	<b>46.154</b>	<b>45.869</b>	<b>46.038</b>	<b>46.314</b>	<b>46.698</b>
Instroom uit opleiding	1.800	1.911	2.038	2.133	2.170
Instroom	1.512	1.541	1.551	1.532	1.508
Werktijdwijziging	-59	-61	-63	-69	-69
Doorstroom NOS - OS	148	142	127	111	110
Doorstroom OS - NOS	335	313	306	297	276
Doorstroom OS - aspirant	178	188	187	190	189
Uitstroom voorzienbaar	1.555	1.220	1.215	1.084	948
Uitstroom onvoorzien	1.618	1.643	1.669	1.751	1.827
<b>Eindstand</b>	<b>45.869</b>	<b>46.038</b>	<b>46.314</b>	<b>46.698</b>	<b>47.178</b>
<b>Aspiranten</b>					
<b>Beginstand</b>	<b>4.742</b>	<b>5.128</b>	<b>5.401</b>	<b>5.532</b>	<b>5.559</b>
Externe instroom in opleiding	2.334	2.354	2.355	2.354	2.353
Werktijdwijziging	-	-	-	-	-
Doorstroom OS - aspirant	178	188	187	190	189
Doorstroom NOS - aspirant	19	16	16	12	14
Uitval	344	374	388	397	396
Uitstroom uit opleiding	1.800	1.911	2.038	2.133	2.170
<b>Eindstand</b>	<b>5.128</b>	<b>5.401</b>	<b>5.532</b>	<b>5.559</b>	<b>5.547</b>
<b>Gemiddelde operationele sterkte</b>					
Beginstand	50.895	50.997	51.439	51.846	52.257
Eindstand	50.997	51.439	51.846	52.257	52.724
Gemiddelde operationele sterkte	50.946	51.218	51.642	52.051	52.491
<b>Niet operationele sterkte</b>					
<b>Beginstand</b>	<b>12.663</b>	<b>12.697</b>	<b>12.715</b>	<b>12.657</b>	<b>12.595</b>
Instroom	809	772	745	680	684
Werktijdwijziging	20	18	19	18	17
Doorstroom NOS - OS	148	142	127	111	110
Doorstroom OS - NOS	335	313	306	297	276
Doorstroom NOS - aspirant	19	16	16	12	14
Uitstroom voorzienbaar	479	426	472	407	412
Uitstroom onvoorzien	484	501	513	527	532
<b>Eindstand</b>	<b>12.697</b>	<b>12.715</b>	<b>12.657</b>	<b>12.595</b>	<b>12.505</b>
<b>Gemiddelde Sterkte</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>
<b>Opgeleide operationele sterkte</b>	<b>46.011</b>	<b>45.954</b>	<b>46.176</b>	<b>46.506</b>	<b>46.938</b>
<b>Aspiranten</b>	<b>4.935</b>	<b>5.265</b>	<b>5.466</b>	<b>5.545</b>	<b>5.553</b>
<b>Niet operationele sterkte</b>	<b>12.680</b>	<b>12.706</b>	<b>12.686</b>	<b>12.626</b>	<b>12.550</b>
<b>Totale (gemiddelde) sterkte</b>	<b>63.627</b>	<b>63.924</b>	<b>64.329</b>	<b>64.678</b>	<b>65.041</b>

## 10.6 Bijlage 6 Kapstokmodel

Kapstokmodel - Rijksbijdragen (bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Rijksbijdragen JenV	7.332	7.592	8.129	8.180	8.155	8.153	8.153
Overige rijksbijdragen (o.a. gemeenten)	11	7	8	8	27	27	27
<b>Totaal Rijksbijdragen</b>	<b>7.343</b>	<b>7.599</b>	<b>8.137</b>	<b>8.189</b>	<b>8.182</b>	<b>8.180</b>	<b>8.179</b>
Exploitatieresultaat	-25	-			-		

Kapstokmodel - Lasten (bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Salarissen	3.518	3.599	4.001	4.004	4.013	4.022	4.037
Toelagen	312	297	248	245	245	245	245
Pensioenlasten	566	595	627	626	626	626	626
Sociale lasten	508	546	605	606	606	606	606
Inhuur personeel derden	165	176	162	160	160	151	147
Overige personeelskosten	180	386	435	463	444	438	428
Mutaties voorzieningen	229	84	110	111	113	113	113
<b>Personeel</b>	<b>5.478</b>	<b>5.684</b>	<b>6.188</b>	<b>6.215</b>	<b>6.206</b>	<b>6.200</b>	<b>6.201</b>
Rentelasten	16	41	44	53	56	56	54
Rentebaten	(46)	(39)	(50)	(27)	(18)	(18)	(17)
<b>Rente en soortgelijke kosten</b>	<b>(30)</b>	<b>1</b>	<b>(6)</b>	<b>26</b>	<b>38</b>	<b>38</b>	<b>36</b>
Afschrijvingen	118	129	141	148	155	155	155
Boekwinst/ verlies of impairment	20	19	19	21	16	16	16
Gas/Water/Elektra	107	44	48	48	48	48	48
Huur pachten en lease	56	43	40	35	35	35	35
Onderhoud	63	54	55	54	53	53	53
Schoonmaak	42	38	38	38	38	38	38
Beveiliging	36	29	29	29	29	29	29
Vorbereiding huisvestingsprogramma	26	17	17	18	18	18	18
Belastingen	10	8	7	7	6	6	6
Overige huisvestingskosten	13	43	58	60	60	60	60
<b>Huisvesting</b>	<b>492</b>	<b>423</b>	<b>453</b>	<b>458</b>	<b>460</b>	<b>460</b>	<b>460</b>
Afschrijvingen	96	101	100	101	100	100	100
Boekwinst/ verlies of impairment	(9)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)
Brandstof	44	36	36	36	36	36	36
Huren en lease	20	13	12	12	12	12	12
Investerings < investeringsgrens	4	2	2	2	2	2	2
Onderhoud en schade	60	53	58	58	58	58	58
Verzekeringen	12	11	11	11	11	11	11
Overige vervoerskosten	7	25	27	27	28	28	28
<b>Vervoer</b>	<b>234</b>	<b>235</b>	<b>240</b>	<b>240</b>	<b>240</b>	<b>240</b>	<b>240</b>
Afschrijvingen	132	148	153	154	155	156	156
Boekwinst/ verlies of impairment	0	-	-	-	-	-	-
Onderhoud software	166	157	122	121	119	122	122
Onderhoud hardware	57	38	146	146	146	146	146
Data en spraak verkeer	91	81	109	114	132	114	114
Vernieuwing informatievoorziening	156	88	105	93	93	93	93
Overige IV kosten	74	193	34	32	5	22	22
<b>Informatievoorziening</b>	<b>677</b>	<b>705</b>	<b>668</b>	<b>660</b>	<b>650</b>	<b>653</b>	<b>652</b>
Cursussen en opleidingskosten	93	87	106	102	102	102	102
Geweldmiddelen en uitrusting	50	65	68	70	72	73	73
Afschrijvingen operationeel en beheer	23	31	30	30	31	31	31
Recherche-activiteiten	81	62	67	67	64	64	64
Arrestantenzorg	33	33	33	33	33	33	33
Verkeersactiviteiten	21	13	17	17	17	17	17
Reis- en verblijfkosten binnen- & buitenland	52	40	39	39	39	39	39
Lease en investeringen < investeringsgrens	12	8	9	9	9	9	9
Inhuur externe deskundigheid	66	74	91	86	87	87	87
Catering	21	19	22	22	22	22	22
Kantoor/vergaderkosten	15	13	13	13	13	13	13
Schadevergoeding aan derden	5	3	3	3	3	3	3
Overige operationele en beheerkosten	44	101	96	97	98	98	98
<b>Overige operationele en beheerkosten</b>	<b>517</b>	<b>550</b>	<b>595</b>	<b>589</b>	<b>588</b>	<b>589</b>	<b>589</b>
<b>Overige opbrengsten</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Totaal exploitatielasten</b>	<b>7.368</b>	<b>7.599</b>	<b>8.137</b>	<b>8.189</b>	<b>8.182</b>	<b>8.180</b>	<b>8.179</b>

## 10.7 Bijlage 7 Onderverdeling bijdrage in algemeen en bijzonder

Onderwerp (Bedragen x € 1 miljoen)	Beginsaldo	Ontvangsten	Beschikbaar	Bestedingen via exploitatie	Bestedingen via activa	Bestedingen via balans	Eindsaldo
	a	b	c (=a+b)	d	e	f	g (=c-d-e-f)
<b>2025</b>							
Algemene Bijdrage J&V	0	7.283	7.283	7.283			0
Bijzondere Bijdragen J&V	100	547	647	534			113
Overige Bijdragen J&V*)	200	322	522	311			211
Overige Bijdragen	-	8	8	8			-
<b>Totaal (rijks)bijdragen</b>	<b>300</b>	<b>8.161</b>	<b>8.461</b>	<b>8.137</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>324</b>
<b>2026</b>							
Algemene Bijdrage J&V	0	7.345	7.345	7.345			0
Bijzondere Bijdragen J&V	113	544	657	528			129
Overige Bijdragen J&V*)	211	327	538	307			230
Overige Bijdragen	-	8	8	8			-
<b>Totaal (rijks)bijdragen</b>	<b>324</b>	<b>8.224</b>	<b>8.548</b>	<b>8.189</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>360</b>
<b>2027</b>							
Algemene Bijdrage J&V	0	7.344	7.344	7.344			0
Bijzondere Bijdragen J&V	129	547	676	531			145
Overige Bijdragen J&V*)	230	305	535	280			255
Overige Bijdragen	-	27	27	27			-
<b>Totaal (rijks)bijdragen</b>	<b>360</b>	<b>8.223</b>	<b>8.582</b>	<b>8.182</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>400</b>
<b>2028</b>							
Algemene Bijdrage J&V	0	7.345	7.345	7.345			0
Bijzondere Bijdragen J&V	145	547	691	531			160
Overige Bijdragen J&V*)	255	303	559	277			282
Overige Bijdragen	-	27	27	27			-
<b>Totaal (rijks)bijdragen</b>	<b>400</b>	<b>8.222</b>	<b>8.622</b>	<b>8.180</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>442</b>
<b>2029</b>							
Algemene Bijdrage J&V	0	7.345	7.345	7.345			0
Bijzondere Bijdragen J&V	160	546	707	531			175
Overige Bijdragen J&V*)	282	303	585	277			308
Overige Bijdragen	-	27	27	27			-
<b>Totaal (rijks)bijdragen</b>	<b>442</b>	<b>8.221</b>	<b>8.663</b>	<b>8.179</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>484</b>

## 10.8 Bijlage 8 Overzicht Bijzondere bijdragen

Overzicht bijdragen (Bedragen x € 1 miljoen)	Bestedingen 2025	Bestedingen 2026	Bestedingen 2027	Bestedingen 2028	Bestedingen 2029
<b>Bijzondere bijdragen JenV</b>					
AI/datascience/realtime intelligence	46	46	46	46	46
Asielinstroom (registratie)	5	5			
Basisvoorziening IV	72	71	76	76	76
BOTOC bewaken en beveiligen	131	131	131	131	131
BOTOC NSOC	40	40	40	40	40
Digitalisering en Cybercrime	15	15	15	15	15
DSI (incl. BBE)	81	82	82	82	82
Extra capaciteit zedenzaken	22	25	24	24	24
Financial Intelligence Unit Nederland	8	8	8	8	8
Grenzen en veiligheid	7	11	17	17	17
Hoekstra	1	1	1	1	1
Individuele beoordeling slachtoffers	13	13	13	13	13
Informatiedeling	5	5	5	5	5
Informatiehuishouding	6	6	6	6	6
Interceptie	19	18	19	18	18
Internet Referral Unit (IRU)	2	2	2	2	2
Passenger Information Unit (PIU)	3	3	3	3	3
Politieonderwijs	15	15	15	15	15
Serious crime taskforce (SCTF)	1	1	1	1	1
Stroomstootwapen	10	1			
Team bedreigde politici	1				
Versterken internationale aanpak ondermijning	7	5	5	5	5
Versterken Landelijke Eenheid	23	23	23	23	23
Politieacademie					
HARP	1	1			
<b>Totaal bijzondere bijdragen JenV</b>	<b>534</b>	<b>528</b>	<b>531</b>	<b>531</b>	<b>531</b>
<b>Overige bijdragen JenV</b>					
Aanpak criminele geldstromen	3	3	3	3	3
Beheerskosten Politie-onderwijsraad	1	1	1	1	1
Burgernet, incl. Vermist Kind Alerteren	3	3	3	3	3
Dienst Landelijke Recherche	18	21	23	23	23
Financial Intelligence Unit	6	6	6	6	6
FIU BES eilanden	0	0	0	0	0
FIU Criminele geldstromen-verdachte transacties					
Internationale politiesamenwerking	17	17	17	17	17
LOCC	4	4	4	4	4
Mainports	5	5	5	5	5
Meldkamerdomein, incl. GMS	213	205	201	200	200
Preventie agenten in de wijk	7	7	6	6	6
RST	24	24	1	1	1
Uitzendingen en IPS in ODA-landen	9	9	9	9	9
Windenergie op zee	2	2	2		
<b>Totaal overige bijdragen JenV</b>	<b>311</b>	<b>307</b>	<b>280</b>	<b>277</b>	<b>277</b>
<b>Overige bijdragen (o.a. gemeenten en derden)</b>					
Onderwijsbaten PA	7	7	7	7	7
RIEC NN	0	0	0	0	0
RST			19	19	19
Cameratoezicht Den Haag	1	1	1	1	1
<b>Totaal Overige bijdragen (o.a. gemeenten en derden)</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>27</b>

## 10.9 Bijlage 9 Politieacademie

Aan de PA ter beschikking gestelde middelen (bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Meerjaren 2026	Meerjaren 2027	Meerjaren 2028	Meerjaren 2029
Personeel	151	143	148	148	147	147	147
Rente en soortgelijke kosten	-	-	-	-	-	-	-
Huisvesting	33	25	28	28	28	28	28
Vervoer	4	7	4	4	4	4	4
Informatievoorziening	10	9	9	9	9	9	9
Overige operationele en beheerkosten	38	37	48	47	47	47	47
Overige opbrengsten	-	-	-	-	-	-	-
Intercompany resultaten	-	-	-	-	-	-	-
<b>Totaal exploitatiekosten</b>	<b>235</b>	<b>221</b>	<b>238</b>	<b>236</b>	<b>235</b>	<b>235</b>	<b>235</b>

## 10.10 Bijlage 10 Voorzieningen

Voorzieningen (Bedragen x € 1 miljoen)	voorziening flo	voorziening wachtgeld/w w/wao	voorziening WIA	Voorziening RVU	Voorziening VGW 54a	Voorziening VGW Schade	voorziening LFU	Totaal
<b>2025</b>								
<b>Beginstand</b>	<b>15</b>	<b>141</b>	<b>89</b>	<b>98</b>	<b>189</b>	<b>42</b>	<b>63</b>	<b>636</b>
Dotatie	-	19	24	-	39	15	13	110
Aanwending	(2)	(15)	(22)	(41)	(35)	(15)	(5)	(134)
Vrijval	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Eindstand</b>	<b>13</b>	<b>145</b>	<b>91</b>	<b>57</b>	<b>193</b>	<b>43</b>	<b>71</b>	<b>611</b>
<b>2026</b>								
<b>Beginstand</b>	<b>13</b>	<b>145</b>	<b>91</b>	<b>57</b>	<b>193</b>	<b>43</b>	<b>71</b>	<b>611</b>
Dotatie	-	19	24	-	39	15	14	111
Aanwending	(2)	(14)	(22)	(32)	(36)	(15)	(5)	(126)
Vrijval	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Eindstand</b>	<b>11</b>	<b>150</b>	<b>93</b>	<b>25</b>	<b>195</b>	<b>43</b>	<b>80</b>	<b>597</b>
<b>2027</b>								
<b>Beginstand</b>	<b>11</b>	<b>150</b>	<b>93</b>	<b>25</b>	<b>195</b>	<b>43</b>	<b>80</b>	<b>597</b>
Dotatie	-	19	24	-	39	15	16	113
Aanwending	(1)	(13)	(22)	(11)	(37)	(15)	(6)	(105)
Vrijval	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Eindstand</b>	<b>10</b>	<b>156</b>	<b>95</b>	<b>14</b>	<b>197</b>	<b>43</b>	<b>90</b>	<b>604</b>
<b>2028</b>								
<b>Beginstand</b>	<b>10</b>	<b>156</b>	<b>95</b>	<b>14</b>	<b>197</b>	<b>43</b>	<b>90</b>	<b>604</b>
Dotatie	-	19	24	-	39	15	16	113
Aanwending	(1)	(12)	(22)	(14)	(38)	(15)	(6)	(108)
Vrijval	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Eindstand</b>	<b>9</b>	<b>163</b>	<b>97</b>	<b>-</b>	<b>197</b>	<b>44</b>	<b>100</b>	<b>609</b>
<b>2029</b>								
<b>Beginstand</b>	<b>9</b>	<b>163</b>	<b>97</b>	<b>-</b>	<b>197</b>	<b>44</b>	<b>100</b>	<b>609</b>
Dotatie	-	19	24	-	39	15	16	113
Aanwending	(1)	(11)	(26)	-	(38)	(15)	(7)	(98)
Vrijval	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Eindstand</b>	<b>8</b>	<b>171</b>	<b>95</b>	<b>-</b>	<b>198</b>	<b>44</b>	<b>109</b>	<b>624</b>